

Møteinncalling

Utvalg: Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre
Møtested: Sæterstad Gård, Hattfjelldal
Dato: 11.10.2018
Tidspunkt: 10:00 – 14:00

Eventuelt forfall meldes snarest på epost til tore.todas@fylkesmannen.no

Vararepresentanter møter etter nærmere varsel

Namsskogan 23.09.2018
Stian Brekkvassmo
styreleder

Saksliste

Utvalgs-saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv-saksnr
	Styresak		
ST 28/2018	Godkjenning av innkalling og protokoll fra forrige møte		
	Referatsaker		
ST 29/2018			
RS 7/2018	Innvilget dispensasjon fra verneforskriften for Børgefjell/Byrkije nasjonalpark for bruk av ATV for transport av felt elg på jaktfelt 5043J0057 - Namsvatn statsallmenning - Mats Joma mfl.		2018/15405
RS 8/2018	Ber om at det utarbeides nytt forslag til vegskilting til Børgefjell / Byrkije nasjonalpark - Hattfjelldal kommune		2018/10827
RS 9/2018	Vedtak om offentlig serviceskilt til Børgefjell nasjonalpark i Hattfjelldal kommune		2018/10827
	Styresak		
ST 30/2018	Søknad om dispensasjon fra verneforskriften for Børgefjell/Byrkije nasjonalpark for oppføring av 2 reingjeterhytter - Tjåehkere sijte		2018/377
ST 31/2018	Høring - søknad om utvidelse av gjerdeanlegg i Simskardet i Grane kommune		2018/14751
ST 32/2018	Orienteringer Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe - Børgefjell nasjonalparkstyre 11.10.2018		2018/4516
ST 33/2018	Utarbeidelse av besøksstrategi - orientering om bruksanalyse reindrift og diskusjon om strategiske valg		2018/334
ST 34/2018	Høring kommuneplanens arealdel for Røyrvik kommune		2018/15932
ST 35/2018	Søknad om dispensasjon fra verneforskriften for å lande med helikopter i perioden 1. oktober - 15. desember 2018 for vannprøvetaking i 4 vann i Børgefjell – COWI		2018/15721
ST 36/2018	Nasjonalparkkommune - status samarbeid med kommunene om målene / kriteriene for å være nasjonalparkkommune		2018/6758
ST 37/2018	Oppnevning av administrativt kontaktutvalg for Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/ Børgefjell nasjonalparkstyre		2018/12894

**Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/
Børgefjell nasjonalparkstyre**

Postadresse
Postboks 2600
7734 Steinkjer

Besøksadresse
Stadionveien 6
7898 Limingen

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte: +47 74 16 80 86
tore.todas@fylkesmannen.no
<http://nasjonalparkstyre.no/Borgefjell>

Mats Joma
7898 LIMINGEN

Saksbehandler: Tore Tødås

Vår ref. 2018/15405-0 432.3

Deres ref. Mats Joma

Dato 17.09.2018

Innvilget dispensasjon fra verneforskriften for Børgefjell/Byrkije nasjonalpark for bruk av ATV for transport av felt elg på jaktfelt 5043J0057 - Namsvatn statsallmenning - Mats Joma mfl.

Viser til søknad av 05.09.18 om dispensasjon fra vernebestemmelsene for Børgefjell/Byrkije nasjonalpark for bruk av ATV for transport av felt elg.

Vedtak

Med hjemmel i § 3 pkt. 6.3 h i forskrift om vern av Børgefjell/Byrkije nasjonalpark fastsatt i Kongelig resolusjon av 29. august 2003, har Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre %/nasjonalparkforvalter gjort følgende vedtak:

- *Mats Joma med jaktlag gis dispensasjon fra verneforskriften for bruk av ATV med belter eller elgtrekk for uttransportering av felt elg innenfor Børgefjell/Byrkije nasjonalpark på jaktfelt 5043J0057.*

Dispensasjonen gis på følgende vilkår:

- *Dispensasjonen gjelder fra og med 25. september til og med 23. desember.*
- *Dispensasjonen gjelder for årene 2018, 2019 og 2020.*
- *Kjøring skal skje så hensynsfullt som mulig i forhold til dyreliv og vegetasjon.*
- *Dispensasjonen gjelder kun for uttransport av felt elg, det er ikke tillatt å ta kjøretøyet inn i verneområdet før elg er felt.*
- *Det skal ikke settes varige spor i terrenget. Med varige spor menes spor som er synlige over flere sesonger.*
- *Kjøring skal unngås i områder som vil kunne få særlige skader, herunder særlig på våte myrpartier.*
- *Tillatelsen skal tas med ved kjøring og forevises ved kontroll.*
- *Rapport med antall turer, tidspunkt for kjøringen og kjørerute påtegnet kart skal sendes til Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre snarest etter elgjakten og senest 15. januar påfølgende år.*

Vedtaket er fattet av nasjonalparkforvalter etter delegert myndighet gitt av nasjonalparkstyret 28.05.2014.

Vurdering

Mats Joma, Jon Olov Jåma, Algot Jåma, Nils P. Joma, Elin Kristina Jåma og Marja Magdalena Joma leier arealer for elgjakt i Namsvatn statsallmenning i Røyrvik kommune. Jaktområdet ligger sør for Orvasselva og er benevnt som jaktfelt 2043J0057. Jaktlaget søker om dispensasjon fra verneforskriften for bruk av motorisert kjøretøy for uttransportering av felt elg for de delene av jaktfeltet som ligger i Børgefjell nasjonalpark.

Kunnskapsgrunnlaget § 8

I verneforskriften og forvaltningsplanen for Børgefjell nasjonalpark åpnes det for bruk av motorisert kjøretøy for uttransport av felt elg.

Naturbase, artskart og andre tilgjengelige kunnskapskilder er sjekket uten å ha funnet mulige konflikter ift. omsøkt aktivitet for aktuelle periode. Aktiviteten vil foregå i en periode hvor det lite konflikt ift. annet dyreliv. Det kan felles inntill 3 elger på jaktfeltet i 2018, aktiviteten kan ut fra dette anses som minimal.

Føre-var-prinsippet § 9

Føre-var-prinsippet kommer kun til anvendelse i situasjoner der man ikke har slik tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag, jfr. naturmangfoldloven § 9. Ved at det er et lite antall dyr som kan felles og at deler av jaktfeltet ligger utenfor nasjonalparken vil aktiviteten i liten grad ha innvirkning på parken. Dispensasjonen gjelder kun for uttransport av felt elg og gir ikke rett til annen kjøring/transport ifb. med utøvelsen av jakten. § 9 tillegges derfor liten vekt i denne saken.

Økosystemtilnærming og samlet belastning § 10

Aktivitetene som er omsøkt er innenfor rammen av forvaltningsplanen og vil ikke gi noen særlig økt belastning. § 10 tillegges derfor liten vekt i denne saken.

Kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver § 11

Ut fra de opplysninger som foreligger, er det ikke indikasjoner på at virksomheten vil føre til miljøforringelse. Hvis aktiviteten medfører miljøforringelser ut over det som er beskrevet i søknaden skal kostnadene bæres av tiltakshaver.

Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder § 12

Bruk av beltegående kjøretøy for uttransportering av felt elg er erfaringsmessig en miljøforsvarlig metode så lenge omfanget av aktiviteten er begrenset. § 12 tillegges derfor liten vekt i denne saken.

Konklusjon

Søknaden innvilges.

I medhold av forvaltningslovens Kap. VI er det klagerett på vedtaket. Eventuell klage skal stiles til Miljødirektoratet, og sendes Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre, Postboks 2600, 7734 Steinkjer innen 3 (tre) uker fra mottakelsen av dette brevet.

**Byrkjje nasjonalpaarhkeståvroe/
Børgefjell nasjonalparkstyre**

Med hilsen

Tore Tødås
Nasjonalparkforvalter
Byrkjje nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Elektronisk kopi til:

Røyrvik fjellstyre	Stadionveien 4	7898	LIMINGEN
Statskog SF	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS
Fylkesmannen i Trøndelag	Postboks 2600	7734	STEINKJER
Tjåehkere sijte v/ Anta Joma	Stallvikveien 2173	7893	SKOROVATN

**Byrkije nasjonalparkstyret/
Børgefjell nasjonalparkstyret**

Postadresse
Postboks 2600
7734 Steinkjer

Besøksadresse
Stadionveien 6
7898 Limingen

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte: +47 74 16 80 86
tore.todas@fylkesmannen.no
<http://nasjonalparkstyret.no/Borgefjell>

Statens vegvesen Region nord
Postboks 1403
8002 BODØ

Saksbehandler: Tore Tødås

Vår ref. 2018/10827-0 432.3

Deres ref. 2017/46865

Dato 15.05.2018

Søknad om offentlig vegskilting til Børgefjell/Byrkije nasjonalpark i Hattfjelldal kommune

Vi viser til vår søknad av 31.03.2017, Deres tilbakemelding av 14.09.2017 og til møte 24.01.2018.

Vi har etter møte 24.01.2018 arbeidet videre med saken og ønsker ut fra dette å gi tilbakemelding på behov for skilting til Børgefjell/Byrkije nasjonalpark. På grunn av at vi også har avventet avklaring fra Miljødirektoratet for bruk av merkevaren Norges nasjonalparker på offentlig vegskilting har det dessverre tatt lengre tid å gi tilbakemelding enn først forespeilet.

Saken har vært diskutert i nasjonalparkstyret og med Hattfjelldal kommune i flere omganger. Ut fra dette gir vi følgende tilbakemelding som vi håper gir en løsning til beste for alle parter, ikke minst for våre besøkende.

Vi mener fortsatt at skiltingen til Børgefjell/Byrkije nasjonalpark må starte fra E6 på Trofors slik som tidligere foreslått av oss. Å starte skiltingen på Ivarrud i Susendal vil være lite hensiktsmessige og være til liten hjelp for besøkene som skal finne veien til innfallsportene. Hvis besøkende har kommet seg til Susendal er de nesten fremme og klarer som oftest å navigere seg helt frem til innfallsporten. Skal skiltingen være til hjelp for de besøkende må skiltingen starte fra E6 og veilede dem helt frem til innfallsporten.

Slik vi oppfattet konklusjonene fra møte 24.01.2018 er det ingen absolutt avstandsgrense for når veiskiltingen kan starte i spredtbygde områder. Her kan det i stor grad utøves skjønn med lokale tilpasninger uavhengig av avstand fra hovedvei. Noe som betyr at det ikke er juridiske hindringer som tilsier at skiltingen ikke kan starte fra E6. Tilbakemeldingen fra SVV på møtet var vel også at det skulle være mulig å se på en løsning med skilting fra E6 på Trofors. Vi ser at det for andre nasjonalparker er gjennomført skilting fra E6 til innfallsport over forholdsvis lange avstander. Som eksempel kan vi nevne at skiltingen til Lierne nasjonalpark starter fra E6 på Bjørgan i Grong og går helt fram til innfallsport i Raudberglia i Lierne kommune, noe som utgjør en distanse på 89 km.

Vi mener at det må skiltes til begge innfallsportene i Susendal. I tilbakemelding av 14.09.2017 skriver Dere at: «*Ut ifra rapporten om Øyum, er Øyum hovedinnfallsporten til Børgefjell nasjonalpark fra Hattfjelldal kommune, nordsiden av nasjonalparken*»

Vi er ikke enige i Deres konklusjonen om at Øyum er hovedinnfallsporten. Oksvollen er den mest brukte innfallsporten hvor tellinger viser at det i gjennomsnitt er 1.100 passeringer på

sommersesongen. Tilsvarende tall for Øyum er 240 passeringer. Dette tilsier at det blir feil å bare skilte til Øyum da de fleste bruker Oksvollen. Vi mener at utfordringen kan løses med at det skiltes med «Børgefjell/Byrkije nasjonalpark» til Øyum og «Austre Tiplingan/Luvlie Diehpell landskapsvernområde» til Oksvollen.

Når det gjelder skilting langs kommunal veg har Hattfjelldal kommune vedtatt at de skal sette opp skilt til begge innfallsportene. Da med skilting som foreslått over.

Når det gjelder tekst og symbolbruk på skiltene har det skjedd endringer, vi har som nevnt forventet tilbakemeldinger fra Miljødirektoratet på dette. Når det gjelder symbolbruken er det nå vedtatt nytt symbol for naturvernområde som skal brukes på skiltene som heter 640.30 Naturvernområde. Det er også konkludert med at hele navnet på nasjonalparken kan brukes på skilt. Dvs. at teksten Børgefjell/Byrkije nasjonalpark kan brukes på skiltene, ikke bare Børgefjell/Byrkije.

Dette er nå gjennomført på skiltingen til Raet nasjonalpark som er Norges nyeste nasjonalpark som vist på bildet. Teksten «nasjonalpark» brukes på skiltene for å forklare hva det skiltes til på en langt bedre måte. Vi ber om at dette også gjøres på skilting til Børgefjell/Byrkije nasjonalpark.

Det gjøres også oppmerksom på at Børgefjell/Byrkije nasjonalpark nå er godkjent skrivemåte ihht. Sentralt stadnamnregister.

Ut fra dette ber vi om at Dere utarbeider nytt forslag til skilting til innfallsportene på Øyum og Oksvollen i Susendal som starter på E6 på Trofors. Og at det på skiltene brukes hele navnet til nasjonalparken slik som vist i eksemplet fra Raet nasjonalpark.

Vi imøteser Deres tilbakemelding.

Med hilsen

Tore Tødås
Nasjonalparkforvalter
Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Statens vegvesen

Børgefjell Nasjonalparkstyre
Postboks 2600
7734 STEINKJER

Tore Tødås

Behandlende enhet: Region nord	Saksbehandler/telefon: Jan Oddgeir Handeland / 90633568	Vår referanse: 17/46865-6	Deres referanse: 2018/10827-0 423.3	Vår dato: 29.06.2018
-----------------------------------	---	------------------------------	---	-------------------------

Vedtak om virksomhetsvisning til Børgefjell nasjonalpark i Hattfjelldal kommune

Viser til søknad den 15.05.2018 om offentlig vegvisning til Børgefjell/Byrkije nasjonalpark i Hattfjelldal.

Serviceskilt og virksomhetsvisning er en del av det samlede vegvisningssystemet, og supplerer den geografiske vegvisningen.

Med virksomhet menes både kommersielle og ikke-kommersielle virksomheter som offentlige bygninger og steder for fritidsaktiviteter.

Offentlige vegvisningsskilt skal ikke ha som hovedmål å markedsføre virksomheter. Det innebærer at markedsføring av virksomheten inneholder opplysninger om hvordan man kommer seg dit. Det forventes at trafikantene orienterer seg ved hjelp av kart og annen informasjon.

Virksomhetsvisning bør ikke strekke seg over lengre vegstrekning enn ca. 5 km fra første vegviser til målet det vises til. I mer spredtbygde områder kan det likevel vises til steder over lenger avstand.

Vi har vurdert søknaden om skilting til Børgefjell nasjonalpark på strekningen fra E6 ved Trofors til hovedinnfallsporten Oksvollen.

Postadresse
Statens vegvesen
Region nord
Postboks 1403
8002 BODØ

Telefon: 22 07 30 00
firmapost-nord@vegvesen.no
Org.nr: 971032081

Kontoradresse
Ytterøra 22
8656 MOSJØEN

Fakturaadresse
Statens vegvesen
Regnskap
Postboks 702
9815 Vadsø

Delvis innvilget

Innfallsporten Oksvollen ligger ca. 76 km fra E6 Trofors. Søknad om vegvisning fra E6 Trofors avslås med henvisning til overnevnte.

Innvilger visning til Børgefjell nasjonalpark i fra krysset fv. 296 x fv. 804 for trafikk som kommer fra Sverige og for trafikk som komme fra Hattfjelldal. I tillegg visning på fv. 804 før krysset med fv. 298 ved Ivarrud for å angi vegeu videre.

Her er eksempel på skilt for å vise til Børgefjell nasjonalpark med norsk og samisk navn:

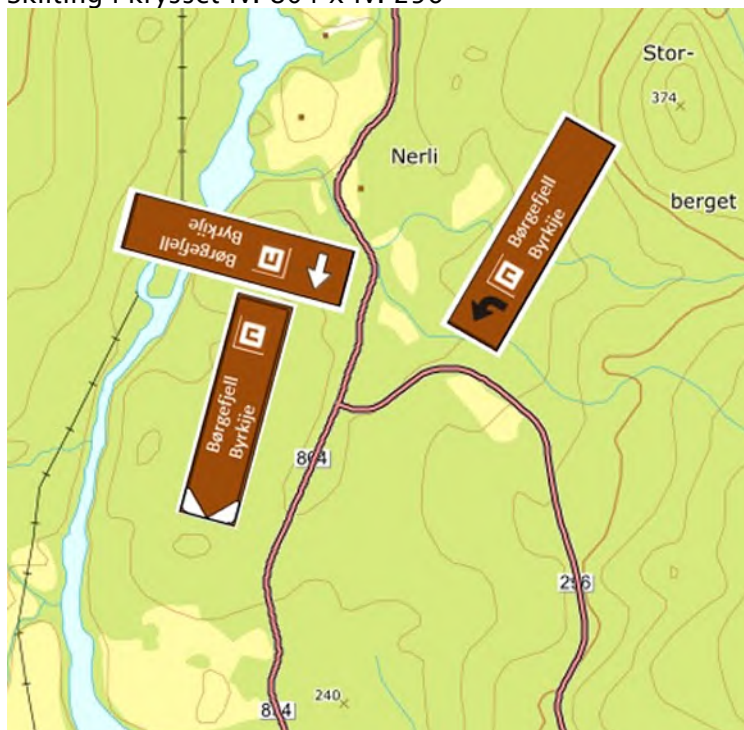
Dette symbolet brukes for nasjonalpark/naturfredet område.

Ved bruk av symbolet brukes ikke ordet nasjonalpark/naturfredet området på skiltet.

Med hjemmel i skiltforskrift § 29 nr. 1 jf. Vegtrafikkloven § 5 fattes vedtak om:

- Oppsett av vegvisningsskilt 701, 711 og 713 med servicesymbol 640.30 og tekst «Børgefjell/Byrkije» ved krysset fv. 804 x fv. 296 og krysset fv. 804 x fv. 290

Skilting i krysset fv. 804 x fv. 296

Skilting i krysset fv. 804 x fv. 290

Klageadgang

Behandling av søknader om serviceskilting og virksomhetsvisning har likhet med enkeltvedtak etter forvaltningsloven, at det er innført egen klageadgang på denne type skiltsaker.

Eventuell klage sendes Statens vegvesen, Region nord, boks 1403, 8002 Bodø, innen 3 uker.

Plan- og forvaltning, Vegavdeling Nordland

Med hilsen

Ivar Heggli
Fagkoordinator

Handeland Jan Oddgeir
Overingeniør

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ingen håndskrevne signaturer.

Vedlegg: Melding om rett til å klage over forvaltningsvedtaket

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2018/377-0

Saksbehandler: Tore Tødås

Dato: 24.04.2018

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Børgefjell nasjonalparkstyre	21/2018	20.06.2018
Børgefjell nasjonalparkstyre	30/2018	11.10.2018

Saksprotokoll i Børgefjell nasjonalparkstyre - 20.06.2018

Behandling

Styrets leder fremmet følgende forslag til vedtak:

Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre vedtar å utsette behandling av sak 21/2018.

Vedtak

Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre vedtar å utsette behandling av sak 21/2018.

Enstemmig vedtatt

Søknad om dispensasjon fra verneforskriften for Børgefjell/Byrkije nasjonalpark for oppføring av 2 reingjeterhytter - Tjåehkere sijte

Forvalters tilrådning:

Forvalter avstår fra å fremme tilrådning i saken og henviser til alternative utkast til vedtak i saksutredningen.

Hjemmelsgrunnlag

- Forskrift om verneplan for Børgefjell, vedlegg 1, vern av Børgefjell/Byrkije nasjonalpark, Grane, Hattfjelldal, Røyrvik og Namsskogan kommuner, Nordland og Nord-Trøndelag.
- Lov om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven)

Saksopplysninger

Tjåehkere sijte (Østre Namdal reinbeitedistrikt) søker i brev av 24.02.2017 om dispensasjon fra verneforskriften for Børgefjell/Byrkije nasjonalpark for oppføring av 2 reingjeterhytter. Hyttene ønskes plassert ved Viermajælla i Virmadalen og på høyde 791 ved Bissegelva vest for Litle Kjukkelen.

Årsaken til at søknaden ikke er tatt til behandling tidligere er at tiltakshaver ble bedt om å levere tilleggsopplysninger til søknaden. Etterlyst informasjon og distriktsplan ble mottatt 09.03.18. Nasjonalparkstyret og rådgivende utvalg er orientert om status for søknaden.

Kart som viser plassering av omsøkte hytter

Tiltaket det søkes dispensasjon for er ingen ny sak, den har en historikk som det er viktig at nasjonalparkstyret har med seg i de videre vurderingene av søknaden. Det gis her i saksutredningen et kort resyme av historikken. I årenes løp (fra 1996) har det vært mye kommunikasjon mellom ulike parter, og det vil bli for omfattende å referere alle detaljene i saksutredningen.

Saken startet sommeren 1996 ved at Tjåehkere sijte (Østre Namdal reinbeitedistrikt) oppførte 2 gjeterhytter i Børgefjell nasjonalpark på de lokasjonene det nå søkes dispensasjon for. I brev av 23.05.1996 fra Østre Namdal reinbeitedistrikt ble Hattfjelldal kommune informert om tiltaket. Kommunen varslet Fylkesmannen i Nordland om at hyttene var under oppføring, Fylkesmannen tilskrev distriktets leder om at det ikke var søkt om dispensasjon fra fredningsbestemmelsene samtidig som politiet ble bedt om å igangsette etterforskning av saken. Med grunnlag i etterforskningen utferdiget Politimesteren i Helgeland et forelegg til Østre Namdal reinbeitedistrikt for overtredelse av straffeloven, reindriftsloven og fredningsbestemmelsene for Børgefjell nasjonalpark. Reinbeitedistriktet erklærte skriftlig den 18.09.97 at forelegget ikke ble vedtatt/akseptert.

Saken gikk videre til Alstadhaug herredsrett som avsa dom 19.01.1998 med konklusjon om at tiltaket var ulovlig fordi det ikke var godkjent etter fredningsbestemmelsene for Børgefjell nasjonalpark og reindriftslovens bestemmelser for oppføring av gjeterhytter. Distriktet anket dommen til Hålogaland lagmannsrett.

Etter herredsrettens domsavsigelse om at tiltaket var ulovlig søkte distriktet i brev av 18.02.1998 om tillatelse til permanent plassering av hyttene. Fylkesmannen svarte med at de ville avvente dom i lagmannsretten før søknaden ble behandlet.

Hålogaland lagmannsrett avsa dom 11. desember 1998. Konklusjonen ble den samme som i herredsretten, at tiltaket med oppføring av gjeterhytter var ulovlig ved at det ikke forelå tillatelse fra forvaltningsmyndigheten. Etter dom i lagmannsretten svarte Fylkesmannen i brev av 04.10.99, med henvisning til dommen fra lagmannsretten, at de ulovlig oppsatte hyttene måtte fjernes. Fylkesmannen var videre av den oppfatning at antallet husvære i nasjonalparken ikke burde økes

ytterligere da det allerede var en rekke husvære i området. Men at Gaukarhytta kunne erstattes med ny hytte som kunne fungere som reingjeterhytte, dette under forutsetning av at hytta ble plassert slik at den ikke berørte spesielle verneverdier og ble lite synlig terrenget. Dette var da svar på distriktets søknad av 18.02.98 om tillatelse til permanent plassering av hyttene.

Det ble etter dette en del kommunikasjon mellom partene om hvorvidt det var vernemyndigheten eller reindriftsforvaltningen som hadde avgjørelsesmyndighet i forhold til søknaden. Dette ift. daværende fredningsbestemmelser. I brev av 22.09.2000 konkluderte Direktoratet for naturforvaltning med at Fylkesmannen var forvaltningsmyndighet, og derfor skulle vurdere søknaden etter fredningsbestemmelsene. Noe som skulle tydeliggjøres ved forskriftsendringen i forbindelse med utvidelsen av Børgefjell nasjonalpark.

Hyttene ble fjernet i 2001/2002 etter pålegg fra Regjeringsadvokaten som reiste søksmål i Alstadhaug herredsrett. Søksmålet ble trukket etter at partene inngikk forlik.

I kgl.res. av 29. august 2003 fastsettes ny verneforskrift for Børgefjell/Byrkije nasjonalpark. I § 3 pkt. 1.3a) var det tydeliggjort at forvaltningsmyndigheten kunne gi tillatelse til oppføring av bygninger og anlegg i forbindelse med reindrift og oppsyn.

I 2009 ble forvaltningsplanen for Børgefjell nasjonalpark godkjent. Her er det beskrevet retningslinjer for reindriftnæringen ved søknader til formål som krever dispensasjon og saksbehandlingsregler for dette.

14. juni 2011 søker Tjåehkere sijte på nytt om dispensasjon for oppsetting av gjeterhyttene. I tillegg til de 2 tidligere omsøkte hyttene ble det søkt om dispensasjon for å sette opp ny hytte ved Gaukaren. Det vil si at det ble søkt om dispensasjon for å sette opp 3 nye hytter.

31.11.2011 gjennomføres befaring hvor representanter fra reinbeitedistriktet, reindriftsforvaltningen, Sametinget, Statskog og fylkesmennene deltok.

I brev av 01.12.2011 fra Sametinget ble det gitt tilbakemelding om at hytta ved Gaukaren kunne være et automatisk fredet kulturminne (eldre enn 100 år) Noe som betydde at hytten ikke kunne rives. Men det kunne aksepteres at det ble satt opp ny hytte i samme område. Ettersom det ikke er søkt om å sette opp ny hytte på denne lokasjonen omtales ikke dette videre i saksutredningen.

Gaukarhytta 2014

I brev av 05.12.2011 avslo Fylkesmannen søknad om dispensasjon fra verneforskriften. Begrunnelsen for avslaget var manglende oppfyllelse av krav i forvaltningsplanen om at nødvendige gjeterhytter og anlegg skulle være forankret i godkjent distriktsplan. Videre at når distriktsplan forelå med tilfredsstillende beskrivelser av omfanget og effekten av gjeterhytter kunne Fylkesmannen ta søknaden opp til ny behandling.

I etterfølgende kommunikasjon mellom partene ble det diskutert om det forelå en distriktsplan eller ikke. Reindriftsforvaltningen, sammen med reinbeitedistriktet argumenterte for at det forelå godkjente bruksregler som ga føringer for det som skulle komme i en ny distriktsplan. Bruksreglens beskrivelser av gjerder og andre faste anlegg ble oversendt forvaltningen (bruksreglene er for intern bruk) Distriktet hadde også en eldre plan etter gammelt lovverk som ga føringer for faste anlegg som reinbeitedistriktet mente dekket forvaltningens kunnskapsbehov.

15.01.2012 klaget Tjåehkere sijte på Fylkesmannens avslag hvor det ble bedt om at vedtaket ble omgjort slik at distriktet kunne sette opp hyttene.

Fylkesmannen svarer på klagen i brev av 13.04.2012 med å opprettholde vedtaket og videresendte klagen til Direktoratet for naturforvaltning som klagemyndighet.

09.07.2012 svarer Direktoratet for naturforvaltning med å opprettholde Fylkesmannens vedtak, dvs. at det ble gitt endelig avslag på søknad om dispensasjon. Direktoratet for naturforvaltning, som klageinstans kan vurdere alle sider av en sak ved klagebehandling, også å ta hensyn til nye omstendigheter og opplysninger. I sin behandling ga Direktoratet for naturforvaltning en utdypende vurdering av ulike forhold ved tiltaket og konkluderer til slutt med at behovet for gjeterhytter måtte vurderes opp mot mulige skader og ulemper for naturmangfold og verneformål i nasjonalparken. Direktoratet mente de ikke hadde tilstrekkelig kunnskap om hvordan reindriftsnæringens bruk av området ville påvirke verneverdiene. Særlig manglet flere konkrete opplysninger om behovet for barmarkskjøring før og etter en eventuell oppføring av gjeterhyttene. Dette var da opplysninger som skulle være tilgjengelig ved en gjennomarbeidet og godkjent distriktsplan jf. reindrifftslovens § 62.

12.12.2012 behandlet områdestyret for Nord-Trøndelag søknaden ift. reindrifftslovens bestemmelser, dette etter at direktoratet hadde gitt endelig avslag på søknaden. Områdestyret ba i sitt vedtak Fylkesmannen i Nordland/Direktoratet for naturforvaltning gjenoppta saken, og om nødvendig innhente de opplysninger som måtte kreves slik at kunnskapsgrunnlaget ble tilstrekkelig og at de med nødvendige justeringer kunne fatte positivt vedtak.

Fra områdestyret ble saken sendt videre til Reindrifftsforvaltningen i Alta, i brev av 05.12.2013 fattet reindrifftsdirektøren følgende vedtak:

«Med hjemmel i lov 15. juni 2007 nr. 40 om reindrift om godkjenning av gjeterhytter i reindrifften § 21 avslås søknaden fra Østre Namdal Reinbeitedistrikt om tillatelse til oppføring av 3 gjeterhytter på Børgefjell i Hattfjell kommune»

Til reindrifftsdirektørens vedtak ble det gitt følgende begrunnelse:

«Forvaltningsmyndigheten for Børgefjell nasjonalpark må godkjenne tiltaket etter vernebestemmelsene før tiltakene eventuelt kan tillates etter reindrifftslovens § 21. Østre Namdal reinbeitedistrikt anbefales derfor til å gå i dialog med forvaltningsmyndigheten for nasjonalparken slik at forvaltningsmyndigheten får de nødvendige opplysninger om reindrifftsnaeringens aktivitet i Børgefjell slik at det eventuelt kan gis dispensasjon fra verneforskriften til de omsøkte gjeterhyttene»

08.05.2013 ble Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre konstituert som ny forvaltningsmyndighet for Børgefjell/Byrkije nasjonalpark med myndighet til å fatte vedtak etter verneforskriften. På møte med nasjonalparkstyret og rådgivende utvalg den 20. november 2013 orienterte fungerende nasjonalparkforvalter om status for saken.

I brev av 24.02.2017 søker Tjåehkere sijte for tredje gang om dispensasjon fra verneforskriften for Børgefjell/Byrkije nasjonalpark for oppføring av 2 reingjeterhytter. Søknaden er satt opp på Landbruksdirektoratets standardskjema for godkjenning av gjeterhytter i reindrifften etter reindrifftslovens § 21. Til søknaden ble det gitt muntlig tilbakemelding om at tiltakshaver måtte komme med tilleggsinformasjon som svarte på de tilbakemeldingene som var gitt i direktoratets klagesaksbehandling og Fylkesmannens tilbakemelding på tidligere gitte avslag. Dette i hovedsak gjennom godkjent distriktsplan som beskriver det totale behovet for hytter i området med plassering i terreng, behovet for motorferdselen i forbindelse med bygging og drift/bruk av hyttene og endringer i motorferdselen som følge av hyttene i utøvelsen av reindrifften i området. Videre

informasjon om evt. samordning mellom distriktene ved kantgjeting mot nabolokalt for å unngå en utvikling hvor det etableres gjeterhytter med få kilometers avstand langs grensene mellom distriktene.

I brev av 08.03.2018 ga Tjåehkere sijte en skriftlig tilbakemelding på reindriftas behov for reingjeterhyttene samt at vedtatt distriktsplanen ble oversendt. I distriktsplanen er det lagt inn følgende beskrivelse av planlagte gjeterhytter:

Det planlegges to nye gjeterhytter i Børgefjell. En i området Viermjævrie og en i området Bissiejohke/Stoerretjohkele. Hytten ved Gievkere planlegges restaurert, eventuelt bygge ny. Overtakelse av statsskogs hytte i Fiskløysdalen, Hartkjølen.

Utover dette inneholdt ikke distriktsplanen informasjon om totalbehovet for hytter, samarbeid med nabolokalt om anlegg, hyttenes påvirkning på motorferdsel mm. Men i brevet orienteres det om at gjeterhyttene vil bidra til å redusere bruken av motorkjøretøy da gjeterne kan være i området over lengre tid. Tjåehkere sijte orienterer videre om at de har avtale med Byrkije sijte om å kunne benytte områdene inn i Byrkije til vår og sommerbeiter. I nordvest har Tjåehkere avtale om vårbeite/kalvingsland opp Rørskardet til Simskardelva. I nordøst har Tjåehkere avtale om å benytte områder opp mot Gapsfjella til sommerbeiter. Det fremheves videre at det er viktig for hele området at reinflokkene til de forskjellige gruppene holdes mest mulig adskilt slik at de ikke samles i store flokker slik at slitasjen på beitene og terrenget ikke blir for stort.

Søknaden er ikke tatt opp til behandling i faglig rådgivende utvalg.

Verneforskriften og naturmangfoldlovens rammer

Verneforskriften for Børgefjell/Byrkije nasjonalpark er i utgangspunktet forankret i naturvernloven. Naturvernloven er senere erstattet av naturmangfoldloven, men tidligere vedtak er videreført, jf. lovens § 77.

Formålet med vernet er å bevare et stort naturområde tilnærmet fritt for tekniske inngrep, med store villmarkspregede områder for å sikre biologisk mangfold og et naturlig forekommende plante- og dyreliv med bl.a. truede og sårbare arter, samt å ta vare på geologiske forekomster og kulturminner.

Ivaretagelse av naturgrunnlaget innenfor nasjonalparken er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området skal kunne brukes til reindrift.

Mål for forvaltningen av verneområdet er å finne i nml § 33 der det heter at:

Verneområder på land, i vassdrag og i sjø etter dette kapittel skal bidra til bevaring av

- a) variasjonsbredden av naturtyper og landskap,*
- b) arter og genetisk mangfold,*
- c) truet natur og økologiske funksjonsområder for prioriterte arter,*
- d) større intakte økosystemer, også slik at de kan være tilgjengelige for enkelt friluftsliv,*
- e) områder med særskilte naturhistoriske verdier,*
- f) natur preget av menneskers bruk gjennom tidene (kulturlandskap) eller som også har kulturhistoriske verdier, og tilrettelegging for bruk som bidrar til å opprettholde naturverdiene,*
- g) økologiske og landskapsmessige sammenhenger nasjonalt og internasjonalt, eller*
- h) referanseområder for å følge utviklingen i naturen.*

Nml § 35 spesifiserer hva opprettelsen av nasjonalparker skal oppnå:

«Som nasjonalpark kan vernes større naturområder som inneholder særegne eller representative økosystemer eller landskap og som er uten tyngre naturinngrep. I nasjonalparker skal ingen varig påvirkning av naturmiljø eller kulturminner finne sted, med mindre slik påvirkning er en forutsetning for å ivareta verneformålet. Forskriften skal verne landskapet med planter, dyr, geologiske forekomster og kulturminner mot utbygging, anlegg, forurensning og annen aktivitet som kan skade formålet med vernet, og sikre en uforstyrret opplevelse av naturen. Ferdsel til fots i samsvar med friluftslovens regler er tillatt. Slik ferdsel kan bare begrenses eller forbys i avgrensede områder i en nasjonalpark, og bare dersom det er nødvendig for å bevare planter eller dyr, kulturminner eller geologiske forekomster»

Børgefjell/Byrkije er Norges nest eldste nasjonalpark og god forvaltning av nasjonalparken vil bidra til å nå alle målene i nml. § 33 i større eller mindre grad.

Siste del av punkt c) *økologiske funksjonsområder for prioriterte arter* er siden forrige søknadsrunde blitt meget relevant for Børgefjell fordi fjellrev ble prioritert art med egen forskrift fastsatt ved kongelig resolusjon av 23. januar 2015. I henhold til denne forskriftens § 3 er *«enhver form for uttak, skade eller ødeleggelse av fjellrev forbudt. Som ødeleggelse regnes fysisk ødeleggelse av fjellrevhi, herunder tomme hi, og andre handlinger dersom de er egnet til å skade, forstyrre eller på annen måte forringe individer av arten»*

Miljødirektoratet er forvaltningsmyndighet etter forskrift om fjellrev og kan, etter søknad, gjøre unntak fra forbudet i § 3 i samsvar med naturmangfoldloven § 24 femte ledd. Dette betyr at tiltakshaver må avklare med Miljødirektoratet om tiltaket kommer i konflikt med fjellrev og om det eventuelt må søkes om dispensasjon.

I punkt f) vises det til kulturlandskap, i denne sammenheng forstått som landskap med vegetasjon og former preget av menneskelig bruk gjennom tidene, og andre landskap det knytter seg kulturhistoriske verdier til. Børgefjell/Byrkije nasjonalpark er et slikt område, med særlig vekt på at vern av landskapet og naturen her vil kunne bidra til å styrke den historiske identiteten i befolkningen. Ivaretagelse av naturgrunnet for samisk kultur er derfor viktig og det bør legges opp til en fortsatt bærekraftig bruk av området så lenge det bidrar til å opprettholde naturverdiene.

Børgefjell/Byrkije er samtidig *«villmark»* og det at landskapet er uten inngrep skal tillegges vekt. At området er *«villmark»* eller *«urørt»* betyr ikke at området ikke er brukt, men står i motsetning til et kultivert landskap som domineres av menneskeskapte installasjoner og natur (artssammensetning og naturtyper) som i det alt vesentlige er framkommet som følge av menneskers bruk av naturen.

Vurderinger som nasjonalparkstyret må gjøre

Under omtales de tema som det er naturlig gjøres en vurdering og vektning av etter verneforskriften ved behandling av søknaden. Det er søker som må belyse hva det søkes om og hvilken bruk og endringer av bruk søknaden medfører, så er det forvaltningsmyndighetens oppgave å vurdere hvordan dette påvirker verneverdiene og formålet med Børgefjell/Byrkije nasjonalpark positivt eller negativt.

Gjeterhytter er en nødvendig og akseptert del av reindrifta. I dette tilfellet er det søknad om to hytter i et relativt begrenset område av nasjonalparken. Avstandene mellom hyttene er i luftlinje ca. 8 km. Hyttene er tegnet i moderat størrelse. I tillegg informeres det i distriktsplanen om at Gaukarhytta planlegges restaurert, denne hytten ligger mellom de to omsøkte hyttene.

I nasjonalparken er det, ihht. reindriftskart registrert 16 husvære tilknyttet reindriften. I tillegg har de fleste siidaandelene i Tjåehkere sijte egne hytter på sommerboplassen Johkegaske (Virmaneset) I randsonen til nasjonalparken finnes det også husvære som benyttes i reindriften. Det henvises her til vedlagte kart.

Behovet begrunnes med at det er viktig for distriktet å ha tilgjengelige gjeterhytter i Børgefjell. Gjeterhytter vil forenkle gjetingen med at de kan være tilstede i området over lengre tid. Reinen skal gjetes gjennom hele perioden og det er store avstander. De vil også være en sikkerhet for gjeterne. Det er skrin

vegetasjon og ved regn vokser elver og bekker raskt slik at de kan være vanskelig å passere. Gjeterhytten ved Litle Kjukkelen blir liggende sentralt i området. Det er mange vann og elver/bekker som kan isolere området ved mye nedbør. Effektiv gjeting er viktig for hele området ved at reinflokkene til de forskjellige gruppene holdes mest mulig adskilt slik at de ikke samles i for store flokker slik at slitassen på beitet og terrenget ikke blir for stort.

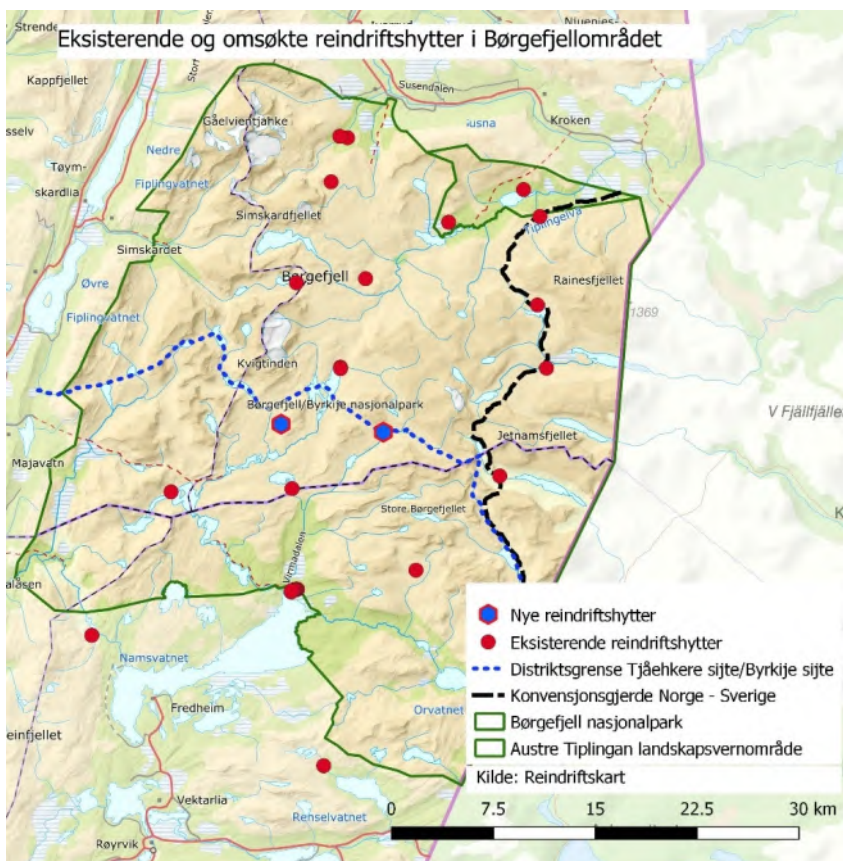
I tidligere oversendelser er det gitt en vurdering om at hyttene vil medføre redusert behov for transport frem og tilbake i området. Dagens motorferdselsbruk er i liten grad angitt i søknad og distriktsplan. Distriktsplanen har følgende beskrivelse av motorferdselen på side 7:

«Distriktet bruker barmarkskjøretøy til utøvelse av driften på barmark, både transport og samling, driving, gjeting og tilsyn. Bruken er satt til et minimum og det er vanskelig å kartfeste kjøretraseer for samling, driving og gjeting men de mest brukte traseene er kartfestet på www.reindrift.no. Helikopter benyttes også en del, hovedsakelig i forbindelse med kalvemerking og til slakt. Snøscooter benyttes hovedsakelig på snøføre»

Kjøremønster, både på snødekt mark og ikke minst på barmark kan endre seg hvis de omsøkte gjeterhyttene bygges. Det kan etableres mer eller mindre faste traséer inn mot hyttene og mellom hyttene, videre kan de fungere som nav for reindriftas ferdsel i området.

Landskap

Landskap er et av temaene det er viktig å sikre ikke påvirkes negativt av en eventuell tillatelse. Det framgår av nml. § 35 at det er viktig å bevare nasjonalparkene som i hovedsak naturområder og at de består uten tyngre naturinngrep. Urørthet er et viktig kriterium. Når en ser på formålet med nasjonalparken er også villmarkspreget viktig. Hva er villmarkspreget? Villmarkspreget kan defineres som fravær av menneskelige installasjoner. Det er utviklet et verktøy for vurdering av inngrepsfrihet, hvor den sonen som er lengst fra tyngre tekniske inngrep kalles villmarkspregede områder. Her vil kriteriet

Reindrifthytter i Børgefjellområde ihht. reindriftskart.

være minimum 5 km fra tyngre tekniske inngrep. Størstedelen av Børgefjell/Byrkjje nasjonalpark er slike områder og utgjør et av de største sammenhengende områdene som er uten tyngre tekniske inngrep.

Det vil være viktig for ivaretagelsen av formålet med nasjonalparken at landskap med villmarkspreget ivaretas. De omsøkte hyttene vil påvirke landskapsbildet og hvis det skal gis dispensasjon er det avgjørende å vurdere plassering. Det er her en motsetning mellom søkers ønske om at hyttene skal plasseres eksponert i terrenget for best mulig overblikk over arealene rundt og hensynet til landskap som tilsier at hyttene plasseres mest mulig skjult i terrenget. Hyttene tenkes plassert i området over tregrensa med begrenset mulighet for skjul, det må også tas hensyn til snøforholdene. Søker har ikke angitt noen alternative plasseringer.

Mulige skader og ulemper som oppføring av omsøkte hytter medfører må sees i lys av verneformålet for nasjonalparken. Bygging av hyttene vil føre til at det vil bli flere tekniske inngrep, noe som kan redusere området villmarkspreget. Videre vil terrenginngrep kunne skade truede og sårbare arter, samt vegetasjonen for øvrig. I perioden hvor hyttene oppføres vil det midlertidig kunne bli mer motorferdsel, støy og uro i området.

Biologisk mangfold

Børgefjell/Byrkjje er et viktig område for en rekke fugl og pattedyr. Spesiell vektlegges områdets referanseverdi som kanskje det eneste området i Norge med en, over tid, levedyktig bestand av fjellrev. Området er også nasjonalt referanseområde i det henseende. I tillegg til fjellrev kan sædgås og snøugle neves som svært truede arter som bruker området. Selve bygginga av hyttene med ferdsel og det fysiske inngrepet er en del av vurderingen, vilkår om tid på året for frakt av materialer og utstyr kan vurderes ved en evt. innvilgelse av søknad. Den andre delen vil være vurdering av hvilken påvirkning bruken av gjeterhyttene vil ha på dyrelivet, og hvilke følgeeffekter etableringen av hyttene vil ha. Den ene hytte tenkes plassert ved Litle Kjukkelen. Områdene rundt er særlig viktige viltområder i nasjonalparken. Her er det registrert flere forskjellige sårbare og truede arter.

Reindriftsnæringens behov for å oppføre gjeterhytter ved Litle Kjukkelen og Viermajælla begrunnes med behovet for å effektivisere reindriften og øke sikkerheten for utøverne slik som redegjort for tidligere i saksutredningen. Dette må vurderes opp mot mulige skader og ulemper oppføring av hyttene vil medføre på verneverdiene og naturmangfoldet i området.

En positiv effekt ved oppføring av gjeterhyttene kan bli at reindriftenes behov for motorferdsel inn i området blir redusert, da utøverne slipper å kjøre til og fra området for å føre tilsyn samt bedre kontroll på reinflokkene for å unngå sammenblanding og store flokker.

Prinsippene i naturmangfoldlovens § 8 til 12.

Søknaden må vurderes etter naturmangfoldlovens prinsipper i lovens § 8 til 12 hvor det er tiltakets påvirkning på naturmangfoldet som skal vurderes.

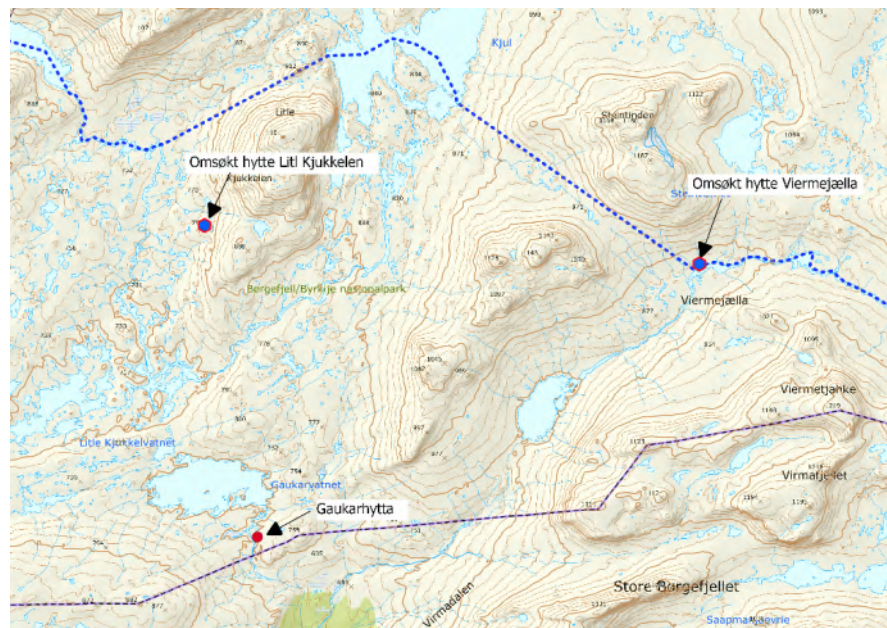
Kunnskapsgrunnlaget § 8

Det fremgår av naturmangfoldloven § 8 at offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet så langt det er mulig skal bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Kunnskapen om naturmangfoldet i området er hentet fra tidligere saksdokumenter, søknad, distriktsplan, forvaltningsplan for Børgefjell nasjonalpark, artskart og naturbase.

Området hvor gjeterhytte vest for Litle Kjukkelen ønskes lokalisert, er ifølge Naturbase hekkeområde for storlom som i Norsk Rødliste for arter av 2015 er kategorisert som livskraftig. I rødliste av 2010 som ble brukt som kunnskapsgrunnlag ved forrige søknadsrunde var status nært truet. I hekketida er arten sårbar for forstyrrelser. Arten antas å ha en stabil bestand i Midt- og Nord-Norge.

I naturbase foreligger det også registreringer på at dette var et svært viktig område for arter som snøugle, fjellrev og dverggås. For fjellrev er Børgefjell fortsatt et nasjonalt svært viktig område. Det er registrert fjellrevhi i området og ettersom fjellrev er blitt prioritert art med egen forskrift må tiltakshaver avklare med Miljødirektoratet om det eventuelt kreves dispensasjon før tiltak iverksettes. Når det gjelder snøugle er det flere år siden siste dokumenterte hekking i Børgefjell, men habitatet ansees likevel som svært verdifullt for arten. Dverggåsa er så sterkt truet at det kun er et fåtall individer igjen i Norge. Fra begynnelsen av 1990 tallet har det ikke blitt registrert hekking utenfor Finnmark fylke, Børgefjellområdet er et av de siste områdene utenfor Finnmark hvor det er registrert hekking. Det er iverksatt tiltak for å ivareta og sikre arten hvor den fennoskandiske bestanden har gode resultater å vise til. Bestanden som for et tiår tilbake var på randen til utryddelse har nå hatt en liten økning. Tidligere viktige områder for arten bør derfor forsøkes ivaretatt med tanke på reetablering.

Den omsøkte hytta ved Little Kjukkelen vil bli liggende i et relativt klart avgrenset landskapsrom. Dette området er særlig produktivt, berggrunnen består av kalkholdige bergarter som marmor og kalkglimmerskifer og andre næringsrike stoffer som grønnstein og amfibolitt. Stedvis er det tykt morenedekke i området. I denne delen av nasjonalparken er det mange sjøer og elver og rikt dyreliv. Det er ingen tekniske inngrep i dette området.

Området hvor gjeterhytta i Viermejøella ønskes plassert er en dal med store landskapskvaliteter som framstår som urørt. Det er ikke bygninger eller andre innretninger i dalen. Berggrunnen er skrinn og store deler av området består av gneis dekt av morenemateriale. Det er ikke registrert spesielt sårbare arter i det aktuelle området.

I forvaltningsplanen for nasjonalparken, side 29 heter det at oppføring av gjerder, sanketrøer og andre anlegg i reindriften skal være forankret i distriktsplanen, jf reindriftingslovens regler. Distriktsplanen bør være så god på områdene barmarkskjøring, lufttransport, behov for gjeterhytter og permanente gjerder, bruer og klopper at de kan brukes som faglig grunnlag for forvaltningsmyndighetens vurderinger av eventuelle tiltak og aktiviteter. Nødvendige nye gjeterhytter og anlegg (permanente gjerder ol.) for reindriften skal være forankret i godkjent distriktsplan. Videre heter det at eventuelle nye hytter eller gammer for bruk i reindriften ikke bør overstige en størrelse på 25m² og skal utformes og plasseres minst mulig synlig i terrenget. Det skal også være en restriktiv holdning til utvidelser. Nasjonalparkstyret må i sin saksbehandling vurdere om distriktsplan er omfattende nok til å brukes som faglig grunnlag for forvaltningen av nasjonalparken og for behandling av søknaden.

Føre-var-prinsippet § 9

Verneformålet for Børgefjell nasjonalpark er som nevnt å bevare et stort naturområde tilnærmet fritt for tekniske inngrep, med store villmarkspregede områder for å sikre biologisk naturmangfold og et naturlig forekommende plante- og dyreliv med bl.a. truede og sårbare arter, samt å ta vare på geologiske forekomster og kulturminner.

Når det gjelder ønske om oppføring av gjeterhytte ved Litle Kjukkelen er det et viktig område for en rekke sårbare og truede arter. Området er særlig produktivt, med et rikt dyreliv. Verneformålet for nasjonalparken er å sikre et plante- og dyreliv med truede og sårbare arter. Forvaltningsmyndigheten skal i den grad det er mulig redusere eller forhindre aktiviteter eller inngrep som er en trussel mot sårbare arter og naturmangfoldet ellers. Mangel på kunnskap om aktuelle tiltak/aktiviteter og konsekvenser av disse må vektlegges ved behandling av søknaden med henvisning til føre-var-prinsippet, jf nml § 9.

Den siste gjeterhytta ønskes plassert i Viermejølla. Dette området har store landskapskvaliteter og fremstår som urørt da det ikke er bygninger eller andre innretninger i dalen. En hytte her kan frata området preg av å være urørt og vil dermed være i strid med verneformålet som blant annet er å bevare naturområdet fritt for tekniske inngrep.

Økosystemtilnærming og samlet belastning § 10

Tiltaket må vurderes i lys av prinsippet om samlet belastning, jf nml § 10. Det kan være vanskelig å vurdere omsøkte tiltaks samlede belastning på området når bruken og effekten av motorkjøretøy er uklar. Dette gjelder også om hvordan gjeterhyttene vil kunne påvirke motorferdselen i fremtiden. Tilsvarende om gjeterhyttene vil påvirke bruken av området ved at personell oppholder seg mer i området. Dette gjelder ikke bare for reindriftsutøvere, men også ved at andre brukergrupper oppsøker hyttene. Erfaringsmessig ser en at slike hytter kan tiltrekke seg folk som besøker området og som bruker hytten som vindskydd, samlingspunkt ol.

Kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver § 11

Nasjonalparkstyret må vurdere vilkår om avbøtende tiltak i saken, avhengig av sakens utfall. Hvis tiltaket medfører miljøforringelse skal kostnadene med retting og/eller tilbakeførelse bæres av tiltakshaver (Jf. § 11 i nml.) Naturmangfoldloven § 11 må derfor tillegges derfor vekt.

Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder § 12

Nml § 12 sier at skal legges vekt på den driftsmetode, teknikk og lokalisering som gir de beste samfunnsmessige resultater og innebærer at det kan stilles vilkår om dette ved en eventuell dispensasjon. I foreliggende tilfelle vil nok prinsippet ha særlig betydning for valg av plassering av hyttene, og også for krav om utforming og materialbruk. Hyttene må ha en plassering som i minst mulig grad skader verdifull vegetasjon eller forstyrrer dyrelivet, samtidig som hyttene ved utforming og lokalisering skal tilpasses landskapet.

Som det fremgår av verneforskriftens § 3 pkt. 1.3 bokstav a) så kan nasjonalparkstyret gi tillatelse til oppføring av bygninger og anlegg i forbindelse med reindrift og oppsyn. Behovet for gjeterhytter må vurderes opp mot mulige skader og ulemper for naturmangfoldet og verneformålet.

Nasjonalparkstyret må vurdere om foreliggende kunnskap er tilstrekkelig i forhold til reindriftnæringens bruk og påvirkning, særlig om behovet for barmarkskjøring før og etter en eventuell oppføring av gjeterhyttene.

Nasjonalparkstyret må også vurdere om det foreligger ny kunnskap og informasjon ift. tiltaket som medfører at tidligere vedtak fattet av Fylkesmannen i Nordland og Direktoratet for naturforvaltning kan omgjøres. Om effekten av tiltaket har positiv eller negativ innvirkning på naturmangfoldet og verneverdiene.

Nasjonalparkstyrets mandat ihht. delegasjon er å vurdere tiltaket ihht. verneforskriftens bestemmelser. Det er reindriftsforvaltningen som behandler søknaden ihht. reindriftslovens bestemmelser og Hattfjelldal kommune som behandler søknad i forhold til plan- og bygningsloven. Nasjonalparkstyret må derfor i sin saksbehandling være bevist sin rolle og sitt mandat. Statskog som grunneier skal også godkjenne tomt til slike hytter.

I saksutredninger settes det opp to alternativer utkast til vedtak, nasjonalparkstyret får ut fra saksutredning bruke det faglige og politiske skjønn til å utarbeide endelig vedtak med vilkår:

Alt I

Med hjemmel i verneforskriftens § 3 pkt. 1.3 bokstav a) gir Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre dispensasjon fra verneforskriften til Tjåehkere sijte for oppføring av 2 reingjeterhytter i Børgefjell/Byrkije nasjonalpark ihht. søknad av 24.02.2017

Begrunnelse:

Nasjonalparkstyret mener at tiltaket ikke har spesiell negativ innvirkning på verneverdiene eller naturmangfoldet og at reindriftens behov for hytter må være overordnet hensynet til verneverdiene for nasjonalparken.

Alt II

Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre avslår søknad av 24.02.2017 fra Tjåehkere sijte om dispensasjon for oppsetting av 2 reingjeterhytter i Børgefjell nasjonalpark jfr. verneforskriftens § 3 pkt. 1.3 bokstav a.

Begrunnelse:

Tiltaket vil påvirke verneverdiene og naturmangfoldet i nasjonalparken negativt. Effekten av tiltakets påvirkning er ikke tilstrekkelig beskrevet, om de positive effektene vil være større enn de negative effektene ved etablering av reingjeterhytter i området. Ut fra kunnskapsgrunnlaget er det rimelig å anta at reingjeterhyttene vil ha negativ innvirkning på sårbare og truede arter i området og medføre økt samlet belastning, hyttene vil påvirke landskapsbildet negativ ved at villmarkspreget områder får tekniske installasjoner. Manglende kunnskap om effektene medfører at føre-var-prinsipp må vektlegges. Det er en del reindriftshytter i nasjonalparken fra før, og det er ikke ønskelig med en økning i antall husvære. Det er ikke vurder alternative løsninger med bruer.

Habilitet:

I punkt 6 i vedtektene for nasjonalparkstyret står følgende:

«Kommuneloven kap. 6 om saksbehandlingen i folkevalgte organer kommer til anvendelse så langt de passer, med de tilpasninger som er fastsatt i denne vedtekten. Kommuneloven § 40 gjelder tilsvarende»

I kommunelovens § 40 pkt. 3 står det at forvaltningsloven kap. II om regler for inhabilitet gjelder. I forvaltningslovens kapittel II står følgende:

Kapittel II. Om ugildhet.

§ 6. (habilitetskrav).

En offentlig tjenestemann er ugild til å tilrettelegge grunnlaget for en avgjørelse eller til å treffe avgjørelse i en forvaltningssak

- a) når han selv er part i saken.*
- b) når han er i slekt eller svogerskap med en part i opp- eller nedstigende linje eller i sidelinje så nær som søsken.*

- c) når han er eller har vært gift med eller er forlovet med eller er fosterfar, fostermor eller fosterbarn til en part.
- d) når han er verge eller fullmektig for en part i saken eller har vært verge eller fullmektig for en part etter at saken begynte.
- e) når han leder eller har ledende stilling i, eller er medlem av styret eller bedriftsforsamling for
 1. et samvirkeforetak, eller en forening, sparebank eller stiftelse som er part i saken, eller
 2. et selskap som er part i saken. Dette gjelder likevel ikke for person som utfører tjeneste eller arbeid for et selskap som er fullt ut offentlig eid og dette selskapet, alene eller sammen med andre tilsvarende selskaper eller det offentlige, fullt ut eier selskapet som er part i saken.

Likeså er han ugild når andre særegne forhold foreligger som er egnet til å svekke tilliten til hans upartiskhet, blant annet skal legges vekt på om avgjørelsen i saken kan innebære særlig fordel, tap eller ulempe for ham selv eller noen som han har nær personlig tilknytning til. Det skal også legges vekt på om ugildhetsinnsigelse er reist av en part.

Er den overordnede tjenestemann ugild, kan avgjørelse i saken heller ikke treffes av en direkte underordnet tjenestemann i samme forvaltningsorgan.

Ugildhetsreglene får ikke anvendelse dersom det er åpenbart at tjenestemannens tilknytning til saken eller partene ikke vil kunne påvirke hans standpunkt og verken offentlige eller private interesser tilsier at han viker sete.

Forvaltningslovens § 8 sier at:

I kollegiale organ treffes avgjørelsen om inhabilitet av organet selv, uten at vedkommende medlem deltar. Dersom det i en og samme sak oppstår spørsmål om ugildhet for flere medlemmer, kan ingen av dem delta ved avgjørelsen av sin egen eller et annet medlems habilitet, med mindre organet ellers ikke ville være vedtaksført i spørsmålet. I sistnevnte tilfelle skal alle møtende medlemmer delta.

Medlem skal i god tid si fra om forhold som gjør eller kan gjøre ham ugild. Før spørsmålet avgjøres, bør varamann eller annen stedfortreder innkalles til å møte og delta ved avgjørelsen dersom det kan gjøres uten vesentlig tidsspille eller kostnad.

I saksforberedelsen er det tatt kontakt med juridisk kompetanse for å få faglige vurderinger omkring habilitetsspørsmålet i saken. Da i forhold til om Sametingsrepresentanter som også er reineiere med egne sidaandeler i Tjåhkere sitje kan bli vurdert som inhabil til å behandle saken. Det er nasjonalparkstyret selv, som kollegiale organ ihht. forvaltningslovens § 8 som avgjør om medlemmer en habile til å behandle en sak. Men forvaltningslovens § 3 gir klare føringer for når et medlem kan erklæres som inhabil.

Et av spørsmålene angående habilitet er om Tjåhkere sitje kan defineres som «et selskap som er part i saken» jfr. forvaltningslovens § 6 pkt. e2) og at reineiere/sidaandelshavere kan defineres som «medlem av styret eller bedriftsforsamling» og derigjennom være inhabile. Dette temaet ble behandlet av Alstadhaug herredsrett i 1998, da i forhold til om distriktet var et foretak som kunne ilegges foretaksstraff. Konklusjonen til herredsretten var at reinbeitedistriktet var et foretak i relasjon til straffelovens bestemmelser.

Tidligere leder og nåværende leder i Tjåhkere sitje sitter som faste medlemmer av nasjonalparkstyret og har på vegne av distriktet stått som søkere for tiltaket og arbeidet aktivt for saken siden 1996. Nasjonalparkstyret kan da vurdere habiliteten til disse opp mot forvaltningslovens § 6 pkt. e2), alternativt opp mot forvaltningslovens § 6 2. ledd som sier følgende:

«Likeså er han ugild når andre særegne forhold foreligger som er egnet til å svekke tilliten til hans upartiskhet, blant annet skal legges vekt på om avgjørelsen i saken kan innebære særlig fordel, tap eller ulempe for ham selv eller noen som han har nær personlig tilknytning til. Det skal også legges vekt på om ugildhetsinnsigelse er reist av en part».

Tilsvarende må nasjonalparkstyret vurdere habiliteten til styremedlem Inger Marit Eira-Åhrén som reineier i Tjåhkere sijte. Her kan nasjonalparkstyre ha med seg at Eira-Åhrén var styreleder i områdestyret for Nord-Trøndelag i 2012 da områdestyret behandlet søknad om dispensasjon for omsøkte reingjeterhytter i møte 20.12.2012. Områdestyret erklærte Inger Marit Eira-Åhrén inhabil for behandling av saken jfr. forvaltningslovens § 6, 2 ledd.

Tilbakemeldingene fra juridiske hold er at det synes åpenbart at flere av representantene kan erklæres inhabile ihht. de føringene som ligger forvaltningslovens bestemmelser.

Ut fra ovennevnte må nasjonalparkstyret vurdere medlemmenes habilitet til å behandle søknaden jfr. forvaltningslovens bestemmelser. Samt være klar over at feil lovtolking kan medføre at vedtak blir kjent ugyldig.

Vedlegg:

- Søknad av 24.02.2017 fra Tjåhkere sijte – søknad om oppføring av 2 hytter i Børgefjell nasjonalpark.
- Brev av 08.03.2018 fra Tjåhkere sijte – beskrivelse av behov for gjeterhytter i Børgefjell
- Distriktsplan for Tjåhkere sijte
- Kart over husvære for reindrift i Børgefjell nasjonalpark

Tjåehkere sijte

V/ Algot Jåma

7898 Limingen

Nasjonalparkforvalter for

Byrkije Nasjonalpark

Sender søknad om oppføring av 2 stk hytter i Byrkije nasjonalpark .Dette er to hytter som vi har søkt om tidligere. Hvis det er behov for ytterlige opplysninger ta kontakt med undertegnede.

For Tjåehkere sijte

Algot Jåma

1. Opplysninger om søker			
Navn <i>Tjækkere Sijte</i>			
Adresse		Postnr. <i>7898</i>	Poststed <i>Liminga</i>
Telefon <i>97092014</i>	E-post adresse <i>abjaam@online.no</i>		
Distrikt / siida		Reinbeiteområde	

2. Opplysninger om søknaden / gjeterhyttens plassering	
Omsøkte plassering / sted: (kartsisse/gnr.bnr./GPS-pkt.)	Distrikt / siida: (Sommer- eller vinterbeite)
Reinbeiteområde	Kommune
Er oppføring ihht. til bruksreglene for siidaen / distriktet?	☒ Ja ☐ Nei
Hytta skal plasseres / er plassert på statsgrunn: foreligger det festekontrakt?	☒ Ja ☐ Nei
Hytta skal plasseres / er plassert på Finnmarkseiendommen: foreligger det skjøte?	☐ Ja ☐ Nei
Hytta skal plasseres / er plassert på privat grunn: foreligger det uttalelse fra siida / distrikt / sameby?	☐ Ja ☐ Nei
Hytta skal plasseres / er plassert på privat grunn: foreligger det avtale med grunneier?	☐ Ja ☐ Nei
Tiltakets art	☒ Nybygg ☐ Tilbygg ☐ Riving ☐ Overtakelse av eksisterende
Hyttens størrelse i m²:	
Bebygd areal - BTA eksisterende	<i>27 m²</i> m ²
(utvendig) BTA nytt	<i>27 m²</i> m ²
Bruksareal - BRA eksisterende	<i>27 m²</i> m ²
(innvendig) BRA nytt	<i>27 m²</i> m ²
Minste avstand til annen bygning	m ²
Krav til byggegrunn (pbl §28-1):	
- Skal byggverket plasseres i flomutsatt område?	☐ Ja ☒ Nei
- Skal byggverket plasseres i skredutsatt område?	☐ Ja ☒ Nei
- Foreligger det vesentlig ulempe som følge av natur- og miljøforhold?	☐ Ja ☒ Nei

3. Reindrifftslovens § 21 oppstiller to vilkår for å godkjenne gjeterhytte; søker må inneha retten til å utøve reindrift og det må foretas nødvendighetsvurdering av søkers behov for husvære.
Beskriv næringsmessig behov for gjeterhytte (bruk eget ark om nødvendig)

Området der hytta skal plasseres er langt fra eksisterende hytter, og reindriften har ett sterkt behov for husvære i området i forbindelse med utøvelse av reindriften i området. Det være seg gjeting, ettersyn, og til samling og flytting av renen

4. Underskrift

Dato

24.02.2017

Søkerens underskrift

Tor Træchsen sifte Algot Jæms

Vedlegg som skal følge søknaden

- Kartskisse: fargekart 1:50 000 og 1:5000
- Skjøte/festekontrakt dersom det foreligger
- Uttalelse fra siida / distrikt
- Avtale med grunneier (dersom privat grunn)
- Tegning av hytta, plan-, snitt- og fasadetegning i målestokk 1:50 eller 1:100
- Tiltakshaver er selv ansvarlig for at tiltaket innarbeides i siidaens / distriktets distriktsplan / bruksregler.

Begrepsforklaring:

BRA - Bruksareal (Tiltakets indre areal, inkludert innervegger, måles fra innsiden av ytterveggene)

BTA - Bruttoareal (Tiltakets ytre areal, inkl. balkong, alle etasjer medregnet)

For mer informasjon

Lov om reindrift (reindrifftsloven) av 5. juni 2007 finnes på: www.lovdata.no

Plan- og bygningsloven med tilhørende forskrifter finner du her: www.dibk.no

858

GiNT

Geografi i Nord-Trøndelag

Sti
Sjaar

1093

Sjåkelenjaevr

1122

1168

1180

Steintinden

Sjaaretjahke

1064

Steinvatnet
Sjaarejaevrie

921

1143

1143

1070

en
nie

Viermejaella

877

1021

954

1095

Vi
Viel

Viermet;

1123

Viri

1148

1219

Søknad om godkjenning av gjeterhytte i reindriften

Iht. Reindriftsloven § 21 - rett til husvære, buer og lignende

Søknaden sendes Fylkesmannen i søkerens reinbeiteområde

1. Opplysninger om søker			
Navn <i>Tjæchkerse sijte</i>			
Adresse		Postnr. <i>7898</i>	Poststed <i>Lirningen</i>
Telefon <i>97092014</i>	E-post adresse <i>al-jaameonline.no</i>		
Distrikt / siida <i>Tjæchkerse sijte</i>		Reinbeiteområde <i>Nord-Trøndelag</i>	

2. Opplysninger om søknaden / gjeterhyttens plassering	
Omsøkte plassering / sted: (kartskisse/gnr.bnr./GPS-pkt.)	Distrikt / siida: (Sommer- eller vinterbeite)
Reinbeiteområde	Kommune
Er oppføring iht. til bruksreglene for siidaen / distriktet?	☒ Ja ☐ Nei
Hytta skal plasseres / er plassert på statsgrunn: foreligger det festekontrakt?	☒ Ja ☐ Nei
Hytta skal plasseres / er plassert på Finnmarkseiendommen: foreligger det skjøte?	☐ Ja ☐ Nei
Hytta skal plasseres / er plassert på privat grunn: foreligger det uttalelse fra siida / distrikt / sameby?	☐ Ja ☐ Nei
Hytta skal plasseres / er plassert på privat grunn: foreligger det avtale med grunneier?	☐ Ja ☐ Nei
Tiltakets art	☒ Nybygg ☐ Tilbygg ☐ Riving ☐ Overtakelse av eksisterende
Hyttens størrelse i m²:	
Bebyggd areal - BTA eksisterende	<i>27 m²</i> m ²
(utvendig) BTA nytt	<i>27 m²</i> m ²
Bruksareal - BRA eksisterende	<i>27 m²</i> m ²
(innvendig) BRA nytt	<i>27 m²</i> m ²
Minste avstand til annen bygning	m ²
Krav til byggegrunn (pbl §28-1):	
- Skal byggverket plasseres i flomutsatt område?	☐ Ja ☒ Nei
- Skal byggverket plasseres i skredutsatt område?	☐ Ja ☒ Nei
- Foreligger det vesentlig ulempe som følge av natur- og miljøforhold?	☐ Ja ☒ Nei

3. Reindrifftslovens § 21 oppstiller to vilkår for å godkjenne gjeterhytte; søker må inneha retten til å utøve reindrift og det må foretas nødvendighetsvurdering av søkers behov for husvære. Beskriv næringsmessig behov for gjeterhytte (bruk eget ark om nødvendig)

Området der hytte skal plasseres er langt fra eksisterende hytter, og reindrifften har et sterkt behov for husvære i forbindelse med utøvelse av reindriften i området.

Det være seg gjeting, ettersyn, også til samling og flytting av reinen

4. Underskrift

Dato

24.02 2017

Søkerens underskrift

For Tjækkvæ syte Algot Jåmo

Vedlegg som skal følge søknaden

- Kartskisse: fargekart 1:50 000 og 1:5000
- Skjøte/festekontrakt dersom det foreligger
- Uttalelse fra siida / distrikt
- Avtale med grunneier (dersom privat grunn)
- Tegning av hytta, plan-, snitt- og fasadetegning i målestokk 1:50 eller 1:100
- Tiltakshaver er selv ansvarlig for at tiltaket innarbeides i siidaens / distriktets distriktsplan / bruksregler.

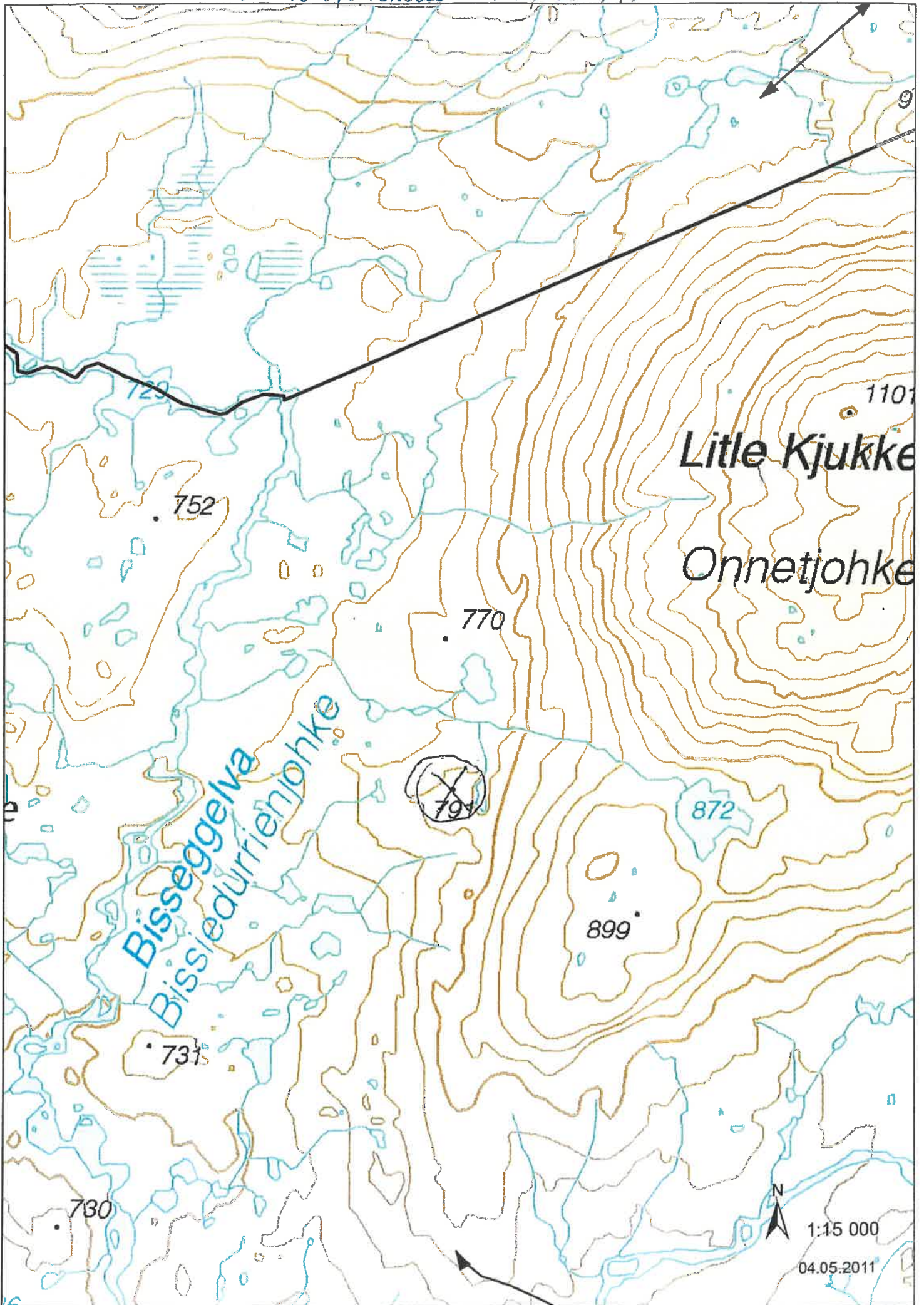
Begrepsforklaring:

BRA - Bruksareal (Tiltakets indre areal, inkludert innervegger, måles fra innsiden av ytterveggene)
BTA - Bruttoareal (Tiltakets ytre areal, inkl. balkong, alle etasjer medregnet)

For mer informasjon

Lov om reindrift (reindrifftsloven) av 5. juni 2007 finnes på: www.lovdatab.no
Plan- og bygningsloven med tilhørende forskrifter finner du her: www.dibk.no

Storre tjo hkele Høyde 791

Litle Kjukke

Onnetjohke

Bisseggelva
Bissedürriehjohke

791

1:15 000

04.05.2011

Noerhte-Trøndelagen båatsoe-burriej reereme Reindrifftsforvaltningen Nord-Trøndelag

Adresseliste

Dij.buerkiest./Deres ref.:

Mij.buerkiest./Vår ref.:

2011/1930 / 12782/2011/ EI/ 514.7

Biejjie/Dato:

21.06.2011

— **Søknad om gjeterhytte i reindriften. Søknad om dispensasjon fra kommuneplanens arealdel. Viermejjælla i Hattfjelldal kommune.**

Reindrifftsforvaltningen har mottatt søknad om godkjenning av gjeterhytte i reindriften ved Viermejjælla fra Østre Namdal reinbeitedistrikt (rbd). Søknaden er datert 14.06.2011, og har vedlagt kart som viser plassering. I ettertid har vi mottatt tegning av gjeterhytten.

Området er i kommuneplanens arealdel for Hattfjelldal kommune definert som båndlagt område, båndlagt etter naturvernloven og tiltaket er ikke i tråd med overordnet plan. Hattfjelldal kommune er planmyndighet etter plan- og bygningsloven og etter avtale med kommunen sender vi også ut søknaden på høring i forhold til dispensasjon fra kommuneplanens arealdel, pbl § 19-1.

I følge reindrifftslovens § 21 har den som har rett til å utøve reindrift, rett til å oppføre gjeterhytte som er nødvendig for reindriften. Etter forskrift om godkjenning av gjeterhytter i reindriften § 1, 3.ledd skal det legges vekt på at hytta får en hensiktsmessig plassering så vel reindriftsmessig som ut fra andre relevante hensyn, og at grunneier og andre berørte interesser ikke blir unødig belastet.

Vi har mottatt 4 søknader angående gjeterhytter fra distriktet. Alle ligger noe i det samme området, i/ rundt Børgefjell. Vedlagt kart dat 21.06.2011 viser alle anlegg i reindriften registrert på reindriffts arealbrukskartet i Børgefjell. I tillegg er de 4 omsøkte plassene avmerket.

3 av gjeterhyttene ligger innenfor Børgefjell/ Byrkije nasjonalpark. I følge forvaltningsplan for verneområdet skal slike søknader videresendes Fylkesmannen i berørt fylke, med en reindriftsfaglig vurdering. Fylkesmannen vil så vurdere søknaden opp mot verneforskriften for nasjonalparken. Berørt kommune skal vurdere søknaden opp mot plan- og bygningsloven.

I forhold til Fylkesmannen i Nordland videresender vi herved søknaden med reindriftsfaglig vurdering med tanke på avklaring mot verneforskriftene. Fylkesmannen er også høringspart i forhold til behandling etter reindrifftsloven. I forhold til dispensasjon etter plan- og bygningsloven og godkjenning etter reindrifftsloven sendes saken på høring til alle adressater for uttalelse.

Adresse - Adresse

7760 Snåsa

Tellefovne - Telefon

74138050

www.reindrift.no

Telefakse - Telefaks

74138051

Østre Namdal reinbeitedistrikt (rbd) består av 12 siidaandeler og er i praksis delt i to grupper; Jåma/Dærga- og Steinfjell-gruppen. En av siidaandelene driver i samarbeid med Hotagen sameby i Hestkjølen. I forbindelse med utarbeidelse av bruksregler for distriktet har de vedtatt at de skal være en gruppe/ sijte.

Distriktet har vinterbeitene hovedsakelig mellom Snåsavatnet, Namsen og Rv. 17. I tillegg benyttes områder i Grong og Lierne nord for Sanddøla. Vår- og høstbeiter ligger på øst siden av E6 i Grong og Lierne kommuner, og videre nordover opp til Børgefjell. På vår-, sommer- og høst oppholder rein seg i Børgefjell. Jåma/Dærga-gruppen foretar kalvmerkingen litt nordøst for Namsvatnet, mens Steinfjell- gruppen holder til nord for Namsvatnet, ved Jengelvatnet. Etter merking slippes rein tilbake til området og den beiter i Børgefjell hele sommeren og utover høsten. I september-november samles rein for slakting. Etter slaktingen flyttes rein til vinterbeiter lengre sør. Innsynsløsning for reindriftens arealbrukskart finnes på www.reindrift.no. Arealbrukskartene er under oppdatering og distriktet har tegnet inn noen endringer for sine beiter. Arbeidet er ikke avsluttet og dermed ikke publisert på innsynsløsingen.

Østre Namdal rbd har avtale med Byrkije rbd om å kunne benytte områdene inn i Byrkije rbd til vår og sommerbeiter. I nordvest har Østre Namdal rbd tegnet inn vårbeite/ kalvingsland opp Rørskardet til Simskardelva. I nordøst har også Østre Namdal avtale om å benytte områder opp mot Gapsfjella til sommerbeiter.

Nordøst ved Namsvatnet, i Johkegaske, er det vedtatt en reguleringsplan for gjeterhytter i reindriften. Dette har fra langt tilbake vært sommerboplass for reineiere i området. Her har de fleste siidaandelene egne gjeterhytter. Innenfor Børgefjell nasjonalpark har distriktet 3 gjeterhytter, ved Lothere, Gaukere og ei felles med det svenske sametinget ved grensegjerdet i øst, ved Jetnamsklumpen. Gjeterhytta ved Gaukere er i dårlig forfatning og distriktet ønsker å føre opp nybygg i stedet.

Børgefjell er et viktig område for Østre Namdal rbd i barmarksperioden. Vegetasjon og høyereliggende områder gjør at det er et svært bra beite gjennom hele sommeren. Rein finner hele tiden næringsrike, ferske vekster der snøen etter hvert tiner av. Rein er et arktisk dyr, og tåler varme og insekter dårlig. Snøfonner og høye fjelltopper gir mulighet for avkjøling og avbrekk fra insektene.

Reindriftsagronomen mener det er viktig for distriktet å ha tilgjengelige gjeterhytter i Børgefjell. Gjeterhytter vil forenkle gjetingen med at de kan være tilstede i området over lengre tid. Reinen skal gjetes gjennom hele perioden og det er store avstander. Gjeterhyttene vil redusere behovet for transport frem og tilbake i området. De vil også være en sikkerhet for gjeterne. Det er skrinne vegetasjon og ved regn vokser elver og bekker raskt, slik at det kan være vanskelig å passere. I forhold til Viermejølla ligger denne helt inntil distriktsgrensa. Etter avtale med nabodistrikt beiter rein inn i Byrkije rbd deler av sommeren, og Viermejølla får en sentral plassering.

Etter naturmangfoldlovens §§8-12 skal det foretas en vurdering av søknaden opp mot prinsipper for offentlig beslutningstaking. Etter det vi kan se i naturdatabasen (www.dirnat.no) er det ikke andre konkrete registreringer, enn at det ligger i nasjonalpark. Ut i fra at området ligger innenfor nasjonalpark og Fylkemannen skal vurdere og godkjenne i forhold til verneforskriftene, forutsetter vi at naturmangfoldlovens §§8-12 blir ivaretatt i den forbindelse.

Distriktet har utarbeidet bruksregler som er under behandling, men ennå ikke er godkjent. Der er det planlagt to fremtidige hytter inne i Børgefjell og en ved Tomasvatnet. Søknaden om oppføring av hytte ved Viermejølla er i tråd med bruksreglene.

Etter høringsrunden skal kommune behandle søknaden som en dispensasjon etter plan- og bygningsloven. I forhold til reindriftsloven skal gjeterhytten behandles av områdestyret som gir sin vurdering. Så vil søknad om godkjenning av gjeterhytte oversendes Reindriftssjefen for endelig behandling.

Vi ber om at uttalelser til søknaden sendes både Reindriftsforvaltningen i Nord-Trøndelag og Hattfjelldal kommune, innen 15.08.2011.

Med hilsen

Kjell Kippe
Reindriftsagronom

*Else mari Iversen
Rådgiver*

Dijredaejjan tellefovne/Saksbehandlers telefon: 74138057

Kopi til:
Østre Namdal rbd v/Algot Jåma Fjellbo 7898 LIMINGEN

Vedlegg:
Søknad datert 14.06.2011, med vedlegg
Kart over gjeterhytter og anlegg i Børgefjell dat 21.06.2011

Boazodoallohálldahus • Reindrifftsforvaltningen
Báatsoe-burriej reereme

Tjáehkere Sijte v/Algot Jáma
Fjellbo
7898 LIMINGEN

Din čuj./Deres ref.:

Min čuj./Vår ref.:
2011/1724 /19998/2013/PJS/606

Dáhton/Dato:
05.12.2013

TJÁEHKERE SIJTE - VEDTAK OM OPPFØRINGSTILLATELSE TIL TRE GJETERHYTTER
PÅ BØRGEFJELL NASJONALPARK ETTER REINDRIFTSLOVENS § 21

Søker: Navn: Tjáehkere sijte
 Distrikt: Østre-Namdal
 Område: Børgefjell nasjonalpark

Lokalisering: Sted: Gaukaren – Lille Kjukelen - Viermejælla
 Distrikt: Østre-Namdal
 Kommune: Hattfjelldal, Nordland reinbeiteområde

Saksframstilling:

Tjáehkere sijte søkte 14.06.2011 oppføringstillatelse etter reindrifftslovens § 21 til tre gjeterhytter i Børgefjell nasjonalpark. Gjeterhyttene er tenkt lokalisert henholdsvis på Lille Kjukelen, Viermejælla og Gaukaren. På sistnevnte lokalitet er det en eksisterende gjeterhytte som er forfallen og distriktet ønsker og oppføre en ny hytte ved siden av ettersom Sametinget definerer hytta som kanskje ett automatisk fredet kulturminne. Søker har i søknaden vist til det reindrifftsmessige behovet ved at området ligger langt fra eksisterende hytter og at siidaen har behov for husvære i forbindelse med gjeting (tilsyn) av rein samt husvære i området når flytting gjennomføres og av sikkerhetsmessige hensyn til gjeterne.

Søknadene har vært ute på en ordinær høring, av høringsuttalelsene er det flere høringsparter som har innsigelser til søknadene. Kulturminnemyndighetene minner om meldeplikten ved eventuelt funn av kulturminner, jf. Lov av 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner § 8 annet ledd. Sametinget viser til at eksisterende gjeterhytte ved Gaukaren kan være opp mot 100 år gammel og at den da mulig er ett automatisk fredet kulturminne og kan derfor ikke rives uten at det foreligger dispensasjon fra Riksantikvaren. Sametinget har ikke innsigelse til oppføring av ny hytte på lokaliteten men at en ny hytte plasseres slik at den ikke influerer på eksisterende hytte.

De omsøkte hyttene er lokalisert innenfor Børgefjell nasjonalpark som har egne vernebestemmelser. Søknadene er behandlet etter verneforskriftene av Fylkesmannen i Nordland som var daværende forvaltningsmyndighet for nasjonalparken. Søknad om dispensasjon for oppføringstillatelse til tre gjeterhytter fra verneforskriftene ble avslått av, blant annet med henvisning til føringer gitt i forvaltningsplanen. Fylkesmannen mente at det ikke var klargjort hvilken betydning hyttene ville få i forhold til aktiviteten i området, blant annet eventuelle konsekvenser av endret barmarkskjøring. Fylkesmannen mente likevel at hvis det fremmes søknad om restaurering av eksisterende hytte ved Gaukaren ville denne søknaden bli innvilget.

Fylkesmannens sitt vedtak ble påklaget og klagebehandlet med det resultat at Fylkesmannen ikke fant grunnlag for å omgjøre vedtaket og oversendte saken til Direktoratet for naturforvaltning. Direktoratet behandlet klagen og skriver avslutningsvis følgende sitat: *Som det fremgår av verneforskriftens § 3 pkt 1.3 bokstav a) så kan forvaltningsmyndigheten gi tillatelse til oppføring av bygninger og anlegg i forbindelse med reindrift og oppsyn. Behovet for gjeterhyttene skal vurderes opp mot mulige skader og ulemper for naturmangfoldet og verneformålet i nasjonalparken. Direktoratet mener at vi har ikke tilstrekkelig kunnskap om hvordan reindriftnæringen bruker området, særlig flere konkrete opplysninger om behovet for barmarkskjøring før og etter en eventuell oppføring av gjeterhyttene. Dette er opplysninger som vil være tilgjengelige for oss ved en gjennomarbeidet og godkjent distriktsplan, jf. reindriftslovens § 62. Direktoratet tar med dette ikke klagen fra Tjåahkere Sitje og Østre Namdal reinbeitedistrikt til følge. Det presiseres at vi ikke har tatt endelig stilling til om hvorvidt hyttene skal tillates oppført, men at vi på grunn av manglende kunnskap om reindriftnæringas aktivitet i området, jf. nml § 9, ikke finner å kunne gi dispensasjon til omsøkte hytter. Direktoratet tar ikke klagen fra Tjåahkere Sitje v/Algot Jåma og Østre Namdal reinbeitedistrikt til følge. Klagen er endelig avgjort og kan ikke påklages.*

Reindriftsagronomen har vist til at de omsøkte hyttene er omtalt i distriktets bruksregler som er godkjent av områdestyret i 2011 for Tjåahkere Sitje. Reindriftsagronomen har påpekt at det er bruksreglene som skal danne grunnlaget for distriktsplanen og at framtidig distriktsplan ikke vil ha andre opplysninger om gjerder og faste anlegg enn de som fremkommer av bruksreglene. Det vises også til at reindriftsagronomen etter en reindriftsfaglig vurdering hadde funnet at det er behov for hyttene slik omsøkt. Den faglige vurderingen er begrunnet med at det er viktig for distriktet å ha tilgjengelige hytter i Børgefjell. Gjeterhyttene vil forenkle gjetingen med at de kan være tilstede i området over lengre tid. Reinen skal gjetes gjennom hele perioden og det er store avstander. Gjeterhyttene vil redusere behovet for transport frem og tilbake i området. De vil også være en vesentlig sikkerhet for gjeterne. Det er skrinn vegetasjon og ved regn vokser elver og bekker raskt, slik at det kan være vanskelig og risikofylt å passere elvene.

Områdestyret for Nord-Trøndelag har i møte 12.12.2012 vurdert at distriktet har behov for gjeterhyttene og anbefaler at det gis godkjenning etter reindriftsloven, men setter en betingelse om at konkret plassering og utforming må avklares med vernemyndigheten og Hattfjelldal kommune. Videre fremgår det av områdestyrets vedtak at områdestyret kan ikke se at det av gjeldende reindriftslov kan utledes noe krav om at distriktsplanen skal inneholde noe vesentlig mer omfattende opplysninger om distriktets gjeterhytter og motorferdsel enn det som fremgår av

arealbrukskart, bruksregler og distriktsplan fra 2001. Områdestyret i Nord-Trøndelag ber Fylkesmannen i Nordland/ Direktoratet for Naturforvaltning gjenoppta saken og om nødvendig innhente de opplysninger som måtte kreves slik at kunnskapsgrunnlaget blir tilstrekkelig og at det med nødvendige justeringer kan fattes et positivt vedtak.

Reindriftsforvaltningens vurdering:

Det er etter Reindriftsforvaltningens syn viktig å begrense omfanget av inngrep i reindriftsområder av hensyn til beiteområdene. Godkjenning til gjeterhytter gis når det er vurdert å være tilstrekkelig behov for husvære. Ettersom de omsøkte hyttene ligger innenfor Børgefjell nasjonalpark omfattes de også av eget regelverk jf. forskrift om Børgefjell nasjonalpark FOR-2003-08-29-1101.

Forvaltningsmyndigheten for nasjonalparken har avslått søknadene og direktoratet for naturforvaltning har ikke tatt klagen fra distriktet til følge. Avslaget begrunnes med manglende kunnskap om reindriftsnæringas aktivitet i området og opplysningene ville vært tilgjengelig for direktoratet ved en gjennomarbeidet og godkjent distriktsplan. Jf. naturmangfoldslovens § 9, kan derfor direktoratet ikke kunne gi dispensasjon til de omsøkte hyttene.

Når ett tiltak trenger tillatelse både etter verneforskriften og etter annet lovverk, kan tiltakshaver velge å søke om tillatelse parallelt. Vedtak skal i slike tilfeller først fattes etter verneforskriften, dersom annet ikke følger av verneforskriften eller forvaltningsmyndighetens samtykke.

Det vil si at forvaltningsmyndigheten må gi sin endelige tillatelse til de omsøkte tiltakene før en eventuell tillatelse kan gis etter reindriftsloven. Reindriftsdirektøren vil derfor anbefale at distriktet i samråd med forvaltningsmyndigheten for nasjonalparken belyser reindriftsnæringens aktivitet i området slik at forvaltningsmyndigheten får innblikk i distriktets bruk av områdene slik at det eventuelt kan gis dispensasjon til de omsøkte hyttene.

På bakgrunn av det ovennevnte vil reindriftsdirektøren gjøre følgende vedtak.

Reindriftsstyret gjorde følgende vedtak i sak 69/89:

Med hjemmel i paragraf 3 i forskrifter om godkjenning av gjeterhytter i reindriften av 1. nov. 1982, gis Reindriftsdirektøren fullmakt til å avgjøre saken. Endret ved forskrift 19. sep. 2007 nr. 1075.

Vedtak:

Reindriftsdirektøren vedtar herved følgende:

Med hjemmel i «lov 15. Juni 2007 nr. 40 om reindrift (reindriftsloven)» om godkjenning av gjeterhytter i reindriften» § 21 avslås søknaden til Østre Namdal Reinbeitedistrikt om tillatelse til oppføring av 3 gjeterhytter på Børgefjell i Hattfjelldal kommune.

Begrunnelse:

Forvaltningsmyndigheten for Børgefjell nasjonalpark må godkjenne tiltakene etter vernebestemmelsene før tiltakene eventuelt kan tillates etter reindriftslovens § 21. Østre Namdal reinbeitedistrikt anbefales derfor til å gå i dialog med forvaltningsmyndigheten for nasjonalparken slik at forvaltningsmyndigheten får de nødvendige opplysninger om reindriftsnæringens aktivitet i

Børgefjell slik at det eventuelt kan gis dispensasjon fra verneforskriften til de omsøkte gjeterhyttene.

Klagerett:

Vedtaket kan påklages til Landbruks og matdepartementet innen tre uker etter at vedtaket er mottatt. Eventuell klage sendes Reindriftsforvaltningen i Alta, og må være innlevert postoperatør innen utløp av klagefristen. Som part har de rett til innsyn i sakens dokumenter, i den grad dette følger av forvaltningsloven § 18 og § 19.

Ved henvendelse, vennligst oppgi referanse.

Med hilsen

Ola Chr. Rygh
Direktør

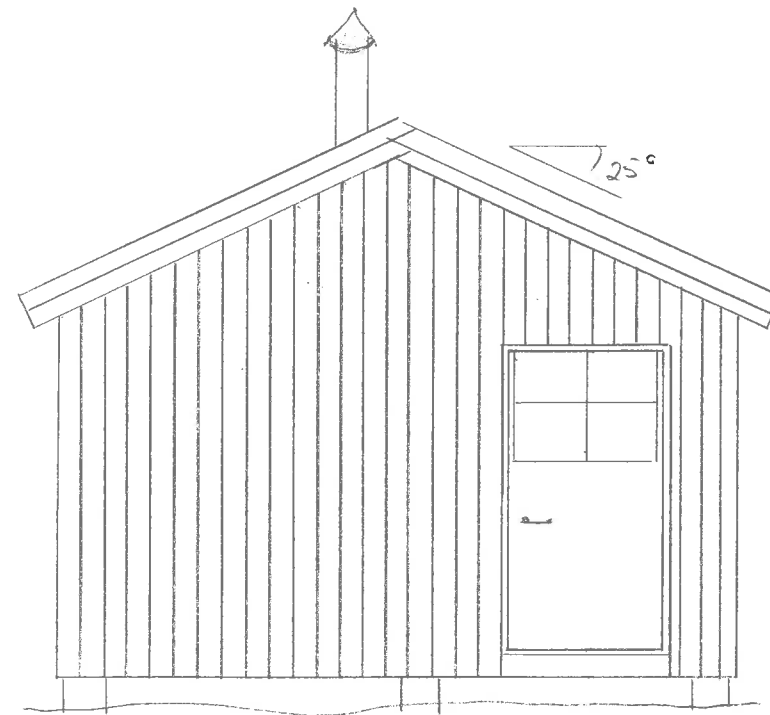
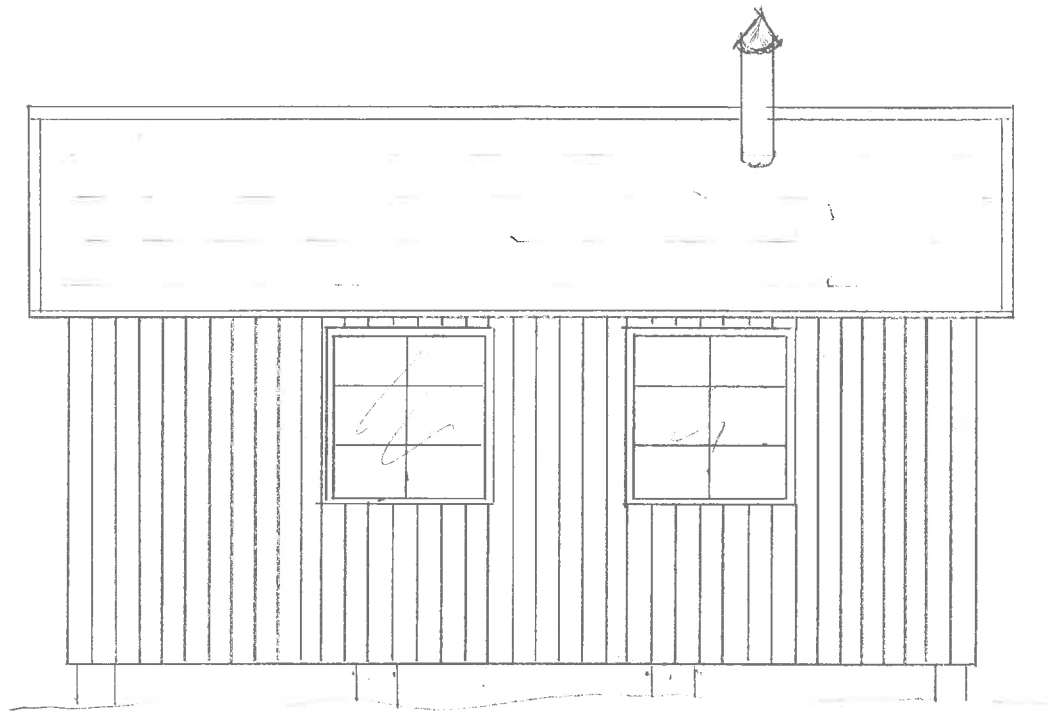
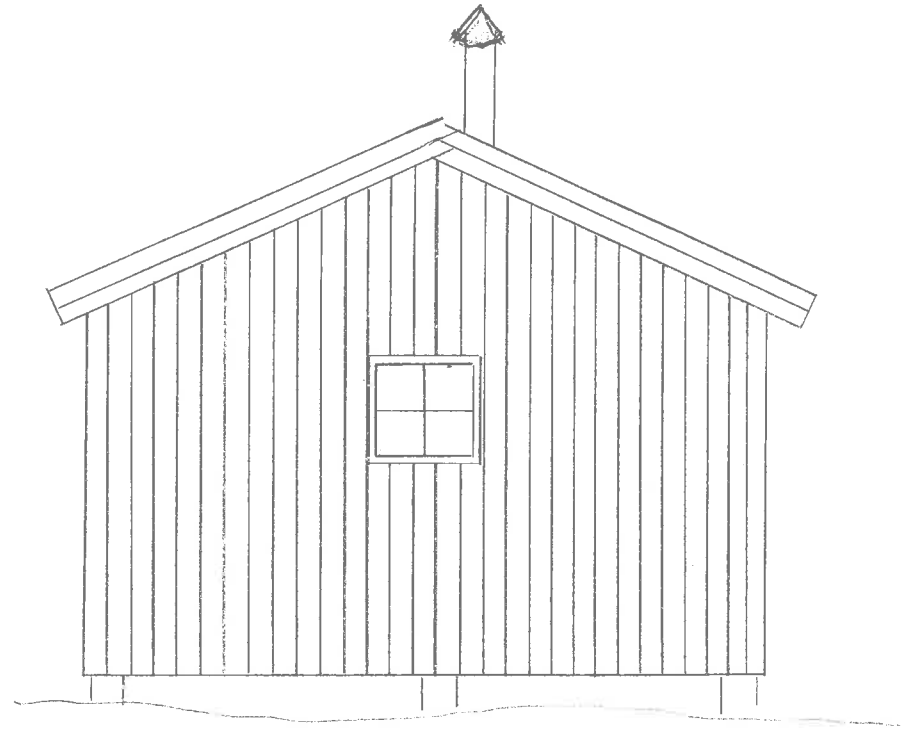
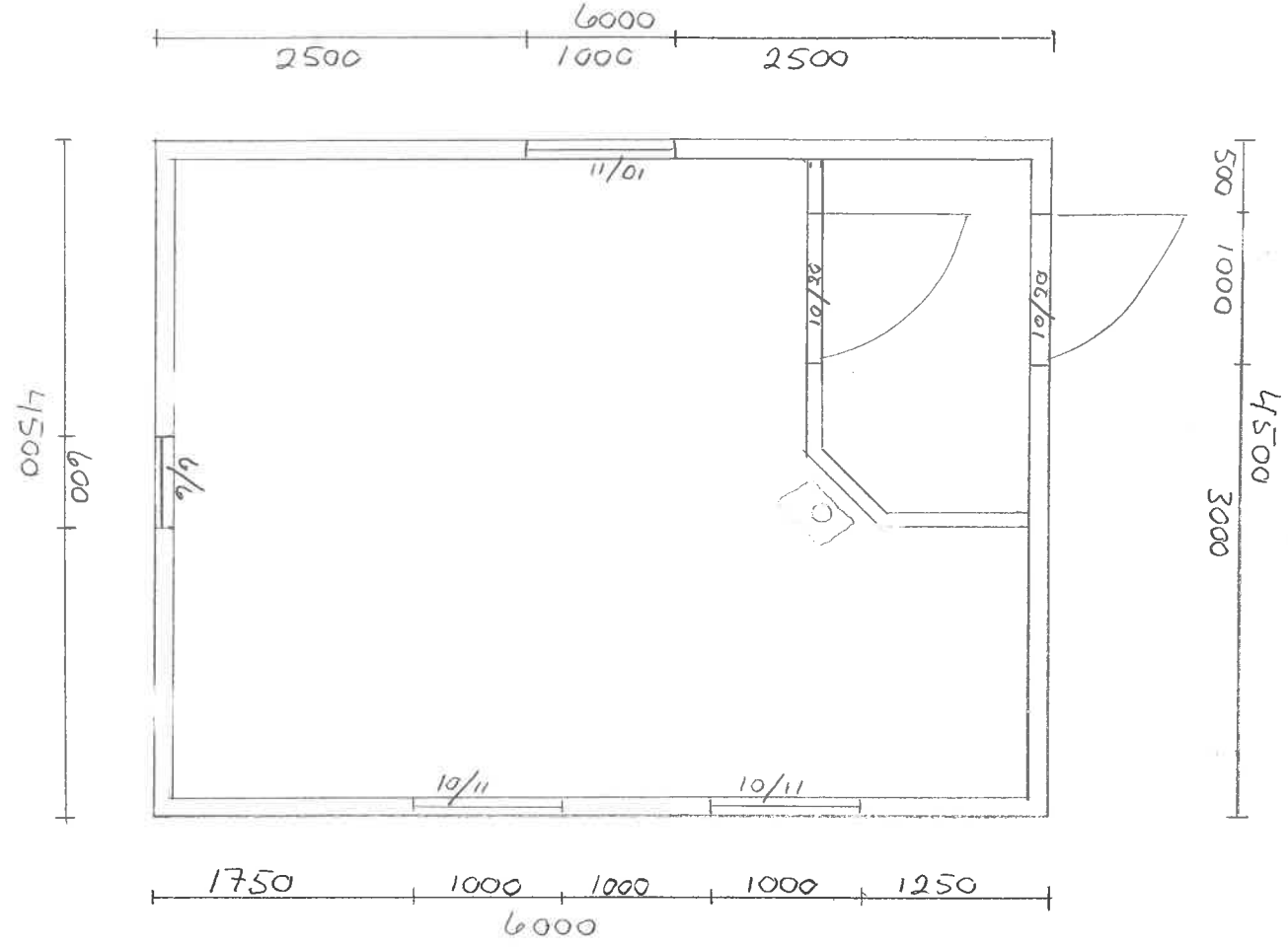
Per Johnny Sara
Råddeaddi/Rådgiver

Saksbehandlers telefon: 78457033

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi til:

Fylkesmannen i Nordland	Statens hus	8002	BODØ
Fylkesmannen i Nord-Trøndelag	Postboks 2600	7734	STEINKJER
RF-Trøndelag			

Östra Nordinge Reinbåtedistrikt	
10/1-17	Mål 1:50
Hytte	areal 27 m ²
Tegn	KBJ.

Tjåehkere sijte

v/Anta Joma

8/3 2018

Stallvikveien 2173

7893 Skorovatn

Byrkije nasjonalpaarhkeståvroel/Børgefjell nasjonalparkstyre

Postboks 2600

7734 STEINKJER

Gjeterhytter i Byrhkie.

På muntlig forespørsel fra forvalter kommer en forklaring av Tjåehkere sijtes behov for gjeterhytter i Byrhkie.

Tjåehkere sijte består av 12 siidaandeler og er i praksis delt i to grupper; Jåma/Dærga- og Steinfjell-gruppen. I tillegg driver en av siidaandelene i samarbeid med Hotagen sameby i Hestkjølen. I forbindelse med bruksreglene har distriktet vedtatt at de skal være en sijte/ gruppe.

Tjåehkere sijte har vinterbeiter hovedsakelig mellom Snåsvatnet, Rv 17 og Namsen. I tillegg benyttes områder i Grong og Lierne kommuner nord for Sanddøla. Vår- og høstbeiter ligger på østsiden av E6 i Grong og Lierne kommuner, og videre nordover opp til Børgefjell. På vår, sommer og høst oppholder rein seg i Børgefjell. Jåma/Dærga-gruppen foretar kalvmerkingen litt nordøst for Namsvatnet, mens Steinfjell-gruppen holder til nord for Namsvatnet, ved Jengelvatnet. Etter merking slippes rein tilbake til området og den beiter i Børgefjell hele sommeren og utover høsten. I september – november samles rein til slakting. Etter slaktingen flyttes rein til vinterbeiter lengre sør.

Byrhkie er et viktig område for Tjåehkere sijte i barmarksperioden. Vegetasjon og høyere liggende områder gjør at det er et svært bra beite gjennom hele sommeren. Rein finner hele tiden næringsrike, ferske vekster der snøen etter hvert tiner av. Rein er et arktisk dyr, og tåler varme og insekter dårlig. Snøfonner og høye fjelltopper gir mulighet for avkjøling og avbrekk fra insektene.

Tjåehkere sijte har en avtale med Byrije sijte om å kunne benytte områdene inn i Byrkije til vår og sommerbeiter. I nordvest har Tjåehkere tegnet inn vårbeite/ kalvingsland opp Rørskardet til Simskardelva. I nordøst har også Tjåehkere avtale om å benytte områder opp mot Gapsfjella til sommerbeiter.

Nordøst ved Namsvatnet, i Johkegaske, er det vedtatt en reguleringsplan for gjeterhytter i reindriften. Dette har fra langt tilbake vært sommerboplass for reiene i området. Her har de fleste siidaandelene egne hytter. Innenfor Børgefjell NP har distriktet tre gjeterhytter; ved Lothere, Gaukere og ei felles med det svenske sametinget ved grensegjerdet i øst, ved Jetnamsklumpen.

De nye gjeterhyttene er tenkt bygd likt med et areal på 27 m² pluss uthus/do. Området der hyttene er tenkt bygd ligger langt fra eksisterende hytter. De vil forenkle gjetingen med at de kan være tilstede i området over lengre tid. Reinen skal gjetes gjennom hele perioden og det er store avstander.

Det er viktig for hele området at reinflokkene til forskjellige gruppene holdes mest mulig adskilt slik at de ikke samles i for store flokker, slik at slitasjen på beitet og terrenget ikke blir for stort.

Gjeterhyttene er også svært viktige av sikkerhetshensyn til gjeterne som er ute. Det er store elver og ved nedbør vokser de svært raskt, slik at det et kan være svært vanskelig og risikofylt å passere. Noen ganger umulig. Ved uvær kan hyttene være forskjellen mellom liv og død.

Gjeterhyttene vil bidra til å redusere bruken av motorkjøretøy da gjeterne kan være i området over lengre tid.

Tjåhkere sijte

Anta Joma

Tjåehkere Sijte

Distriktsplan

2015-2019

Beskrivelse av distriktet.

Tjåehkere Sijte er en sijte, som driver i tre driftsgrupper, Steinfjellgruppen, Jåma/Dærgagruppen og Hartkjølgruppen og som driver adskilt hele året.

Distriktet har et totalt areal på 6607 km² og omfatter hele Røyrvik kommune og større eller mindre deler av kommunene Namsskogan, Grong, Lierne, Snåsa, Overhalla, Namsos, Namdalseid og Steinkjer i Nord-Trøndelag fylke samt Grane og Hattfjelldal i Nordland fylke. Distriktet har også beiterett i Sverige som følge av den nye reinbeitekonvensjonen i områdene Baajme, Mesklumpen og Jorm. Konvensjonen forutsetter at det etableres et konvensjonsområde, Mealkoe, som tilsvarer området der distriktet har en avtale med Jingevaerie sameby om gjensidig beite på tvers av riksgrensen.

Distriktet grenser i sør mot Låerte og har rett til beite og gjennomflytting gjennom Brandsfjell vår og høst. Videre sørover grenser distriktet mot Skaehkere og i sørvest mot Fovsen Njaarke. Mot vest grenser distriktet mot Åarjel Njaarke. I nordvest mot Voengel Njaarke og i nord mot Byrkie, disse to i Nordland fylke. I øst grenser distriktet mot Vilhelmina sødra, Voernese, Ohredahke, Raedievaerie og Jingevaerie samebyar i Sverige.

Reintall.

I bruksreglene for distriktet er reintallet vedtatt til 4200 rein samlet for Steinfjellgruppen og Jåma/Dærgagruppen. For Hartkjøl 800 rein. Samlet for distriktet 5000 rein.

Beite og driftsforhold.

Naturforhold.

Distriktet er samlet på 6607 km² inklusive de store sjøene, i tillegg kommer beiteområdene i Sverige.

Beitene og derved beitebruken er et resultat av en tilpasning til naturgitte forhold, som geologi og klima. I utgangspunktet kan en si at f.eks. gneis - og granittbergarter er «sure» og tungt oppløselige bergarter som skaper dårlig jordsmonn. Dette gir dårlige vekstbetingelser for gras og urter, noe som igjen

gir tilsvarende gode betingelser for lav. Lav er reinens hovedbeite fra sen høst til vår, og er selve grunnlaget for at reinen skal kunne beite ute hele året.

Områdene som ligger vest av Grong/Snåsavatnet er en del av et større gneisområde. I tillegg til geologi/jordsmonn har området også en topografi og nedbørsforhold som gjør at lavbeite er tilgjengelig for reinen under vinterbeite. Av totalarealet på hele vinterbeiteområdet er det imidlertid store deler som er kultivert granskog/plantefelt/snauflater som er uproduktive i en vinterbeitesammenheng. Sammen med snaufjellsbeitet er det i hovedsak furuheier som utgjør de vanligste naturtyper for vinterbeiting. I kortere eller lengre perioder av en sesong kan vinterbeitet låses av skare eller is slik at reinen ikke når fram til lavbeitet på bakken. I slike år betyr nødbeite i gammel barskog mye, men den beiteressursen blir stadig begrenset av moderne skogsdrift.

Det er en stor forekomst av bunngranitt i den østlige del av Børgefjellkomplekset (øst for Vierma) og i nordvestlige deler av Dærgafjell (mot Namsvann). Denne forekomsten er knyttet sammen med tilsvarende område i Byrkie. Dette gir en del lavbeiter som kan nyttes vår og høst, men snø- og værforhold gjør at området ikke kan nyttes til regulære vinterbeiter. År om annet kan en imidlertid nytte området til vinterbeite for mindre flokker.

I distriktet ellers er det i hovedsak kambro-siluriske sedimentbergarter med lettere oppløselighet, noe som gir bedre jordsmonn og dermed bedre betingelser for sommerbeite på gras og urter.

Sesongbeiter.

Bruken av sesongbeiter har endret seg over tid. Det er hensiktsmessig å vise noen av disse endringene for å vise dynamikken i reindriften. De ulike sesongbeitene vil endres over tid.

Fra ca 1930 fikk man etablert tre driftsgrupper i Østre-Namdalen som i utgangspunktet forsøkte å holde reinflokkene adskilt fra hverandre. Det bygget på en gjensidig avtale mellom disse gruppene. Det viste seg imidlertid å være problem med å holde reinflokkene i de tre gruppene adskilt. I hovedsak var den påfølgende tiden preget av avskillinger, særlig på grunn av sammenblandinger med svenske reineiere som da hadde konvensjonsbeiter nord i Børgefjell.

Flyttingen med rein til Børgefjell på sommerbeite opphørte i 1957.

Hovedårsaken var at det store reintallet til de svenske reineierne gjorde det nødvendig å trekke seg tilbake fra disse sommerbeiteområdene. Distriktet ble

også hardt rammet ved bussulykken i 1948, da flere av næringsutøverne omkom. I tillegg førte de omfattende vassdragsreguleringer til driftsmessige problem som også førte til endringer i driftsmønstret.

De driftsmessige endringer førte også til et redusert reintall og flyttingene til vinterbeitene vest for Snåsaheia opphørte. En del nyttet Steinfjellet, mens andre nyttet Havdal til helårsbeite. Steinfjellgruppen tok opp igjen flyttingen til vinterbeitene vest for Snåsaheia i 1968, mens Steinfjellet ble nyttet til vår/sommer/høstbeiter. Bruken av Havdal som helårsbeite avtok i siste del av 1970-årene, slik at hele distriktet drev i en driftsgruppe hele året.

Etter hvert økte reintallet og det ble nødvendig med ny beitebruk og derved også en ny organisering i to driftsgrupper på barmark. Dette startet i 1982, mens endringene fortsatte fram til midten av 1990-tallet. En del utøvere fortsatte å nytte Steinfjellet som tidligere(Steinfjellgruppen), mens de øvrige nyttet Jåma- og Dærga-fjellene og etter hvert også østre del av Børgefjell(Jåma/Dærga-gruppen). Steinfjellgruppen tok i bruk vestre del av Børgefjell. Bruken av Børgefjell var nødvendig ut fra beitebehov, men var mulig som følge av sperregjerdet mot Sverige som ble bygd etter norsk-svensk reinbeitekonvensjon. Dette gjerdet førte til at sammenblanding med svensk rein ble redusert til et minimum.

Etter oppdeling i to grupper nytter Steinfjellgruppen den nordlige delen av vinterbeitet, mens Jåma/Dærgagruppen nytter den sydlige delen av området.

Fordeling av beitene internt er ikke basert på noen form for offentlige vedak eller inngripen. Det har hele tiden vært reieneiernes egen sak hvordan beitene skal fordeles mellom grupper eller sesonger. Sesongbeitene vil kunne endres over tid. Det kan være over et lengre perspektiv slik som de endringene som er beskrevet foran. Det kan også være beskrevet over kortere tidsrom som spesielle beiteforhold. Det kan f.eks. skyldes forsinkede vårbeiter som fører til at flyttingene må stoppe opp i Havdalsfjellene, eller kan skyldes dårlige vinterbeiter lengre vest, Da kan en nytte reserve vinterbeiter i andre områder. Selv om disse områdene bare nyttes enkelte år er de særlig viktige fordi det ikke fins noe annet alternativt beite.

Hartkjølen grenser mot Jingevarie sameby i Sverige og har alltid vært vanskelig å nytte pga faren for sammenblanding. En reieneier fra distriktet utnytter i dag disse beitene og reinen er for en stor del sammenblandet med Jingevarie samebys rein.

Beitekapasitet.

Distriktet er beitegransket, men bare deler av materialet er bearbeidet. For Hartkjøl foreligger det en fullstendig rapport, men for de øvrige østlige delene er materialet bare delvis bearbeidet. Når det ikke er foretatt en fullstendig bearbeiding for disse områdene i form av et anslag for antall rein har det sammenheng med at vinterkapasiteten regnes som minimumsfaktoren. Materialet fra beitegranskningene utenom vinterbeiteområdene har derfor særlig verdi i arbeidet med fordeling av beiten mellom driftsgruppene og mellom sesonger.

For deler av de indre områdene har en tatt med en del nøkkeltall som viser bakgrunnen for sesongutnyttningen.

	Lavbeite	Grasmark	Snøleier	Impediment	
Østre-Sandøla	32%	12%	0%	11%	683 km ²
Havdal	20%	18%	0%	15%	730 km ²
Mellom sjøene	34%	18%	0%	4%	98 km ²
Jåmafjell	22%	33%	0%	9%	244 km ²
Dærgafjell	17%	12%	4%	19%	307 km ²
Østre-Børgefjell	15%	22%	18%	24%	221 km ²
Vestre-Børgefjell	15%	19%	5%	21%	421 km ²

Som følge av inndelingen av området er de store sjøene ikke med i arealberegningene.

Andelen lavmark er høg i den østre del av Sandøla og Havdal. På det tidspunkt da beitegranskningene ble foretatt (siste del av 1970-årene) var beitekvaliteten på disse beiten dårlige som følge av den helårsbeiting en hadde hatt i området. Kvaliteten på beiten har imidlertid tatt seg opp på bakgrunn av at man de siste årene bevisst har spart på beiten, slik at områdene kan nyttes som reserve lavbeiter og derfor har betydelig verdi.

Ellers skiller områdene mellom Limingen og Tunnsjøen seg ut med å ha høg andel lav. Alle de øvrige områdene har imidlertid beiter som i utgangspunktet kan gi gode vår/høstbeiter. Problemet er egentlig at man må dra inn i det indre

av landet på vårbeiter med sen snøsmelting i forhold til kystnære vinterbeiter. Topografiske forhold får derfor svært mye å si. Vestsiden av Steinfjell gir gode vårbeiter og tidlig grøntbeiter. På samme måte gir området mellom Sjøene og nord-vestre siden av Dærga gode lavbeiter på våren.

Ut fra det en kan se av tabellen er det forsommer og svært gode grøntbeiter i kalde somrer også i Jåmafjell. Sommerbeiting vil imidlertid øke risikoen for at lavbeitene ødelegges slik at området mister sine kvaliteter som vår og høstbeite.

Samtidig viser tabellen at områdene nord for Namsenvassdraget/Orvasselva er særlig godt egnet som høgsommerbeiter. Vegetasjonen i kombinasjon med snøleiene og de høge toppene med snøskavler gjør at områdene gir gode høgsommerbeiter. Sammenhengen mellom snøleier og god beite kvalitet er at reinen har problemer med varme og insektsplager om sommeren. På dagen står den derfor på snøskavlene, mens den beiter i de lågere partiene om kvelden og natten.

Bruttoarealet for vinterbeitene vest for Grong/Snåsavatnet er på ca. 1600 km², av dette er beitene i snaufjellet beregnet til ca. 420 km². I tillegg til snaufjellet kommer en del beiter på furuheier som særlig nyttes i tørre vintre med gunstige snøforhold. Ved fastsetting av øvre reintall tok man utgangspunkt i at vinterbeitene var minimumsfaktoren for driften.

Hartkjøl er som tidligere nevnt særskilt beitegransket av statskonsulent Villmo. Han konkluderer med en kapasitet på vinterbeite på 1300 rein ved helårsbeite i området som totalt er på 740 km². I et rundskriv datert 19.11.79 presiserer han imidlertid at dette er under forutsetning av at lavbeitene i «god beitetilstand». Dette var ikke tilfellet på det tidspunkt og han tilrådte 1000 rein på helårsbeite i området. Forutsetningen for at en skulle ha et så høgt belegg var at den svenske bruken av området opphørte.

Arealbrukskart for distriktet er tilgjengelig på hjemmesiden www.reindriftno

Flytteleier.

På arealkartet er de viktigste flytte- trekkleier markert. Flytteleiene er særlig viktige og har et særskilt vern etter reindriftslovens §22.

Motorferdsel.

Distriktet bruker barmarkskjøretøy til utøvelse av driften på barmark, både transport og samling, driving, gjeting og tilsyn. Bruken er satt til et minimum og det er vanskelig å kartfeste kjøretraseer for samling, driving og gjeting men de mest brukte traseene er kartfestet på www.reindrift.no. Helikopter benyttes også en del, hovedsakelig i forbindelse med kalvemerking og til slakt. Snøscooter benyttes hovedsakelig på snøføre.

Anlegg.

Distriktet har følgende faste gjerdeanlegg.

- Tunnsjøflyan- slakte og skillegjerde. Nedforingsanlegg.
- Bjørkvatnet- slaktegjerde
- Tjermjaevrie- merkegjerde
- Søråsbarsje- merkegjerde
- Giengelevihke- merkegjerde/skillegjerde
- Husvika- slakte og skillegjerde
- Bjørkmoen- slakte og skillegjerde
- Raentseremaehkie- merkegjerde
- Saapman- merkegjerde (skillegjerde)
- Sjapme- merkegjerde
- Guerhtiesjaevrie-merkegjerde
- Sandøla bru-flyttegjerde
- Fjellstad- nedforingsanlegg
- Løvsjølia – skille/flyttegjerde
- Ovrejaevrie-skille/merkegjerde.

I tillegg brukes det en rekke midlertidige anlegg til merking og annet både på snø og barmark.

Planlagt gjerdeanlegg.

Det planlegges nytt gjerdeanlegg i tilknytning til ny dam ved Namsvatnet og Jaalkesåejjie i Hartkjøl.

Gjeterhytter og lignende.

- 3 hytter ved Bangsjøene

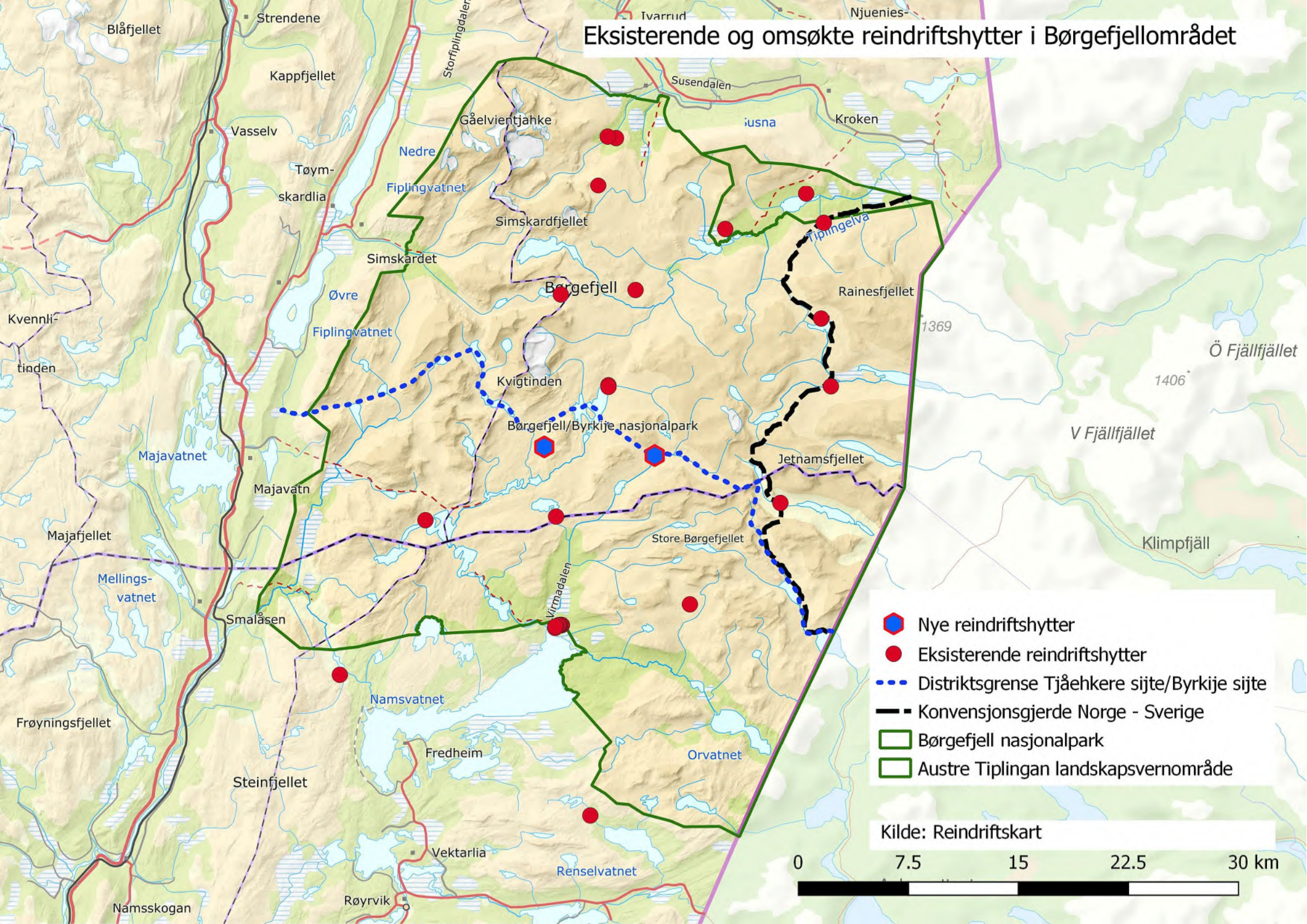
- Hytte ved Solem i Bangdal, Tunnsjødal, Saksendurrie, Namskroken, Gievkere, Lohtere, Jåma, Raentseremaehkie, Tomasvatnet, Johkegaske.
- Lagerbygg ved Sandøla bru, Tunnsjøflyan, Husvika, Nergård, Bjørkmo.

Planlagte gjeterhytter.

Det planlegges to nye gjeterhytter i Børgefjell. En i området Viermjæevrie og en i området Bissiejohke/Stoerretjohkele. Hytten ved Gievkere planlegges restaurert, eventuelt bygge ny.

Overtakelse av statsskogs hytte i Fiskløysdalen, Hartkjølen.

Eksisterende og omsøkte reindriftshytter i Børgefjellområdet

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2018/14751-0

Saksbehandler: Tore Tødås

Dato: 18.09.2018

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Børgefjell nasjonalparkstyre	31/2018	11.10.2018

Høring - søknad om utvidelse av gjerdeanlegg i Simskardet i Grane kommune

Forvalters tilrådning:

Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre vedtar følgende høringsuttalelse til søknad om utvidelse av gjerdeanlegg i Simskardet:

- Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre aksepterer at det etableres reingjerde sør for Simskardelva forutsatt at gjerdet bygges innenfor grense inntegnet på kart datert 22.09.2018 utarbeidet på grunnlag av befaring 21.09.2018.
- Det forutsettes at tidligere gitte tillatelse til gjerdeanlegg i Simskardet erstattes av ny tillatelse som omfatter alle gjerder i Simskardet. I ny tillatelse bes det om at det ikke etableres nye gjerder i området vest for eksisterende gjerde, dvs. området sør, vest og nord for eksisterende parkeringsplass.
- Det må være føringer i tillatelsen om at ledegjerdene mellom Simskardet nord og Simskardet sør tas ned når anlegget ikke er i bruk. Tilsvarende må det være krav om at det etableres åpninger på vestre og østre side på reingjerder Simskardet sør når anlegget ikke er i bruk. Dette for å ivareta allmenhetens muligheter for fri ferdsel om vinteren og i forhold til vilttrekk.

Saksopplysninger

Byrkije sijte søker i brev av 6. juli 2018 om utvidelse av gjerdeanlegg i Simskaret i Grane kommune.

Permanente reingjerder må godkjennes av Landbruks- og matdepartementet i samsvar med reindriftslovens § 24. Det er Fylkesmannen i Nordland som forbereder saken for behandling i departementet. Fylkesmannen sendte søknaden på høring i brev av 13.07.2018 med høringsfrist 1. september, høringsfristen er i etterkant forlenget til 20. oktober.

Simskardet er den mest brukte innfallsporten til Børgefjell nasjonalpark. Ut fra brukerundersøkelsen fra 2017 og tidligere års ferdselstillinger ser en at ca. 30 % av registrert besøkende bruker Simskardet som startpunkt (registreringene er foretatt på de 6 mest brukte innfallsporene).

Ferdselstellersen i Simskardet viser i gjennomsnitt 1.800 passeringer i perioden juni - september. Grane kommune har fjelltrimpost ved Simskardhytta, de siste 4 år er det i gjennomsnitt vært 440 registreringer pr. år.

Et annet særtegn for Simskardet ift. de andre innfallsporene er at andelen dagsbesøk er høyt, 65 % av besøkende i Simskardet er på dagstur. En stor andel av de utenlandske besøkende bruker Simskardet, undersøkelsen fra 2017 viser at 24 % av de utenlandske besøkende benytter Simskardet som utgangspunkt.

Området er populært for bruk på vinterhalvåret, både for dagsturer i nærområdet men også som utgangspunkt for tur til Kvigtind som er Børgefjells høyeste fjell. Det kjøres skiløype i Simskardet inn til nasjonalparkgrensen. I Fiplingdalen er det ca. 400 fritidsboliger, Simskardet er også et viktig turområde for brukerne av disse fritidsboligene.

At Simskardet er en populært område som er mye brukt til dagsturer kan forklares med at det her er et flatt og fint turterreng som går helt inn til Simskardhytta, dette er ei åpen bu som eies av Statskog. Dette i motsetning til de andre innfallsporene hvor de første kilometerne som oftest går i oppoverbakke i myrlendt terreng. Dette er også bakgrunnen for at en har forsøkt å få etablert «Simskardrunnen» hvor en går på nordsiden av Simskardelva inn til hytta og på sørsiden av elva på tur tilbake.

De siste årene er det investert ca. 700.000 kr. i tiltak i området, dvs. til klopplegging, omlegging av sti, rehabilitering av hengebruer, skilting, utvidelse av parkeringsplass mm. Hensikten med tiltakene er å forebygge slitasje og å kanalisere ferdselen. Da også å få lagt stiene utenom eksisterende gjerdeanlegg. En har tidligere fått noen negative tilbakemeldinger på at stien ikke har vært farbar inne i reingjerdet.

Stien på nordre side ble lagt utenfor reingjerdet og klopplagt i 2017

I verdi- og sårbarhetsvurdering for Børgefjell nasjonalpark (NINA rapport 543) er slitasjen i området kartlagt med forslag til skjøtselstiltak for å forebygge videre skader, dette er da det faglige grunnlaget for at forvaltningen har klopplagt de mest utsatte områdene.

Simskardet er i kartleggingen av friluftsområder i Grane kommune definert som svært viktig område. Det henvises her til vedlagte utskrift fra naturbase.

Indre del av Simskardet er definert som **svært viktig** naturtype i naturtypekartleggingen med følgende beskrivelse:

"Slakk åpen dal som går fra nordøst til sørvest. Stilleflytende elv m/myrer i dalbunnen. Bjørk er dominerende treslag, men furu tar seg opp i antall innover dalen. Furu blir svært grov, største levende observert er på over 1 m i diameter. Mye gadd og læger, men området har vært hogd, store diameter på stubbene. Vegetasjonen varierer fra tørre røsslyng-blokkebær m/furu, til fuktige, frodige bekkesøkk med høgstauder og bjørk. I de nederste partiene, mot nasjonalparkgrensa, kommer gran inn, er i ekspansjon." Lie (2002) har verdsatt lokaliteten som B - regionalt viktig. Isolert sett virker dette greitt, men siden lokaliteten ligger innen nasjonalparken er verdien her satt til svært viktig (A).

Simskardet er et unikt område som gir en spesiell naturopplevelse. Fra de forskjellige skarene kommer det elver og bekker som renner ut i Simskardelva som er en stilleflytende elv i dalbunnen. Innover dalen går en gjennom gammel blandingsskog. Simskardet er omsluttet av flere høye fjelltopper, området har mange av nasjonalparkens høyeste fjell som Kvigtind, Golvertind, Simskardfjellet, Måsskardfjellet og Rørskardtinden. Med utgangspunkt i vakker natur, lettgått terreng med klopplagte stier, bruer, Simskardhytta og etablert innfallsport ser en at området har potensiale med tanke på økt lokal verdiskaping. Lokalt har det vært planer om økt tilrettelegging i området og temaet vil også komme opp i nasjonalparkstyret besøksstrategi som er under utarbeidelse.

Bru over Rørskardelva. Når en går over brua krysses også grensen til nasjonalparken

Søknad

Byrkije reinbeitedistrikt har et gjerdeanlegg i Simskardet i dag, dvs. på nordre side av elva øst for eksisterende parkeringsplass. I følge søknaden er dagens anlegg for lite til å dekke behovet. Dette har delvis sammenheng med tilpasninger på dagens anlegg for å ivareta allmenhetens ferdsel. Gjerdet brukes i hovedsak til slakting og skilling av rein fra høst til tidlig vinter.

Under skillingen kan det være mye rein fra nabodistrikter, noe som gir behov for stor beitehage. Den tenkte utvidelsen omfatter bl.a. arealer sør for eksisterende anlegg og på motsatt side av Simskardelva.

I opprinnelig søknad kunne en få inntrykk av at hele Simskardet ble avstengt av gjerder. Gjerdet på nordsiden var skissert utvidet

Opprinnelig kart i søknaden. Den indre stiplede linjen viser dagens gjerde mens den ytre stiplede linjen viser område for nytt gjerde

mot parkeringsplassen/innfallsporten. Det skulle etableres ny beitehage på sørsiden av elva som en utvidelse av eksisterende gjerde. Dette ville medføre at store deler av stien på begge sider av elva ville gå inne i reingjerdene.

Som tidligere beskrevet er Simskardet den mest brukte innfallsporten. Forvaltningen har brukt midler på å legge det meste av stien utenfor dagens reingjerde blant annet for å unngå brukerkonflikter og for å gi de besøkende en bedre opplevelse. I tillegg til at reingjerdet kan skape utfordringer for bruk av stier har anlegget også påvirkning på naturen i området og dermed forringe opplevelsen for de besøkende. Potensialet for videre tilrettelegging med tanke på økt lokal verdiskaping ville bli redusert med en omfattende gjerdeutbygging. Områdets verdi som friluftsområde kunne også bli redusert ved etableringen. For nasjonalparkforvaltningen ville grunnlaget for å bruke ytterligere ressurser i området forsvinne hvis det ble et omfattende anlegg som stengte av området.

Flere aktører så at tiltaket kunne medføre utfordringer for andre interesser/brukergrupper hvis det ble gjennomført slik som presentert i søknaden. Ut fra dette inviterte Grane kommune til befarings i Simskardet 29. august 2018. På befaringsen deltok følgende:

- Fylkesmannen i Nordland ved landbruks- og reindriftsavdelinga
- Grane kommune
- Statskog SF
- Byrkije sijte
- Børgefjellskolen
- Nasjonalparkforvaltningen

Befaringsen startet med at den enkelte aktør orienterte om sin virksomhet i område og hvilke hensyn det var ønskelig måtte tas ved etablering av nye reingjerder. Det ble stilt spørsmål om mulighetene for utvidelse av reingjerde øst for dagens anlegg på nordre side av Simskardelva. Børgefjellskolen har sitt leiområde rett øst for dagens reingjerde. Det er ikke leirskolevirksomhet på Børgefjellskolen i dag, men det er planer om oppstart i 2019 og ut fra dette ønskelig at anlegget kunne videreføres som tidligere. Fra reindriftas side var det ikke ønskelig med utvidelse østover da dette er et godt beiteområde og at det er utfordrende gjerdeteknisk.

Under befaringsen ble hele Simskardrunnen gått, dvs. inn til hytta og tilbake lang sti på sørsiden av elva. Her ble aktuelt område for nytt gjerde befart.

Konklusjonen fra befaringsen ble at kartgrunnlaget til søknaden var for upresist, dvs. for lite detaljert til å fatte vedtak. Fylkesmannen utfordret partene til å se på mulighetene til å legge om sti på sørsiden av Simskardelva og å se på en nøyaktig trase for gjerdet. Da en gjerdetrase som ikke var til hinder for ferdsele og som i minst mulig grad påvirket opplevelsen for de besøkende.

Ny befarings ble gjennomført 21. september hvor Byrkije sijte, Grane kommune, Statskog og nasjonalparkforvalter deltok. Målet med befaringsen var å kartfeste forslag til ny stitrase på sørsiden av elva og trase for nytt gjerde.

Partene ble under befaringsen omforent om at forslag til ny stitrase var en akseptabel løsning. Representant fra Byrkije sijte foreslo ytre grense for reingjerdet

Østre krysningspunkt sett fra dagens gjerde mot området på sørsiden av elva hvor det planlegges nytt gjerde. Midlertidige gjerde settes opp her for flytting av rein over elva

som ivaretok reindriftens behov til areal og krysningspunkter av elva.

I forslaget ligger det inne korridor mellom ny sti og nytt gjerde som medfører at reinhagen i liten grad blir synlig fra stien, dette også pga. at det meste av traseen går i skogsterreng.

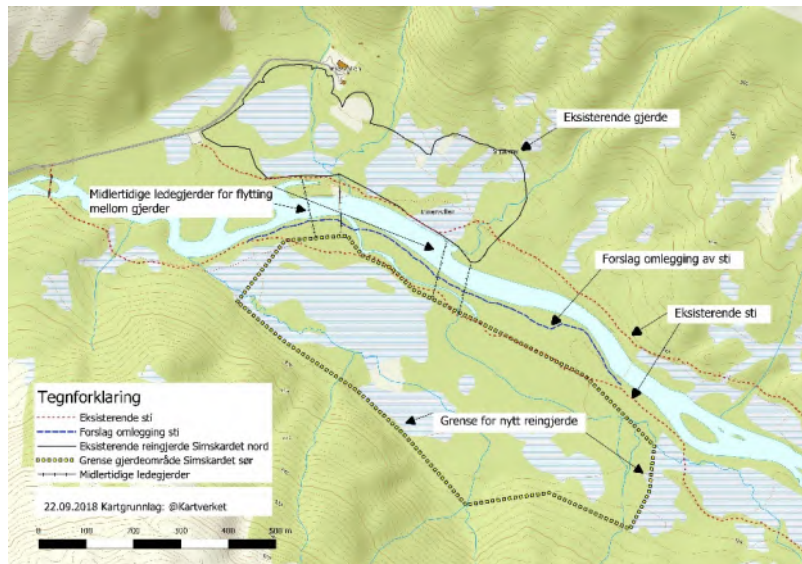
Forslaget ble kartfestet digitalt og fremgår av kart datert 22.09.2018. Partene har hatt kartet på høring før det ble sendt Fylkesmannen til distribusjon.

Oppsummering:

Tiltaket ligger i sin helhet utenfor nasjonalparken og krever derfor ingen dispensasjon fra verneforskriften. Men ettersom Simskardet er den mest brukte innfallsporten og det offentlige har brukt midler på skjøtsel i området vil det være naturlig at nasjonalparkstyret gir en uttalelse til tiltaket. Tiltaket med utvidelse av gjerdeanlegg i Simskardet er ikke beskrevet i distriktsplanen til Byrkjise sjeite og forvaltningen har ut fra dette ikke hatt mulighet til å forutse tiltaket i sin planlegging i området.

Reindriftens behov for utvidelse er under befaringene godt beskrevet av utøverne selv. Simskardet har flere skard som naturlig tvinger reinen ned i dalen og inn i gjerdet, her er det enkelt å bruke terrenget for å drive reinen ned i Simskardet med få personressurser.

Under befaringene har det vært gjensidig forståelse for å hensynta de ulike behov og interesser i området. Konklusjonen fra befaringene fremgår av kart datert 22.09.2018, kartet er en presisering av distriktets søknad etter felles befaring med kommune, grunneier, nasjonalparkforvalter og reinbeitedistrikt for å finne en løsning som også ivaretar friluftinteressene.

Kart av 22.09.2018 med forslag til ny stitrase og grense for nytt gjerde

Opprinnelig er det gitt tillatelse til å ha gjerde vest for dagens gjerde på nordsiden, dvs. i

området rundt parkeringsplassen og ned mot elva. Etter henstilling fra Statskog ble det ikke etablert gjerde i dette området, i forbindelse med søknad om utvidelse har det blitt signalisert at det fortsatt kan være aktuelt å bygge gjerde i dette området etter tidligere tillatelse. Dette er et viktig område for allmenheten og har potensiale for mer tilrettelegging med nasjonalparkinformasjon mm. Ut fra dette foreslås det at tidligere gitte tillatelse erstattes av en ny tillatelse som omfatter hele gjerdeanlegget i Simskardet hvor det forutsette ikke etablering av gjerde i området rundt parkeringsplass og ned mot elva.

Vedlegg:

- Brev av 13.07.2018 fra Fylkesmannen i Nordland- Børgefjell nasjonalpark - høring - søknad om utvidelse av gjerdeanlegg i Simskardet - Grane kommune.
- Epost av 30.08.2018 fra Fylkesmannen i Nordland – utsatt høringsfrist
- Epost av 26.09.2018 fra Fylkesmannen i Nordland - Utvidelse av gjerdeanlegg i Simskardet i Grane kommune – nytt kart til søknad
- Faktaark naturbase

«MOTTAKERNAVN»
«ADRESSE»
«POSTNR» «POSTSTED»

Saksb.: Jo Vidar Nordhaug
e-post: fmnojno@fylkesmannen.no
Tlf.: 75 53 16 44
Vår ref.: 2018/4704
Deres ref.: «REF»
Vår dato: 13.07.2018
Deres dato: «REFDATO»
Arkivkode: 541.2

Høring - Søknad om utvidelse av gjerdeanlegg i Simskaret i Grane kommune

Byrkije reinbeitedistrikt har søkt om godkjenning av utvidelse av gjerdeanlegg i Simskaret i Grane kommune. Søknaden er vedlagt.

Byrkije reinbeitedistrikt har et gjerdeanlegg her i dag, men dette er for lite til å dekke aktuelt behov. Dette har delvis sammenheng med tilpasninger på dagens anlegg for å ivareta allmenhetens ferdsel.

Gjerdet brukes i hovedsak til slakting og skilling av rein fra høst til tidlig vinter. Under skillingen kan det være mye rein fra naboliktrikter noe som gir behov for stor beitehage. Den tenkte utvidelsen omfatter bl.a. arealer sør for eksisterende anlegg og på motsatt side av Simskarelva.

Permanente reingjerder må godkjennes av Landbruks- og matdepartementet i samsvar med reindrifftsloven § 24.

«§ 24. Gjerder og andre anlegg

Retten til å utøve reindrift gir rett til å føre opp arbeids- og sperregjerder, slakteanlegg, broer og andre anlegg som er nødvendige for reindrifften. Gjerder og anlegg må ikke plasseres slik at de virker unødig skjemmende eller er til vesentlig skade eller ulempe for grunneieren eller for andre rettmessige interesser.

Gjerder og anlegg som skal bli stående ut over en sesong, kan ikke oppføres uten godkjenning av departementet. Godkjenning av større anlegg kan først gis etter en fagkyndig vurdering av de samlede miljømessige virkninger, sammenholdt med de reindrifftsaglige behov for anlegget. Hvis ikke grunneieren og eventuelle bruksberettigede gir sitt samtykke, kan departementet gi tillatelse til utføring av anlegget mot vederlag fastsatt av jordskifteretten for skade og ulempe.

Gjerder og anlegg som ikke er i samsvar med første eller annet ledd, kan fylkesmannen kreve fjernet eller endret av den som er ansvarlig. Er dette ikke etterkommet innen en fastsatt frist, kan fylkesmannen iverksette riving eller endring umiddelbart. Utgifter ved tiltak etter dette ledd skal bæres av den ansvarlige og er tvangsgrunnlag for utlegg.

Departementet kan gi nærmere bestemmelser om hvordan gjerder og andre anlegg skal plasseres og utformes, herunder om gjerdematerialer m.m. Departementet kan også gi bestemmelser om vedlikehold av permanente gjerder og anlegg og om plikt til å ta bort gjerder og anlegg som ikke holdes i forskriftsmessig stand eller som ikke lenger er i bruk.»

Fylkesmannen forstår at distriktet har behov for større beitehage og vår foreløpige vurdering er at det bør gis godkjenning.

Etter at høringsrunden er gjennomført vil Fylkesmannen sende saken til videre behandling i Landbruksdirektoratet og Reindriftsstyret, og endelig avgjørelse av departementet.

Gjerder og anlegg som er godkjent etter reindriftsloven § 24 er unntatt fra ordinær byggesaksbehandling etter byggesaksforskriften § 4-3, 1.ledd, h).

Dersom oppføring av omsøkt gjerde trenger godkjenning etter annet regelverk, herunder vernebestemmelser, ber vi om at aktuell myndighet igangsetter nødvendig behandling og gir melding om dette til Fylkesmannen og reinbeitedistriktet.

Vi ber om at eventuelle merknader til søknaden sendes Fylkesmannen innen 1. september 2018.

Med hilsen

Magne Totland
Fungerende landbruks- og
reindriftsdirektør

Jo Vidar Nordhaug
seniorrådgiver

Dette brevet er godkjent elektronisk og har derfor ikke underskrift.

Kopi til:

Byrkije rbd.

Sveinung Råheim (her)

Åsmund Andersen (her)

Vedlegg:

- 1 Søknad om utvidelse av gjerdeanlegg i Simskaret i Grane kommune
- 2 Kart - utvidelse av gjerdeanlegg i Simskaret i Grane kommune

Mottakerliste:

Sametinget	Ávjovárgeaidnu 50	9730	KARASJOK
Grane kommune	Rådhuset	8680	Trofors
Nordland fylkeskommune	Postmottak Fylkeshuset	8048	Bodø
STATSKOG SF	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS

Byrkije sijte/RBD
v/Tor Enok Larsen
Austfiplindaslsvegen 490
8680 Trofors

Fylkesmannen i Nordland
Moloveien 10
8002 Bodø

Søknad om utvidelse av gjerde i Sijhtdurrie Simskaret

Byrkije søker med dette om utvidelse av eksisterende gjerde i Simskaret, Grane kommune.

Byrkije har i dag et gjerdeanlegg i Simskaret som hovedsakelig blir brukt til slakting og skilling av rein i perioden fra september til og med desember. Byrkije ser det som nødvendig å utvide og endre på det eksisterende gjerde og planområde for området.

Etter at bygging av det eksisterende gjerdet var påbegynt, kom det en henstilling fra Statskog v/Per Lorentsen om Byrkije kunne endre på anlegget. Henstilling kom for å sikre allmenhetens tilgang til parkering og adkomst mot elva. I møte med Statskog imøtekom Byrkije henstillingen og trakk arbeidsgjerdet lenger opp i skogen. Dette medførte at deler av beitehagen ble arbeidsgjerde og skillingskammer. Med denne endringen ble beitehagen for liten.

Nå ser vi det som nødvendig å utvide beitehagen. Som beitehagen er per i dag har vi bare kapasitet for slakting, men vi har behov for å kunne utøve skilling med nabolagene. For at dette skal kunne gjøres samtidig som allmenhetens behov ivaretas, så er alternativet en utvidelse sør for Simskarelva. Dette blir en separat hage i tillegg til hovedanlegget der et midlertidig gjerde blir satt opp når rein skal sluses over elva til og fra hovedanlegget.

Ettersom utvidelsen er på andre siden av elva og er uavhengig av eksisterende hage må den fremstå med en sånn størrelse og kapasitet at den kan rømme ca. 1500-2000 rein i 2 døgn dvs en lengde på ca. 2000 meter med en stolpe høyde på ca. 3,5 over bakken og netting høyde på 2 meter stolpehøyden tar høyde for eventuell snø mengde at det må forhøyes.

Område i vest rundt parkering ligger i det planområde som ble godkjent av Landbruksdepartementet som av henstilling Statskog ved Per Lorentsen om at ikke bygge ut pga allmenheten, dette imøtegikk Byrkije. Område i øst der har Børgefjellskolen sin utmarkscamp for elever. Område i Nord går ikke å utnytte pga topografi, så eneste alternativet er å bygge i sør.

Det går en sti i området slik at tilpasninger for sti vil bli gjort i samarbeid med Statskog.

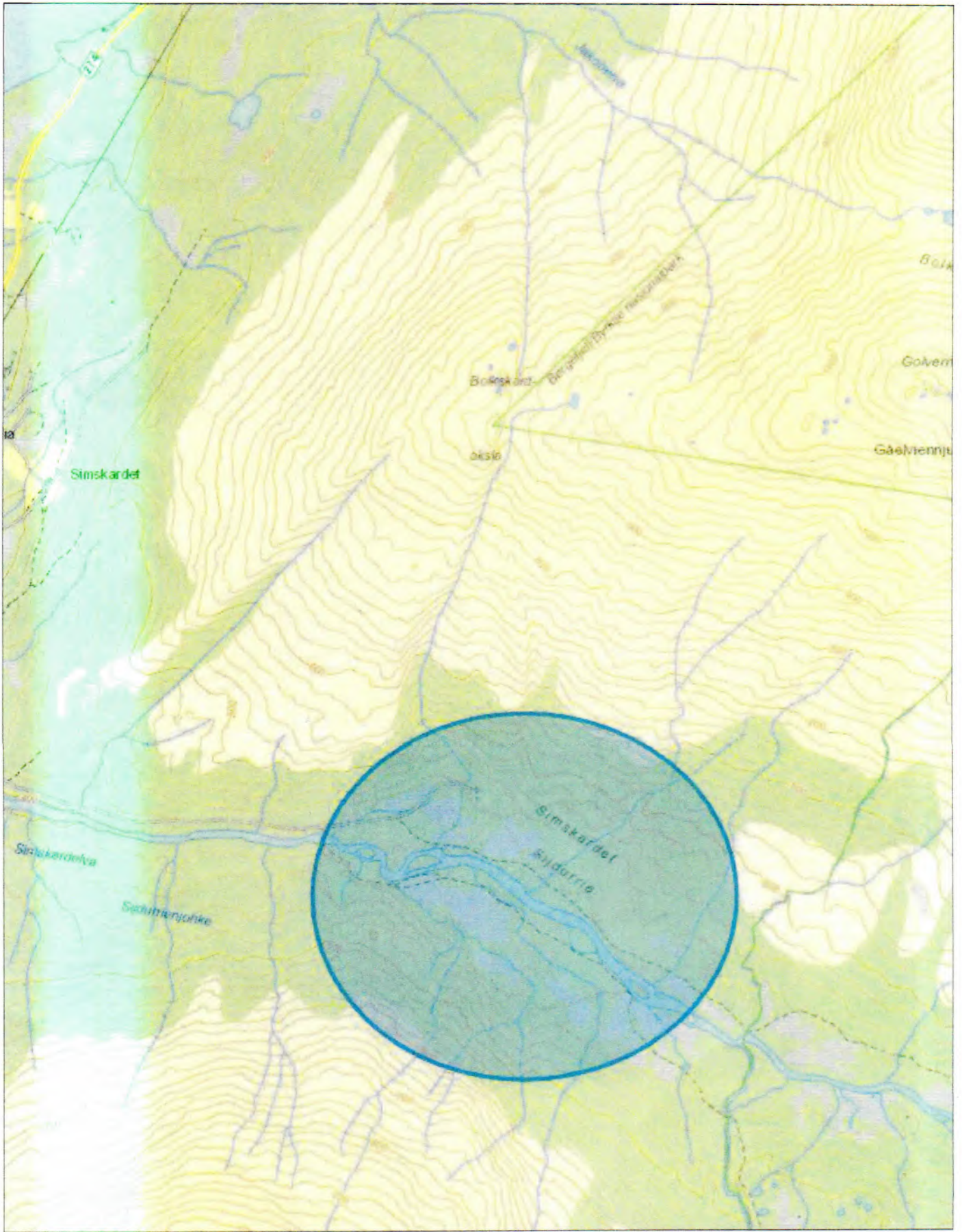
Byrkije reinbeitedistrikt imøteser Fylkesmannen i Nordlands behandling av søknaden og vi vil selvsagt bidra med ytterligere opplysninger dersom det er behov for det.

Fiplingdal 6. juli 2018

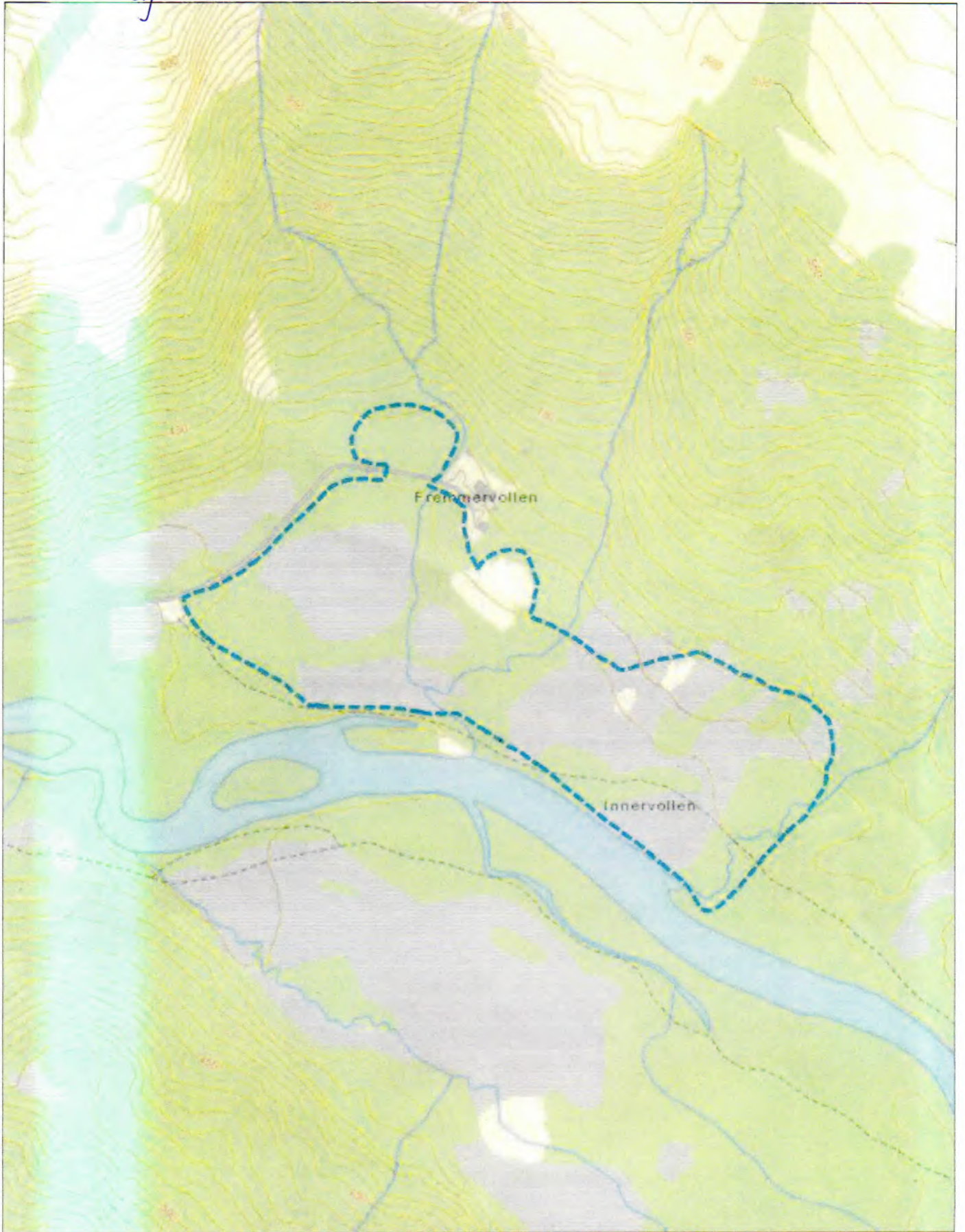
Leder Byrkije Sijte/ RBD

Tor Enok Larsen

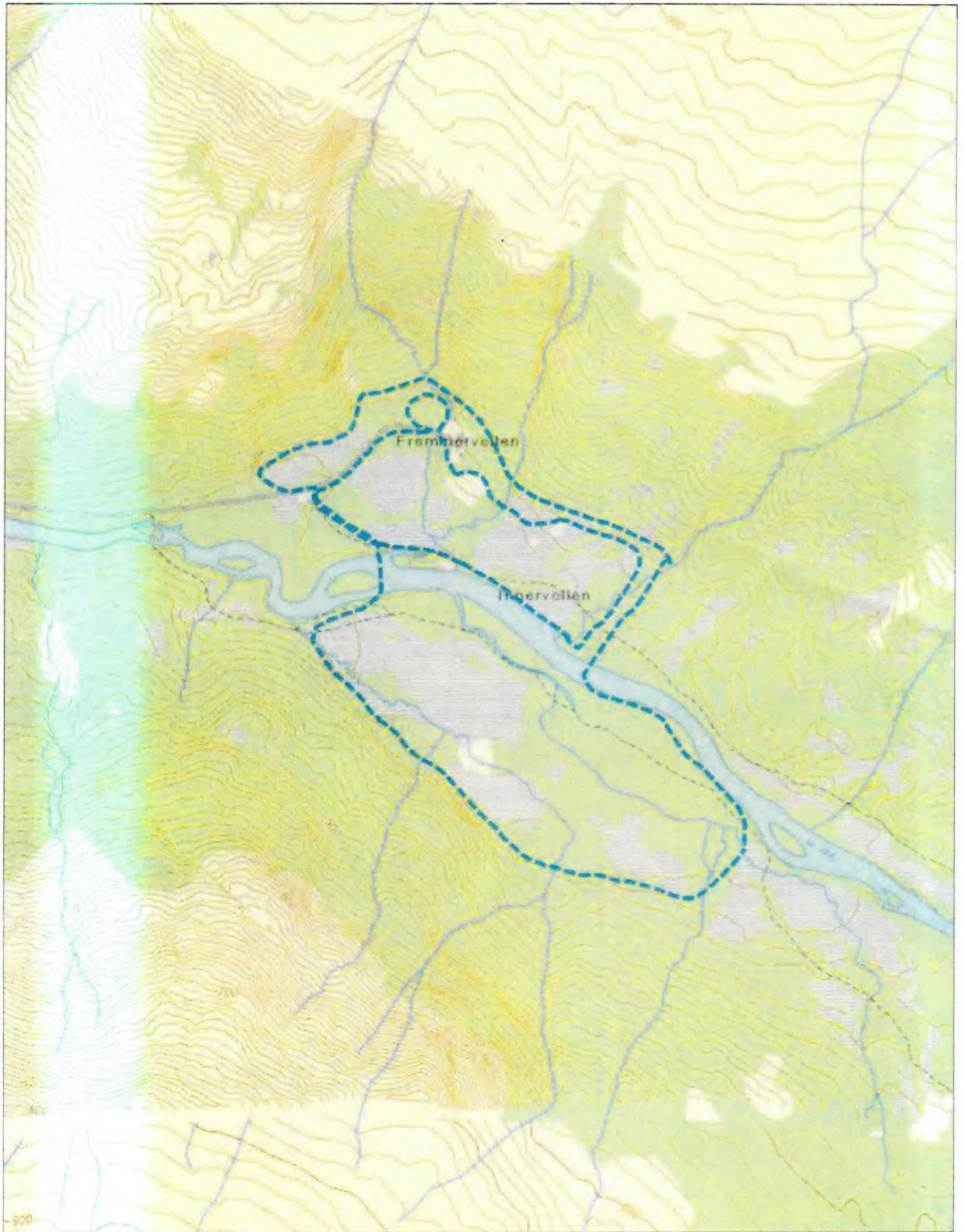
(sign)

Reinhage/peri dag i Simskardet
Gjerde

Utvidelse av reingage/gjerde i Simskardet

Fra: Nordhaug, Jo Vidar[fmnojno@fylkesmannen.no]

Dato: 30.08.2018 13:52:50

Til: Torgar Eggen; wenche.hjelmseth@statskog.no; trond.nordas@statskog.no; Tødås, Tore

Kopi: samediggi@samediggi.no; post@nfk.no; Tor Enok Larsen; Andersen, Åsmund; daglig.leder@granenu.no

Tittel: Søknad om utvidelse av gjerdeanlegg i Simskardet i Grane kommune

Hei og takk for sist på befarung i går.

Fylkesmannen bekrefter utsatt høringsfrist til 20. oktober 2018.

Med hilsen

Jo Vidar Nordhaug

seniorrådgiver || landbruks- og reindriftsavdelinga

Fylkesmannen i Nordland

tlf: 75531644

fmnojno@fylkesmannen.no

www.fmno.no

[twitter](#) || [facebook](#)

Fra: Nordhaug, Jo Vidar[fmnojno@fylkesmannen.no]

Dato: 26.09.2018 11:52:55

Til: Grane kommune; post@nfk.no; samediggi@samediggi.no; post@statskog.no

Kopi: Tor Enok Larsen; Tødås, Tore; Andersen, Åsmund; Torgar Eggen; wenche.hjelmseth@statskog.no;

trond.nordas@statskog.no

Tittel: Utvidelse av gjerdeanlegg i Simskardet i Grane kommune

Hei

Viser til sak sendt på høring 13.07.2018.

Søknaden var da vedlagt en grov kartskisse som viste omtrentlig ønsket trasee for utvidelse av gjerdeanlegget. Under befarings i Simskardet 29. august ble det avtalt at grunneier, kommune, reinbeitedistrikt og nasjonalparkforvalter skulle se nærmere på en mer nøyaktig plassering av trasee for gjerde på sørsiden av Simskardelva, og hvordan gjerde og sti kunne legges for å unngå at gjerdet ble til hinder for ferdselen på denne siden av elva. Vi har nå etter ny befarings og oppgang av trasee mottatt mer nøyaktig kart som viser yttergrense for nytt gjerde, plassering av midlertidige ledegjerder for flytting av rein over elva samt forlag til omlegging av stien gjennom området. Vedlagte kart viser traseer som er gått opp under befarings og registrert med GPS av nasjonalparkforvalter.

Vi har tidligere gitt utsatt høringsfrist i saken til 20. oktober, og ber om at eventuelle merknader sendes Fylkesmannen innen denne dato.

Med hilsen

Jo Vidar Nordhaug

seniorrådgiver || landbruks- og reindriftsavdelinga

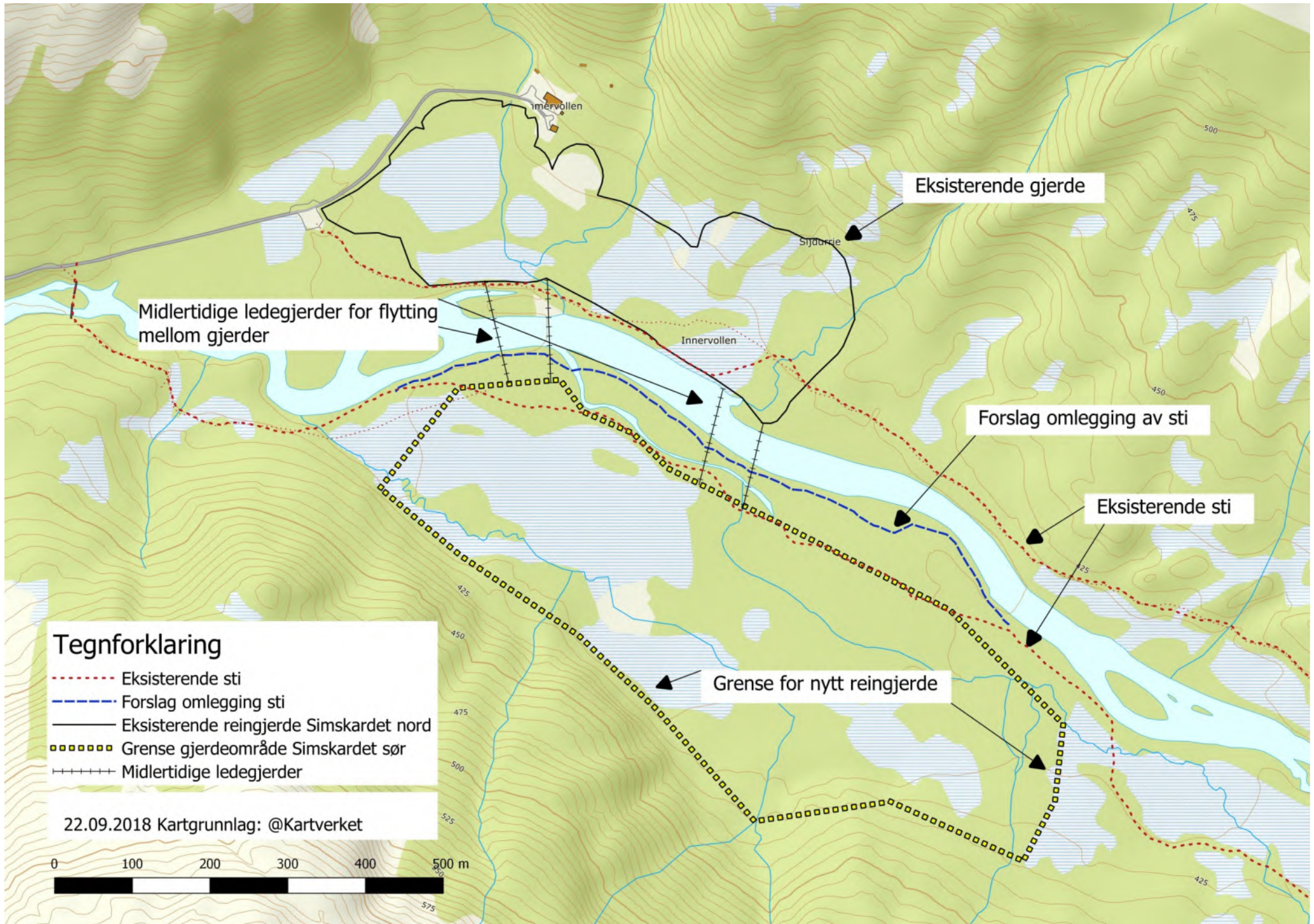
Fylkesmannen i Nordland

tlf: 75531644

fmnojno@fylkesmannen.no

www.fmno.no

[twitter](#) || [facebook](#)

Kartlagt friluftslivsområde

Utskriftsdato: 02.10.2018

KartlagtFOID	FK00005137
Områdetype	Stort turområde uten tilrettelegging
Områdeverdi	Svært viktig friluftslivsområde
Områdebeskrivelse	Innfallspor til Børgefjell nasjonalpark. Simskardhytta, åpen Statskog-hytte. Mye brukt som trimkasse-turmål, og som overnattingssted og oppholdssted for turgåere i nasjonalparken. Sommer- og vinterferdsel
Brukerfrekvens	Stor
Regionale og nasjonale brukere	Ofte
Opplevelseskvaliteter	Mange
Symbolverdi	Stor
Funksjon	Spesiell funksjon
Egnethet	Godt
Tilrettelegging	Ganske godt tilrettelagt
Kunnskapsverdier	Ganske mange
Inngrep	Ganske inngrepsfritt
Potensiell bruk	Ganske stor
Tilgjengelighet	Middels
Støy	God
Utstrekning	-
Kommuner	1825 (Grane)

Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/
Børgefjell nasjonalparkstyre

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2018/4516-0

Saksbehandler: Tore Tødås

Dato: 18.09.2018

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Børgefjell nasjonalparkstyre	32/2018	11.10.2018

Orienteringer Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe - Børgefjell nasjonalparkstyre 11.10.2018

Forvalters tilrådning:

Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre tar saken til orientering.

Saksopplysninger

- Statskog fjelltjenesten presenterer nytilsatt utmarkskonsulent Gjørn Stenberg og orienterer om fjelltjenestens virksomheten i området.
- Nasjonalparkforvalter orienterer om aktuelle tema.

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2018/334-0

Saksbehandler: Tore Tødås

Dato: 18.09.2018

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Børgefjell nasjonalparkstyre	33/2018	11.10.2018

Utarbeidelse av besøksstrategi - orientering om bruksanalyse reindrift og diskusjon om strategiske valg

Forvalters tilrådning:

Byrkjje nasjonalpaarhkeståvroe / Børgefjell nasjonalparkstyre tar saken til orientering med følgende kommentarer:

Saksopplysninger

Ihht. tidligere vedtak skal nasjonalparkstyret utarbeide en besøksstrategi for nasjonalparken ihht. føringer gitt i veiledere fra Miljødirektoratet. Nasjonalparkstyret har vedtatt prosjektplan for de ulike aktivitetene som skal gjennomføres. Nå nærmer vi oss fasen hvor besøksstrategien skal utarbeides med grunnlag i kunnskapsgrunnlaget som er samlet inn de siste årene.

På styremøte 20.06.2018 ble det fattet følgende resultat:

Behandling:

Nasjonalparkforvalter orienterte om status i prosessen, hvilket kunnskapsgrunnlag som forelå og videre arbeid for å få på plass resterende kunnskapsgrunnlag. Hva som var styrets rammer gjennom verneforskriften og rammen i bestillingen med å lage en besøksstrategi. Styret ble utfordret på å komme med foreløpige innspill/synspunkter på hovedmålene i en besøksstrategi og hvordan merkevaren Børgefjell skulle utvikles sammen med merkevaren Norges nasjonalparker.

Følgende tilbakemeldinger ble gitt i møtet:

- Ønskelig at evt. tilrettelegging og utvikling skjer i randsonen.
- Ved at infrastrukturen til lokale aktører ligger utenfor verneområdet (senger, bespisning, kassaapparat mm) er det også viktig at hovedfokuset er i randsonen for derigjennom å legge til rette for økt lokal verdiskapning uten at det går på bekostningen av verneverdiene.

- Viktig å bevare nasjonalparken slik den er i dag uten videre tekniske inngrep, noe som er ihht. verneformålet.
- Rendyrke merkevaren Børgefjell som «villmark»/«urørt» i tråd med resultatene fra brukerundersøkelsen. Børgefjell skal fortsatt være området for de som ikke ønsker mye tilrettelegging. Det skal ikke legges opp til masseturisme inne i nasjonalparken. Det kan vurderes tiltak/tilbud i ytterkant av parken for å kanalisere ferdsel generert av dagsbesøkende.
- Korrekt informasjon om nasjonalparken og verneverdier er veldig viktig, dette må gjenspeiles i besøksstrategien der nasjonalparkstyret må ha en aktiv rolle som offisiell informasjonskanal hvor merkevaren også implementeres. Nasjonalparkforvaltningens rolle må her inngå som en del av den totale kundereisen.
- Ivaretagelse av den lokale historien og bruken av området bør også inngå i besøksstrategien.
- Nasjonalparkens besøksstrategi må gjenspeiles i besøksstrategien til nasjonalparkkommunene slik at det er felles mål og tiltak for gjennomføring.

Vedtak

Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre konkluderer med følgende punkt.

- Det enkelte styremedlem skriver ned tanker om innhold og mål i besøksstrategien som sendes til nasjonalparkforvalter. Dette kan da danne grunnlag for videre diskusjon i neste møte.

Styremedlemmene er i forkant av møtet oppfordret til å komme med skriftlig tilbakemelding ihht. styrets vedtak av 20.06. Innspillene vil bli gjennomgått i møtet.

Marit Østby Nilsen fra Fjelldriv AS vil presentere utkast til rapport om bruksanalyse reindrift.

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2018/15932-0

Saksbehandler: Tore Tødås

Dato: 18.09.2018

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Børgefjell nasjonalparkstyre	34/2018	11.10.2018

Høring kommuneplanens arealdel for Røyrvik kommune

Forvalters tilrådning:

Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe /Børgefjell nasjonalparkstyre vedtar følgende høringsuttalelse til kommuneplanens arealdel for Røyrvik kommune:

1. Verneforskriften for Børgefjell/Byrkije nasjonalpark åpner ikke for etablering av nye utleiehytter i nasjonalparken. Ut fra dette vil det ikke være mulig for nasjonalparkstyret å gi dispensasjon fra verneforskriften for oppføring av nye bygninger for utleie ved Orvatnet. Nasjonalparkstyret støtter rådmannens konklusjon om ikke å gå videre med innspillet/ønsket om å etablere hyttefelt ved Orvatnet.
2. Nasjonalparkstyret arbeider for tiden med besøksstrategi for nasjonalparken, dette etter oppdrag fra Miljødirektoratet. Besøksstrategien skal gi svar på om det er områder som kan tilrettelegges for økt ferdsel og hvilke områder som må skjermes. Besøksstrategien utarbeides med grunnlag i innsamlet kunnskap gjennom brukerundersøkelse, verdi- og sårbarhetsvurderinger, bruksanalyse reindrift og andre naturfaglig kartlegginger. Det er nasjonalparkstyret som er gitt myndigheten til å vurdere eventuelle besøksforvaltningstiltak ihht. gitte kriterier.

Nasjonalparkstyret mener det ikke er kommunens oppgave, gjennom kommuneplanens arealdel å vurdere hvilke områder/innfallsporter som skal prioriteres for økt tilrettelegging og økt ferdsel. Dette gjelder spesielt hvis kommunens prioritering er motstridene i forhold til vedtatt besøksstrategi. Nasjonalparkstyret mener kommunen ikke har de faglige forutsetning for å konkludere med at en tilrettelegging med utleiehytter og naust i Storvika vil ha positive effekter på verneverdiene i Børgefjell nasjonalpark. Nasjonalparkstyret er uenige i at utleiehytter vil medføre et mer forutsigbart bevegelsesmønster. Nasjonalparkstyret minner også om området øst for Storvika har ferdselsforbud i deler av året.

Nasjonalparkstyret ber ut fra dette om at foreslåtte utbyggingsområde i Storvika tas ut av utkast til kommuneplanens arealdel.

3. Nasjonalparkstyret ber Røyrvik kommune oppdatere planverket ift. at lov om naturvern fra 1970 ble avløst av lov om forvaltning av naturens mangfold (Naturmangfoldloven) 3. april 2009. Og at nasjonalparken blir forvaltet etter Forskrift om verneplan for Børgefjell, vedlegg 1, vern av Børgefjell/Byrkije nasjonalpark.

Saksopplysninger

Røyrvik kommune har sendt utkast til kommuneplanens arealdel på høring 12.09.2018 med høringsfrist 28.10.2018.

I utkast til ny plan er det 2 ønsker/innspill som ligger i eller rett ved verneområdet som det for nasjonalparkstyret kan være naturlig å komme med innspill på. Disse beskrives og kommenteres videre i saksutredningen.

1. Etablering av nytt hyttefelt/utleiehytter ved Orvatnet i Børgefjell nasjonalpark.

I konsekvensutredning presenteres nytt hyttefelt/utleiehytter ved Orvatnet som følgende av rådmannen:

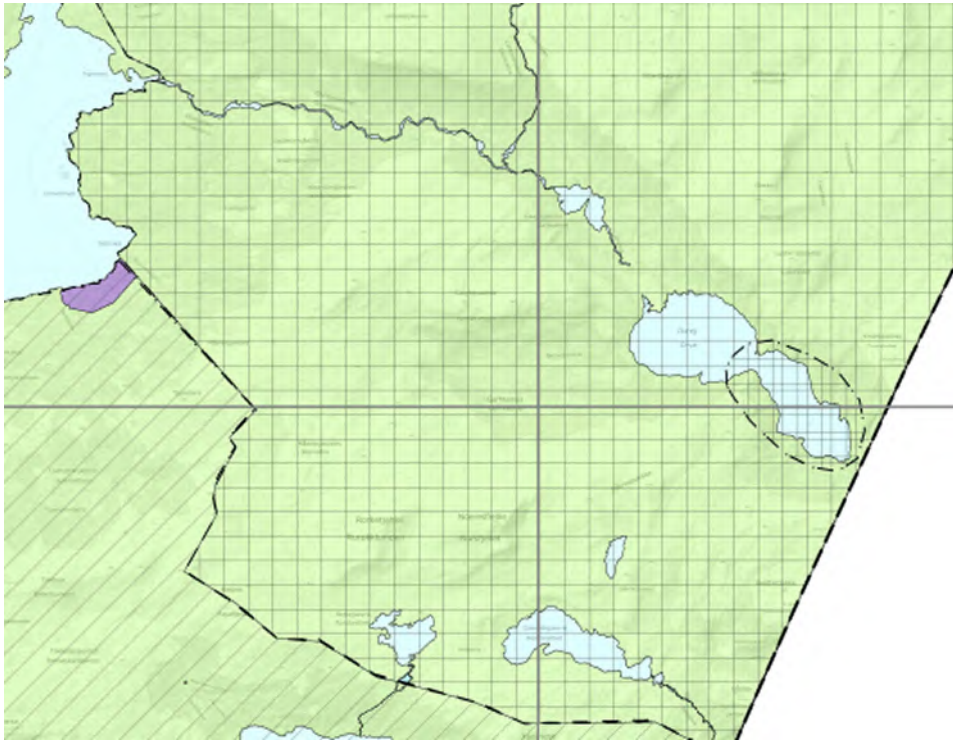
Kartutsnittet viser det foreslåtte området ved Orvatnet i Børgefjell nasjonalpark

«Området utgjør ca. 20 daa og er i gjeldene arealdel avsatt som LNFR-område sone 1, meget streng holdning. Ligger også innenfor Børgefjell nasjonalpark. Ettersom området ligger innenfor Børgefjell nasjonalparks avgrensning med tilhørende strenge vernebestemmelser velger rådmannen ikke å gå videre med dette innspillet. Det blir feil å åpne opp for utbygging gjennom arealdelen når det påligger strenge nasjonale bestemmelser gjennom nasjonalparkbestemmelsene. Dersom fjellstyret ønsker å gå videre med sine planer for utleiehytter i dette området, må saken gå via Nasjonalparkstyret. Om nasjonalparkstyret er positive til planene vil Røyrvik kommune kunne behandle planene som en dispensasjonssak.

Rådmannen har med bakgrunn i dette opprettholdt området som LNFR-område med tilhørende hensynssone for nasjonalparken»

Ved at rådmannen ikke tar inn ønsket om å etablere nytt hyttefelt i planen fremstår plankartet som vist under. Hele nasjonalparken har hensynssone for naturvern, i tillegg har områdene rundt østre del av Orvatnet fått hensynssone etter lov om kulturminner.

Nasjonalparkforvalter mener kommunen kan gjøres oppmerksom på at gjeldene verneforskrift ikke åpner for etablering nye bygginger.

2. etablering av utleiehytter/naust Storvika ved Namsvatnet

Tiltaket ligger rett utenfor nasjonalparken. Området grenser i øst mot nasjonalparken. Rådmannen gir tiltaket følgende beskrivelse i konsekvensutredningen til planen:

«Området utgjør ca. 600 daa og er i gjeldene arealdel avsatt som LNF-område sone 1, meget streng holdning. Gjennom søk i tilgjengelige data i diverse informasjonsportaler har man funnet følgende for området:

- *Området grenser opp til Børgefjell nasjonalpark i øst.*
- *Av arter av særlig stor forvaltningsinteresse er det registrert fjellkvein, risbjørk, fjellbjørk, lappvier og molte innenfor området.*
- *Området ligger i område for vår-, sommer, høst- og høstvintebeite for rein, og ligger i sektorkart for reindrift i gjeldende kommuneplan inne med «meget streng holdningssone».*
- *Mulig leveområde for jerv, fiskeørn og hønehawk.*
- *Det er observert gjøk, gaupe og svartand i nærheten av området.*
- *Vernskog mot fjell – inngår som en del av et stort område i Røyrvik kommune.*
- *Det er registeret flere kulturminner rett øst for området, men ikke innenfor.*
- *Området er preget av skog med lav og middels bonitet, samt myr.*

Utbyggingsalternativet: Ved en omdisponering vil ingen større kjente naturverdier gå tapt. Området vil kunne utvikles med utleiehytter og naust som en del av satsingen opp mot Børgefjell nasjonalpark. Det er laget egne bestemmelser for området i arealdelens bestemmelser pkt. 8 som lyder:

For næringsarealet ved Storvika ved Namsvatnet tillates kun etablert utleiehytter og naust knyttet til fjellstyrets virksomhet. Grad av utnytting innenfor området samlet settes til maksimalt 250 m² BRA. Maksimal tillatt mønehøyde er 4,5 meter over planert terreng for hytter og maksimal tillatt mønehøyde er 3 meter over planert terreng for naust.

Selv om området som avsettes er relativt stort sikrer bestemmelsene at det ikke finner sted en massiv utbygging innenfor området, men samtidig at utleiehyttene kan plasseres med god avstand og på godt egnede plasser.

Konklusjon utleiehytter/naust Storvika ved Namsvatnet:

Området er lokalisert i et sårbart område sett opp mot reindrift og Børgefjell nasjonalpark. Det er imidlertid satsingen på Børgefjell nasjonalpark som gjør at man ønsker en mulighet for utvikling i dette område, og man ser for seg at Storvika kan bli en av flere viktige innfallsporter.

Med en styrt tilrettelegging mener rådmannen dette vil ha positive effekter for Børgefjell nasjonalpark. For reindrifas del vil man kunne få et mer forutsigbart bevegelsesmønster på turistene som kommer til området, noe som ikke nødvendigvis trenger å være negativt. Rådmannen anbefaler derfor at området tas inn som fremtidig næringsområde i kommuneplanens arealdel»

Kartutsnittet viser det foreslåtte området ved Storvika

Nasjonalparkforvalter mener kommunen må gjøres oppmerksomme på at det arbeides med å lage besøksstrategi for hele nasjonalparken som skal gi svar på om det er områder som kan tilrettelegges for økt ferdsel. Og at det er nasjonalparkstyret gjennom dette arbeidet som skal gjøre vurderinger på ulike tiltak og effekter basert på innsamlet faglig kunnskap.

Vedlegg:

- Dokumentene til høringen av kommuneplanens arealdel kan leses på Røyrvik kommunes hjemmeside på denne lenken: <https://www.royrvik.kommune.no/bygg-og-bo/planer-og-horinger/>

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2018/15721-0

Saksbehandler: Tore Tødås

Dato: 12.09.2018

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Børgefjell nasjonalparkstyret	35/2018	11.10.2018

Søknad om dispensasjon fra verneforskriften for å lande med helikopter i perioden 1. oktober - 15. desember 2018 for vannprøvetaking i 4 vann i Børgefjell – COWI AS

Forvalters tilrådning:

Med hjemmel i naturmangfoldlovens § 48 har Byrkije nasjonalparkstyret/Børgefjell nasjonalparkstyret fattet følgende vedtak:

- *COWI AS gis dispensasjon fra § 3 pkt. 6.1 i verneforskriften for bruk av helikopter i forbindelse med vannprøvetaking i 4 vann i Børgefjell/Byrkije nasjonalpark.*
- *Dispensasjonen gjelder for en (1) flyging med landing på 4 omsøkte vann.*
- *Dispensasjonen gjelder flyging til vann spesifisert i søknad av 18.09.2018.*
- *Ferdselen skal utføres på en mest mulig skånsom måte med hensyn til dyre- og fuglelivet i området. Det skal tas spesielt hensyn til fjellreven. Før flygingen gjennomføres skal Statskog fjelltjenesten kontaktes for å unngå landing/aktivitet ved aktive fjellrevhi.*
- *Dispensasjon for gjelder fra 11. oktober 2018 tom. 15. desember 2018.*
- *Dersom det er rein i området skal det tas hensyn til denne. Før flyging skal Tjåehkere sijte og Byrkije sijte kontaktes for å få oversikt over hvor reinen befinner seg og slik kunne unngå unødig forstyrrelser.*

Begrunnelse

Kunnskap er viktig for forvaltningen av Børgefjell/Byrkije nasjonalpark. Informasjonen som samles inn vil øke kunnskapsgrunnlaget og være med på å danne et godt grunnlag for den framtidige forvaltning. Aktivitetene i prosjektet påvirker verneverdiene i liten grad. Det er ikke aktivitet i hekke- og yngletiden.

Hjemmelsgrunnlag

- Forskrift om verneplan for Børgefjell, vedlegg 1, vern av Børgefjell/Byrkije nasjonalpark, Grane, Hattfjelldal, Røyrvik og Namsskogan kommuner, Nordland og Nord-Trøndelag.
- Lov om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven)

Saksopplysninger

Søknaden gjelder dispensasjon for bruk av helikopter for vannprøvetaking i 4 vann i Børgefjell nasjonalpark. Undersøkelsen utføres av konsulentfirmaet COWI AS på oppdrag fra Miljødirektoratet.

Vannprøvene tas fra helikopter i lufta eller ved at helikopter med pongtonger lander på innsjøen, prøvetakingen vil ut fra dette gå raskt. Vannprøven vil bli henta fra omtrent midt i innsjøen. Det skal tas en prøve pr. innsjø/vann.

Naturmiljøet i nasjonalparken er fredet mot motorisert ferdsel på land og vatn, og i lufta under 300 meter, jf. verneforskriftens § 3 pkt. 6.1. Det kan i spesielle tilfeller gjøres unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig. Prosjektet ønsker å bruke helikopter for å ta vannprøver på en mest mulig tidseffektiv måte.

Arbeidet vil avhenge av vær- og flyforhold, det søkes derfor om tillatelse frem til 15. desember 2018.

Evt. dispensasjon gis fra verneforskriften og søker er gjort oppmerksom på at det må foreligge kommunal tillatelse til å bruke helikopter. Det søkes om dispensasjon fra 1. oktober, søker er gjort oppmerksom på at søknaden ikke vil bli behandlet før styremøte 11. oktober at evt. innvilget dispensasjon vil gjelde fra 11.10.

Prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12, jf. § 7:

Prinsippene i §§ 8 til 12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet, herunder når et forvaltningsorgan tildeler tilskudd, og ved forvaltning av fast eiendom. Vurderingen etter første punktum skal fremgå av beslutningen.

Kunnskapsgrunnlaget § 8

Det foreligger ikke opplysninger i registrer (artsdatabanken, naturbase) eller kartfestet informasjon på temakart som omhandler arter, naturmiljø, naturtyper og biologisk mangfold på lokasjonene som tilsier at søknaden kan komme i konflikt med slike interesser på det planlagte tidspunktet for gjennomføring. Aktiviteten skjer på en tid av året hvor det er lite konflikter med andre interesser.

Ut fra ovenstående er kunnskapsgrunnlaget tilstrekkelig for å fatte vedtak i saken.

Føre-var-prinsippet § 9

Føre- var-prinsippet kommer kun til anvendelse i situasjoner der man ikke har tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag, jf. naturmangfoldloven § 9. Omfanget av aktivitetene er begrenset. Ut fra føre-var-prinsippet settes det vilkår om at oppsynet skal kontaktes før flygingen finner sted for å ivareta hensynet til fjellreven. Tilsvarende vilkår settes om at reindriftnæringen skal kontaktes før gjennomføring av flyging gjennomføres for å få oversikt om det befinner seg rein i området.

Ut fra disse vurderingene samt satte vilkår mener nasjonalparkstyret at kravene i § 9 er oppfylt

Økosystemtilnærming og samlet belastning § 10

Bruken av helikopter vil i liten grad øke den samlede belastningen i område. § 10 tillegges derfor liten vekt i saken.

Kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver § 11

Ut fra de opplysninger som foreligger, er det ikke indikasjoner på at virksomheten vil føre til miljøforringelse. Hvis aktiviteten medfører miljøforringelser ut over det som er beskrevet i søknaden skal kostnadene bæres av tiltakshaver (Jf. § 11 i nml.).

Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder § 12

Bruk av helikopter er i utgangspunktet skånsomt mot miljøet og § 12 tillegges derfor liten vekt i denne saken.

Vedlegg:

- Brev av 18.09.2018 fra COWI AS om søknad om landingstillatelse for helikopter i perioden 01.oktober- 15.desember 2018.

**Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre
v/nasjonalparkforvalter Tore Tødås
Postboks 2600
7734 STEINKJER**

Epost: tore.todas@fylkesmannen.no

ADRESSE COWI AS
Karvesvingen 2
0579 Oslo
Postboks 6412 Etterstad
0605 Oslo
TLF +47 21497688
WWW cowi.no

DATO 18. september 2018,
revidert 26. september

SIDE 1/5

REF

OPPDRAGSNR

OVERVÅKNING AV LANDETS VANNRESSURSER

Søknad om landingstillatelse for helikopter i perioden 01.oktober-15.desember 2018.

Innsjøer i Norge overvåkes gjennom et nasjonalt program for innsjø-overvåkning, hvor situasjonen i 1005 innsjøer skal kartlegges på oppdrag for Miljødirektoratet. Prosjektet er en videreføring av nasjonal kartlegging gjennomført av NIVA i 1995. Formålet med undersøkelsen er en basiskartlegging av den kjemiske situasjonen i innsjøer i Norge, for å forbedre kunnskapen om våre vannressurser og samtidig innhente informasjon om forsurening, klimaendringer og overgjødsling. Prøvetakingen må gjennomføres i forbindelse med høstsirkulasjonen i innsjøene.

COWI har blitt engasjert til å gjennomføre prøvetakingen av prosjektets 1005 lokaliteter i 2018 ved hjelp av helikopter. COWI har engasjert helikopterselskapet Pegasus for å utføre flyvingen, mens en miljørådgiver fra COWI vil gjennomføre selve vannprøvetakingen.

Litt mer om utførelsen og prøvetaking:

- > Vi vil primært foreta prøvetaking fra luften, mens helikopteret svever ca. 5 meter over vannflaten. Det vil bli senket ned en prøvetaker fra helikopteret. Avhengig av vær og vind, kan det kan likevel bli nødvendig å lande på de omsøkte innsjøene. Det er påmontert flyvepontonger på Helikopteret slik at det er mulig å lande på vannet, om nødvendig.
- > Det tas ut en prøve på 2 liter vann på 1 m dybde utføres, enten midt på innsjøen eller ved utløpet.

- > Alt utføres i løpet av ca. 5 minutter, hvor deretter helikopteret flyr til neste innsjø.
- > Det gjennomføres strenge tiltak for å unngå krysskontaminering av innsjøer.

Søknaden gjelder for følgende innsjøer i Børgefjell nasjonalpark:

Station	Station_name	Lake_River	Kommune	Fylke	UTM_North	UTM_East	UTM_Zc	Altit
3698	HOH 1069	HOH 1069	Røyrvik kommune	Nord-Trøndl	7214230,00	456743,00	33	1069
3702	HOH 886	HOH 886	Røyrvik kommune	Nord-Trøndl	7203680,00	454086,00	33	886
3703	Måarenjaevrieh	Måarenjaevrieh	Røyrvik kommune	Nord-Trøndl	7205344,00	447831,00	33	694
3739	HOH 822	HOH 822	Hattfjelldal kommune	Nordland	7227996,00	446493,00	33	822

Vi søker herved dispensasjon fra Verneforskriften for Børgefjell nasjonalpark, for å få landingstillatelse for helikopter én gang for hver av de overnevnte innsjøene (se også oversikt i vedlagte kart nedenfor). For å sikre godt flygevær og effektiv logistikk er det ønskelig med en ramme som gjelder fra tidsrommet 01.oktober-15.desember 2018. Vi ber om at søknaden blir prioritert, for at oppdraget skal kunne gjennomføres i henhold til tidsrammer bestemt av Miljødirektoratet.

Ut fra føre-var-prinsippet (§9) i Naturmangfoldsloven er det viktig å unngå tilnærming av hekkeområder for rovfugl eller vilt som måtte finnes i området. Tidsrommet for tiltaket er på høst/senhøst og da har hekkende fugl reist fra området. Sannsynlighet for unødvendig forstyrning er derfor mindre. Vi håper at kommunen/fylkesmannen/nasjonalpark- og verneområdestyrene/grunneiere ser at den samlede belastningen for prøvetakingen blir vurdert som akseptabel, og at nytteverdien er større enn ulempene.

For mer informasjon om prosjektet, ta gjerne kontakt med prosjektleder Jane Dolven tlf. 92831702, eller e-post JKDN@cowi.com

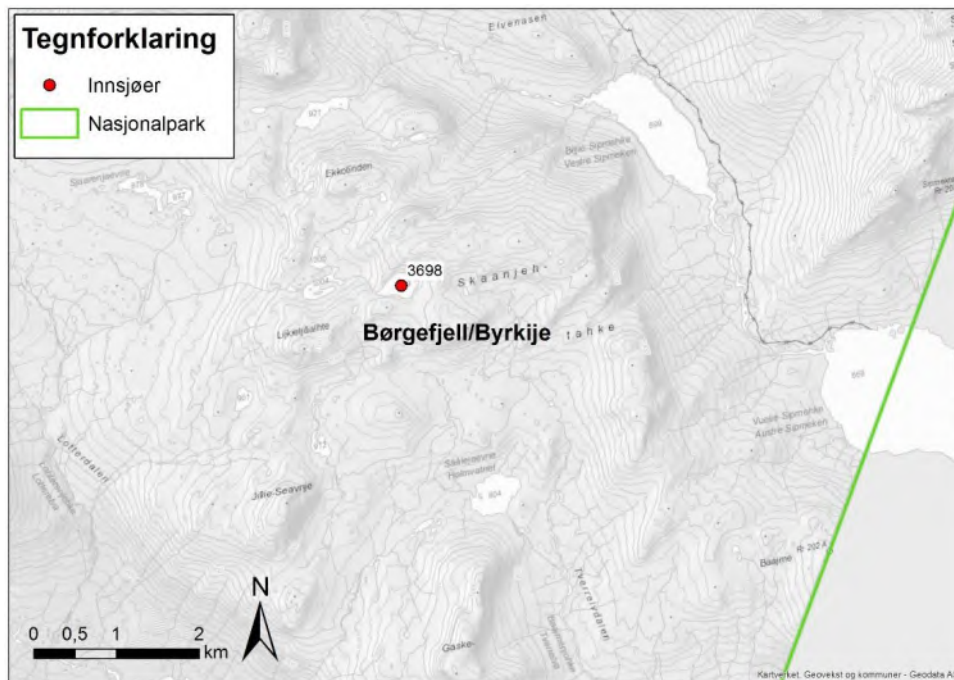
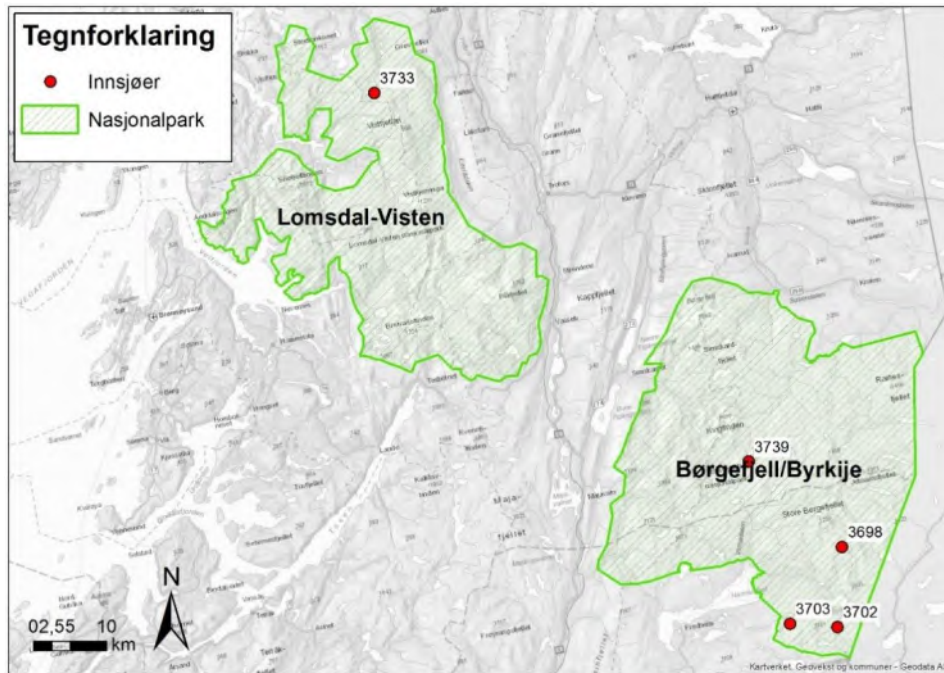
Med vennlig hilsen for

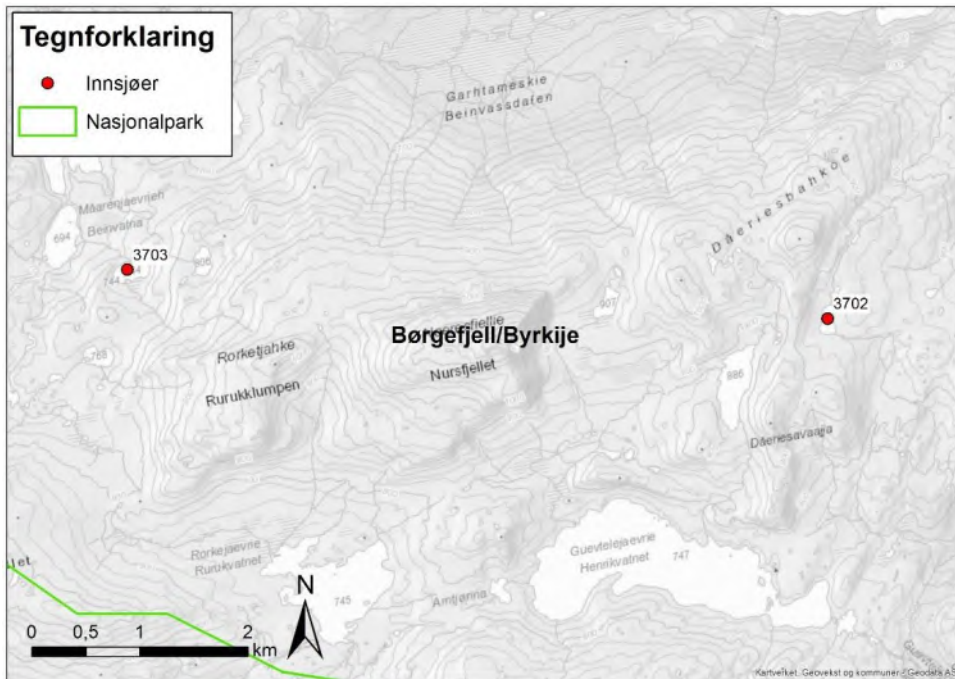
COWI

Signe Haukelidsæter
Miljørådgiver,
Telefon: 473 65 283
Epost: sehr@cowi.com

Vedlegg:

- * Kartskisse over lokaliteter
- * Informasjon fra Miljødirektoratet

Oslo, 05.09.2018

Informasjon om Nasjonal innsjøundersøkelse 2018

Miljødirektoratet har i 2018 igangsatt en nasjonal undersøkelse av vannkjemi i norske innsjøer. Dette er en oppfølging av tidligere innsjøundersøkelser i Norge. Førrige undersøkelse ble gjort i 1995, og omfattet 1005 statistisk utvalgte innsjøer over hele landet. Årets undersøkelse vil bli gjort i de samme sjøene som i 1995. Formålet er å følge med på utviklingen i vannkjemi i sjøene, både med tanke på forurening, klimaendringer og overgjødning. Resultatene vil også bli brukt til å modellere utvikling i sjøer uten overvåkingsdata, i tillegg til å klassifisere tilstand i sjøene iht. vannforskriften. Erfaringer fra førrige undersøkelse viser også at dataene vil være svært nyttige i forskningssammenheng.

Alle sjøene skal undersøkes under høstsirkulasjonen, dvs. at et stort antall sjøer skal prøvetas i løpet av kort tid. Det er derfor helt nødvendig å benytte helikopter til prøvetaking i prosjektet.

Kontaktperson i Miljødirektoratet:

Gunnar Skotte
seksjon for miljøovervåking og kartlegging
tlf: 411 27637
e-post: gunnar.skotte@miljodir.no

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2018/6758-0

Saksbehandler: Tore Tødås

Dato: 18.09.2018

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Børgefjell nasjonalparkstyre	36/2018	11.10.2018

Nasjonalparkkommune - status samarbeid med kommunene om målene / kriteriene for å være nasjonalparkkommune

Forvalters tilrådning:

Byrkjje nasjonalpaarhkeståvroe / Børgefjell nasjonalparkstyre tar saken til orientering med følgende kommentarer:

Saksopplysninger:

I 2008 innførte Miljødirektoratet ordningen med nasjonalparkkommune og nasjonalparklandsby hvor kommuner kunne søke om å bli nasjonalparkkommune hvis 30% av kommunens areal var vernet som nasjonalpark eller hvis vernet areal var over 300km²

Grane og Røyrvik ble utnevnt som nasjonalparkkommuner i februar 2008, Namsskogan var ikke kvalifisert og Hattfjelldal valgte ikke å søke om å få statusen.

Etter at kommunene ble gitt statusen har det skjedd forholdsvis lite ift. innhold i statusen utover at kommunene har fått en egen logo. Dette gjelder både fra Miljødirektoratet og kommunenes side.

Etter at merkevaren Norges nasjonalparker ble lansert i 2015 har det vært usikkerhet ift. hva som ville skje med nasjonalparkkommune statusen. I utgangspunktet ble statusen gitt for 10 år fra 2008. I den nye merkevarestrategien var det ingen automatikk i at kommunene skulle ta i bruk den nye merkevaren (logoen), hovedsakelig fordi kommunene vist nok ikke hadde gjort noe ut av statusen.

I ettertid er det blitt utarbeidet kriterier som kommunene må oppfylle for å være aktører under merkevaren Norges nasjonalparker. Dette for at kommunene skal ha et aktivt forhold til merkevaren og gjenspeile kvaliteten som ligger i denne.

Røyrvik kommune har tatt tak i statusen med de nye kriteriene har kjørt en forankrings prosess politisk og administrativt. Dette for å få en god forankring, bygge kompetanse, se hvilke muligheter som ligger i statusen og merkevaren før en evt. går videre med oppfylling av kriteriene. Røyrvik kommune har i den sammenheng gjennomført en egen folkevalgte opplæringsdag på temaet sammen med KS og nasjonalparkforvaltningen.

Ordfører Hans Oskar Devik orienterte nasjonalparkstyret på møte 21.03.2018 om hvilke grep Røyrvik kommune har gjort ift. statusen.

Nasjonalparkstyret konkluderte med å fatte følgende vedtak:

«Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe / Børgefjell nasjonalparkstyre tar saken til orientering med følgende kommentarer:

- *Temaet tas opp til diskusjon på et senere styremøte der forvalter bes presentere kriteriene for bruk av merkevaren og kriteriene for å være nasjonalparkkommune etter 2021»*

Prosjektgruppen til Røyrvik kommune ga på styremøte 20.06 en orientering om arbeidet med oppfylning av kriteriene for bruk av merkevaren.

Røyrvik kommune har i brev av 21.09.2018 søkt Miljødirektoratet om å få videreføre statusen som nasjonalparkkommune og om å ta i bruk ny merkevare.

Onsdag 26.09 ble Grane kommunestyre orientert om nye kriterier for å være nasjonalparkkommune og for å bruke merkevaren. Samme dag ble det avholdt møter med representanter fra friluftsrådene, administrativ ledergrupper i kommunen og næringsaktører om samme tema.

Forvalter vil orientere ytterligere om status i arbeidet i møtet.

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2018/12894-0

Saksbehandler: Tore Tødås

Dato: 17.09.2018

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Børgefjell nasjonalparkstyre	37/2018	11.10.2018

Oppnevning av administrativt kontaktutvalg for Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/ Børgefjell nasjonalparkstyre

Forvalters tilrådning:

Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre vedtar å opprette administrativt kontaktutvalg ihht. vedtektenes punkt 10 med følgende medlemmer:

- Hattfjelldal kommune skogbrukssjef Jan Inge Helmersen
- Røyrvik kommune seniorkonsulent, Tanja Staldvik Wallervand
- Namsskogan kommune skogbrukssjef Lars Krisitian Bjørnli
- Grane kommune rådmann fram til 01. november, Grane næringsutvikling fra 1. november til ny rådmann er ansatt
- nasjonalparkforvalter Tore Tødås

Saksopplysninger

I vedtektene for nasjonalparkstyre pkt. 10 står følgende:

«10. Administrativt kontaktutvalg

For å sikre at forvaltningen av verneområdene blir godt integrert i den kommunale forvaltningen, bør styret oppnevne et administrativt kontaktutvalg bestående av representanter fra administrativt nivå i de ulike kommunene».

I møte 20.06.2018 fattet nasjonalparkstyret vedtak om at det skal opprettes ett administrativt kontaktutvalg. Dette i forbindelse med behandling av sak om besøksstrategi for Børgefjell nasjonalpark. For en best mulig samkjøring av forvaltningen mellom nasjonalparkstyret og kommunene ønsker nasjonalparkstyret å få etablert administrativt kontaktutvalg. Aktuelle områder utvalget skal arbeide med er besøksstrategier for verneområdene og kommunene, samarbeid om oppfyllelse av nye kriterier for nasjonalparkkommuner og realisering av merkevaren Norges nasjonalparker.

Brev til kommunene om deltagelse i administrativt kontaktutvalg ble sendt 27.06.2018. Alle kommunene har nå svart at de ønsker å delta i utvalget med følgende representanter:

Hattfjelldal kommune: skogbrukssjef Jan Inge Helmersen
Røyrvik kommune: seniorkonsulent, Tanja Staldvik Wallervand
Namsskogan kommune: skogbrukssjef Lars Krisitian Bjørnli
Grane kommune: rådmann fram til 01. november, Grane næringsutvikling fra 01. november til ny rådmann er ansatt.

I forbindelse med møterunde i Grane kommune 26.09 om nasjonalparkkommune ble det avholdt eget møte med Helgeland friluftsråd og Polarsirkelen friluftsråd. Grane kommune er medlem i Helgeland friluftsråd mens Hattfjelldal kommune er medlem i Polarsirkelen friluftsråd. Friluftsrådenes oppgave er å ivareta friluft oppgaver for medlemskommunene, og styrke friluftslivsarbeidet i sine regioner i nært samarbeid og forståelse med medlemskommuner og friluftorganisasjoner.

På møtet ble det reist spørsmål om det var naturlig at også friluftsrådene var med i administrative kontaktutvalg på vegne av sine medlemskommuner etter som de arbeider mye med å legge til rette for friluftsliv. Styret bes ta stilling til om administrative kontaktutvalg skal utvides til også å omfatte friluftsrådene.

Vedlegg:

- Brev av 14.08.2018 fra Hattfjelldal kommune - Tilbakemelding fra Hattfjelldal kommune - administrativt kontaktutvalg for Byrkjve nasjonalpaarhkeståvroe/ Børgefjell nasjonalparkstyre
- Brev av 15.08.2018 fra Røyrvik kommune - melding om oppnevning av administrativt kontaktutvalg for Børgefjell nasjonalparkstyre.
- Brev av 14.09.2018 fra Grane kommune - Oppnevning av administrativt kontaktutvalg for Byrkjve nasjonalpaarhkeståvroe/ Børgefjell nasjonalparkstyre – ønske om kommunal representant
- Epost av 19.09.2018 fra Namsskogan kommune - Oppnevning av administrativt kontaktutvalg for Byrkjve nasjonalpaarhkeståvroe/ Børgefjell nasjonalparkstyre – tilbakemelding fra Namsskogan kommune.
- Brev av 20.09.2018 fra Grane kommune - administrativ kontakt - nasjonalpark

Hattfjelldal kommune Næring og teknisk avd.

Børgefjell nasjonalparkstyre

Deres ref.:
2018/12894-0

Vår ref.:
18/4764

Saksbehandler:
Bjarne Haugen 75 18 48 31

Arkivkode:
FE - 033, FA - K12

Dato:
14.08.2018

Administrativt kontaktutvalg for Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/ Børgefjell nasjonalparkstyre

Det vises til ønsket om tilbakemelding i forhold til overstående.

Hattfjelldal kommune ønsker å delta i slikt utvalg og vil fortrinnsvis sende Jan Inge Helmersen som vår representant. Men pga den svært utfordrende situasjonen med manglende ressurser i avdelingen, må møteinnkallingene gå til undertegnede for vurdering i det enkelte tilfellet.

Med hilsen

Bjarne Haugen
kommunalsjef næring- og tekniske tjenester

Kopi til:
Jan Inge Helmersen NTK-avdelingen

Tødås, Tore
Nasjonalparkforvalter
Stadionveien 6
7898 Limingen

Vår ref:
18/5023-2-ASE

L.nr.
19391/18

Arkiv:
033

Deres ref:

Dato:
15.08.2018

**SVAR - OPPNEVNELSE AV ADMINISTRATIVT KONTAKTUTVALG
FOR BYRKIJE NASJONALPAARHKESTÅVROE/ BØRGEFJELL
NASJONALPARKSTYRE – ØNSKE OM
KOMMUNAL REPRESENTANT**

I henhold til deres brev og nasjonalparkstyrets vedtekter har Røyrvik kommune oppnevnt Seniorkonsulent ved PDE, Tanja Staldvik Wallervand som kommunens representant.

Hun arbeider allerede med planverk og forvaltningsoppgaver som er i berøring med nasjonalparken og nasjonalparkkommunen og vil således etter vårt syn være den som har bredest befatning hos oss.

Jijnjh heelsegh / Med hilsen

Anders Selliås
Goevtesen åvtehke/Avdelingsleder

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Kopi:

Ola Peder Tyldum
Hans Oskar Devik
Tanja Staldvik Wallervand

Postadresse:
Raarvihken Tjielte/
Røyrvik kommune
7898 Limingen
E-post: postmottak@royrvik.kommune.no

Sentralbord: 74 33 63 00
Telefaks: 74 33 63 01
Saksbehandler tlf: 74 33 63 03

Postgiro: 7874.05.95244
Bankgiro: 4448.10.01606
Postgiro for skatt: 7855.05.17395
Org. nr: NO 964 982 120
www.royrvik.kommune.no

Deres ref.:

Vår ref.:
18/3361

Saksbehandler:
Tone Larsen,

Arkiv:
FE - K 12

Dato:
14.09.2018

Fylkesmannen i Nordland

Molovn. 10
8002 BODØ

Oppnevning av administrativt kontaktutvalg for Byrkjje nasjonalpaarhkeståvroe/ Børgefjell nasjonalparkstyre – ønske om kommunal representant

Det vises til skriv der det fremgår ønske om en administrativ kontaktperson i Grane kommune i saker vedrørende Børgefjell nasjonalpark.

Grane kommune har ikke tatt stilling til om en slik administrativ ressurs skal være

- I vår næringsavdeling v Grane næringsutvikling as
- Gjennom Vefsna regionalpark hvor vi satser på kultur og naturbasert reiseliv
- I den ordinære administrasjonen enten på kulturavdelingen eller på teknisk og næringsavdelingen.

Vi vil komme tilbake til dere vedr dette.

Med hilsen

Tone Larsen
Rådmann

Fra: Per-Arne Rustad[Per.Arne.Rustad@namsskogan.kommune.no]

Dato: 19.09.2018 08:56:04

Til: Tødås, Tore

Kopi: Ordfører Namsskogan; Rådmann Namsskogan; Lars Kristian Bjørnli

Tittel: VS: Oppnevning av administrativt kontaktutvalg for Byrkjje nasjonalpaarhkeståvroe/ Børgefjell nasjonalparkstyre – ønske om kommunal representant

Hei!

Brevet fra 27.06.18 ble ikke publisert fra postmottak og er årsak til manglende tilbakemelding fra Namsskogan kommune.

Det er melding fra Rådmannen at Skogrukkssjef Lars Kristian Bjørnli er vår deltaker i administrativt kontaktutvalg For Børgefjell nasjonalparkstyre.

Mvh

Per Arne Rustad

Næringssjef

Tlf: 74333200 (sentralbord), 74333292 (dir. innv.), 91842673 (mobil)

E-post: per.arne.rustad@namsskogan.kommune.no

Namsskogan kommune

www.namsskogan.kommune.no

Grane kommune

Rådmann

Deres ref.:

Vår ref.:
18/3436

Saksbehandler:
Tone Larsen,

Arkiv:
FE - K 12

Dato:
20.09.2018

Fylkesmannen v/fmtlto@fylkesmannen.no

Administrativ kontakt, nasjonalpark.

Det vises til vårt midlertidige svar fra 14.sept i år.

Grane kommunes rådmann vil være kontakt i denne sammenhengen.

Fra 1. november 2018 og til ny rådmann er ansatt, vil Grane Næringsutvikling v/dagligleder Ellen Schjølberg inneha oppgaven.

Det forutsettes at all samhandling skjer gjennom klimanøytrale løsninger som telefon og digitale meldinger og møter.

Med hilsen

Tone Larsen
Rådmann

Likelydende brev sendt til:

Fylkesmannen v/fmtlto@fylkesmannen.no